

Goljufinja je na ulici nagovorila starejo žensko iz Gorice, ki je za zaupanje draga plačala

Otroške ilustracije v Tržaški knjigarni, človek in narava v prostorih NŠK

01002

12
977124 666007

Primorski dnevnik

SOBOTA, 2. OKTOBRA 2010

št. 233 (19.940) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Pinkotova
lipa je
še vedno
tam

DUŠAN UDovič

Nekdanja vila Tomažičevih v ulici dei Porta ohranja tudi po dolgih desetletjih in lični, vendar do pravnega videza splošljivi prenovi, svojo skrivnostno privlačnost. Marsikatera podrobnost ostaja še vedno v bistvu takšna, kakršna je bila, ko so se v tisti hiši pisale pomembne strani naše zgodovine. Tragične in junaške obenem. Tudi Pinkotova lipa je še vedno tam na vrtu, kot živa priča o letih, ki so minila. Na tista tla tudi ob vrvežu slovesnosti ne moreš stopiti, ne da bi te zajel val občutkov in misli na preteklost.

Vsakdo, ki je vilo dolga leta videl samevati, medtem ko se je na vrtu razraščal plevel, je lahko danes zadovoljen z njenim novim življenjem. Težko bi dobila primernejšega lastnika od slovenske države, ki jo je včeraj z odkritjem spominskega obeležja in besedami ministra razglasila za nacionalni spomenik in s tem simbolno ovrednotila prispevek tržaških Slovencev v boju za svobodo.

A tudi včeraj so, kot se dogaja ob takih priložnostih, bile bolj kot prisotnosti opazne odsonosti. Minister se je zavzel za evropski duh sožitja narodov in prihodnost v sodelovanju med obmejnimi ljudmi, enako generalna konzulka, ki je pozdravila tudi italijanske prijatelje. Žal je med slednjimi tudi tokrat nerazumljivo zvezala odsonost tržaške občinske uprave, ki je sicer zagotovila ministru ustrezno spremstvo mestnih redarjev, ne pa tudi prisotnosti župana ali njegovega pooblaščenca. Da ne bo pomote.

TRST - Vila Tomažič odslej uradna rezidenca Republike Slovenije

Zahvala družini Tomažič, ker je čuvala naše vrednote

Minister Žbogar obiskal podjetje Seaway in se srečal s predstavniki Slovencev v Italiji

KROMA

TRST - Z odkritjem spominske plošče na pročelju vile Tomažič - nove uradne rezidencije Republike Slovenije v Trstu - se je sinoči končal delovni obisk slovenskega zunanjega ministra Paula Žbogarja.

V utrjanih urah je minister Žbogar obiskal slovensko ladjedelnico Seaway v Tržiču, v Trstu pa se je srečal s člani gospodarskega foruma in predstavniki Slovencev v Italiji, kjer je tekla beseda predvsem o povezovanju gospodarskih ustanov in odprtih vprašanjih slovenske narodne skupnosti.

Na 3. strani

V Lipici še danes in jutri dnevi Kobilarni

Na 2. strani

Čezmejno sodelovanje Avstrija - Slovenija

Na 4. strani

Menia tudi uradno zapustil Berlusconija

Na 7. strani

Na Tržiškem na delu spretna tatinska tolpa

Na 14. strani

Pol milijona evrov za slovenske šole v Gorici

Na 15. strani

Gorica zahteva zase petletno arhitekturo in vrnitev enologije

Na 16. strani

 gostinski učni center
www.adformandum.eu

OPERATER V GOSTINSTVU - NATAKAR
Poklicna kvalifikacija s področja strežbe za odrasle

Pogoji za vpis:
dopolnjenih 18 let, bivališče v Furlaniji Julijski krajini, zaposlitveni status ni pogoj za vpis

Vpisovanja: do petka, 15. oktobra 2010, na sedežu Ad formandum v Trstu

Izbor kandidatov: vstopni test

Trajanje: 800 ur, od teh 280 ur delovne prakse

Izvajanje: oktober 2010 – maj 2011, popoldne ali zvečer

Potrdilo: o poklicni kvalifikaciji

ZA INFORMACIJE:
 AD FORMANDUM
impresa sociale - socialno podjetje
Ul. Ginnastica 72, Trst
tel. 040 566360
ts@adformandum.eu

  UNI EN ISO 9001:2008

Praznuje 7. rojstni dan
PRAŠIČ NA ŽARU
ONLINE OKTOBERFEST
od 18.30
SOBOTA, 2. OKTOBRA
MINIMAX PIZZA RISTOPUB Tržič
Ul. Grado 54/F - TEL. 0481 722081

BRI & CO
VSE ZA DOM

hišne potrebščine les za obdelavo
vrtnarstvo decoupage železnina
okvirji elektrika oprema za kopalnico
pohištvo barve električni stroji

...IN ŠE VELIKO DRUGIH ARTIKLOV!
DOMJO, 33 (NASPROTI SUPERMARKETA SUPER M)
NOVA TRGOVINA NA PROSEKU (CENTRO LANZA)
Slovensko govoreče osebje

OB 430. OBLETNICI USTANOVITVE - Začeli so se v četrtek

Jutri višek tradicionalnih dnevov Kobilarne Lipica

Slavnostni govornik bo jutri predsednik Slovenije Danilo Türk - Vse živo tudi danes

LIPICA - V Lipici se bodo jutri zaključili tradicionalni dnevi Kobilarne Lipica, največji dogodek leta, ki ga pripravijo ob zaključku sezone. Letos Lipica praznjuje 430. jubilej in od četrtega dalje so obiskovalce vabili s še posebej pestrim programom.

Vrhunec 4-dnevnega dogajanja bo gotovo jutrišnja gala predstava na hipodromu. Poleg atraktivnih konjeniških točk, v katerih bodo glavna zvezda lipiški lipicanci, prvič v Sloveniji pa si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi nastop svetovno znane mojstrice sporazumevanja z živalmi Anne Krüger in vedno atraktivnih Čikošev z Madžarske. Obljubljajo tudi posebno presenečenje, s katerim bodo zaznamovali 430. jubilej. Gala predstava si bo ogledal tudi predsednik države dr. Danilo Türk, ki bo tudi slavnostni govornik.

Vedno atraktivne konjeniške točke bodo popravljene tudi današnje popoldne, ko bo na hipodromu skozi ves dan potekalo tudi zanimivo mednarodno tekmovanje vožnji eno-, dvo- in štirivpreg. Gre že za trete veliko tekmovanje, ki ga Lipica gosti v tem letu, ki pa ga bodo organizatorji izkoristili predvsem kot generalko za Svetovno prvenstvo vožnji vpreg s ponimi, ki je bilo Lipici zaupano za september 2011.

Poleg konjeniških navdušencev bo v Lipici dobro poskrbljeno tudi za zabavo željne obiskovalce in predvsem družine z majhnimi otroki. Danes in jutri bo v

Organizatorji upajo, da bo vreme vsaj danes in jutri pokazalo prijaznejši obraz

Lipici odmevala glasba znanih slovenskih izvajalcev, od neponovljivega dueta Helene Blagne in Naceta Junckerja v nedeljo pred veliko Gala predstavo na hipodromu, do Mance Špik in skupine Victory ter narodnozabavnega ansambla Svetlin, ki bodo obiskovalce v prireditvenem šotoru zabavali vse do poznih večernih ur. Zelo bogat je tudi otroški animacijski program, ki gre od športno-družabnih aktivnosti športnega

društva Poskopec do gledaliških predstav, plesa, pravljin in likovnih in drugih ustvarjalnih delavnic. Na svoj račun bodo prišli tudi gurmansi navdušenci, ki jih organizatorji še posebej vabijo v Kraški kotiček, obiskovalci pa lahko v organizaciji Lipiškega golfskega kluba brezplačno spoznajo tudi svet golfa. Vse podrobnosti o programu so tudi na spletni strani www.lipica430.si.

CELOVEC - Teden dni pred osrednjo proslavo ob 90. obletnici koroškega plebiscita

Valentin Inzko na »spoznavnem srečanju« pri deželnem glavarju Gerhardu Dörflerju

Dörfler (levo) in Inzko (desno) sta se sicer neuradno na Koroškem srečala že tudi letos poleti

CELOVEC - Natančno teden dni pred osrednjo proslavo ob 90. obletnici koroškega plebiscita, ki bo 8. oktobra v Celovcu, sta se včeraj dopoldne srečala na sedeže koroške deželne vlade deželni glavar Gerhard Dörfler in novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Valentin Inzko. Slednji bo tudi govornik slovenske manjšine na osrednji plebiscitni proslavi.

Predsednik NSKS Valentin Inzko je po srečanju dejal, da je šlo za spoznavalno srečanje. Poldruge uro trajajoče srečanje, na katerega je vabil koroški deželni glavar, je potekalo v dobrém ozračju, je še dodal Inzko, ki se je prvič uradno srečal s koroškim deželnim glavarjem letos poleti, ko je Dörfler z delegacijo koroških gospodarstvenikov obiskal Sarajevo. Inzko je tedaj sprejel koroško delegacijo z Dörflerjem kot visoki predstavnik mednarodne skupnosti in pooblaščene Evropske unije za Bosno in Hercegovino.

Koroški deželni glavar oz. deželna tiskovna služba o srečanju nista posredovala nobenega sporočila za javnost. (I.L.)

TATRE - Prvi praznik brkinskega jabolka
Ob prikazu brške noše jutri prisotna tudi TFS Stu ledi

TATRE - V okviru 1. praznika brkinskega jabolka bo jutri na Tatrah (približno 12 kilometrov od Kozine) predstavitev brške noše s prikazom, kako se noša oblači: od spodnjih kril in srajce do obeh kamnijotov, predpasnika, rut in traku. Prikaz spada v projekt Zlate roke za ovrednotenje skupne ljudske dediščine pokrajine, ki se na severozahodu začenja z vasmi v občini Dolina ter nadaljuje prek Ospa in Črnega Kala vse do Bezovice in Podpeči, za katere se je na ozemlju Italije udomačilo ime Breg, na ozemlju Slovenije pa Bržanija. Projekt uresničuje odborništvo za kulturo Občine Dolina v sodelovanju z Občino Hrpelje - Kozina, Kulturnima društвoma Franceta Prešerna in Mačkolje ter Tržaške folklorne skupine Stu ledi, medtem ko je njegovo uresničitev finančno omogočila Dežela Furlanija Julijške krajine. Prvo stopnjo obsežnega projekta so uresničili junija v razstavo o izdelovanju noš, ki si jo je v Občinski knjižnici v Bojnjuncu ogledala množica navdušenih obiskovalcev, predvidene pa so še druge pobude, denimo priprava DVD.

Prikaz oblačenja noše bo jutri na sporednu med nastopom Brkinske bande in folklornih skupin Brkini in Stu ledi, ki se bo začel približno ob 15.15.

Sicer se bo Praznik brkinskega jabolka na Tatrah začel že danes ob 16. uri z brkinskimi igrami z jabolki, strokovnim predavanjem, kuhrske delavnice o brkinskih dobrotah z jabolki, koncerti in drugimi nastopi. Jutri bodo od poldne dalje prodaja na stojnicah in prikaz starih običajev, tekmovanje za »naj brkinski štrudel« in druge pobude. Óba dni bo na ogled razstava likovnih del otrok štirih osnovnih šol v občini in fotografksa razstava, poleg tega bo mogoče okusiti in kupiti pristne dobrete iz brkinskih jabolk. Občina Dolina bo imela stojnico o Rezervatu Doline Glinščice in še kotiček ob drugih obretnikih, v katerem bodo dekleta in žene noše šivalne »v živo« in tudi kaj povedale o svoji umetnosti. (bov)

TRST - Poročilo tožilca Računskega sodišča

Ballamanova zasebna potovanja naj bi Deželo stala 28 tisoč evrov

TRST - Zasebna potovanja s službenim avtom predsednika deželnega sveta Edouarda Ballamana so »stala« Deželo okoli 28 tisoč evrov. To trdi tožilec Računskega sodišča FJK Maurizio Zappatori, ki je končal prvi del preiskave o početju danes sicer že bivšega predsednika deželnega parlamenta. Zappatori je med Ballamanove nezakonite »stroške« uvrstil gorivo, uporabo vozila, cestnine ter plačo deželnega šoferja, ki naj bi takratnega predsednika vozil tudi k zobozdravniku in k drugim privatnim opravkom. Zappotoriju je pri preverjanju Ballamanovi potovanji pomagala finančna straža, ki je poročilo o preiskavi poslala tudi kazenskemu sodišču.

Ballaman, ki je s predsedniškega mesta odstopil 9. septembra, še ni pojasnil svojih dejanj in je napovedal, da bo storil pred računskim in kazenskim sodiščem. Njegovo nezakonito početje je razkril videmski časnik Messaggero Veneto, ki je objavil približno 50 »službenih poti« za

stopnika Severne lige. Ballaman je ob odstopu sicer zapustil Bossijevo stranko in v deželni skupščini pristopil v mešano svetniško skupino. Nekateri so upali, da bo Ballaman

Deželni svet odobril večnamenski zakon

TRST - Deželni svet je včeraj odobril večnamenski zakon, ki dejansko posega v številna področja upravnega življenja. Zakon so podprtvi svetniki desne sredine, proti pa so bili zastopniki levosredinske opozicije. Predsednik Deželne Renzo Tondo je po odobritvi zakona obljubil delovno omizje o problematični nedeljskem prazničnem odpiranju trgovin. Tondo je skušal s tem pomiriti svoje tržaške somišljence, ki grozijo, da bodo ustanovili samostojno svetniško skupino.

Stavkovni odbor za zdaj ne napoveduje zaostrovanja stavke

LJUBLJANA - Po zadnjih poganjih z vladno stranjo se je včeraj sestal stavkovni odbor 21 sindikatov javnega sektorja. Sporočili so, da stavke za zdaj ne bodo zaostrovili, z vladom pa se nameščajo še naprej pogajati o vseh stavkovnih zahtevah - izjema je le tretja četrtina odprave plačnih nesorazmerij. Kot je stavkovni odbor zapisal v obvestilu po današnji seji, je namreč »s 1. oktobrom dospela pravica zaposlenih v javnem sektorju do izplačila tretje četrtine izravnave plačnih nesorazmerij, ki mora biti zato upravičencem izplačana pri izplačilu plače za mesec oktober«.

Jutri na TV Slovenija Marco Sulli-Sulčič

LJUBLJANA - RTV Slovenija bo jutri zvečer gostila Marca Sullija-Sulčiča, upokojenega kapitana dolge plovbe, ki je pred kratkim napisal knjigo o nafti (Mohorjeva družba). Sulli-Sulčič, ki živi v Fari ob Soči, je po rodru iz Križa pri Trstu. V oddaji Intervju (začetek ob 22.35) bo odgovarjal na vprašanja Lađa Ambrožiča.

Mamila: v Venetu in FJK deset ljudi v priporu

TRST - Karabinjerji iz Pordenona, Vidma in Benetk so na pobudo tržaškega javnega tožilca Pietra Montroneja priprli deset ljudi, domnevnih članov združbe, ki je v Venetu in Furlaniji-Julijski krajini prepredajala prepondeane droge. Vseh deset pripornih nalogov je podpisal tržaški sodnik za predhodne preiskave. Kriminalno skupino sestavljajo italijanski in albanski državljeni, do zasuka v preiskavi pa je prišlo, ko je francoska mejna policija iz Nice prijela trgovca s kokainom in hašišem, ki je bil na poti proti Italiji. Osumljence so prijeli v krajih Portogruaro, San Donà di Piave, San Vito al Tagliamento, Sesto al Reghena in Spilimbergo.

svoje početje na nek način utemeljil na torkovi seji deželnega sveta, ki je za njegovega naslednika izvolil Mauricia Franza. Na seji je le pojasnil, da bo glasoval za Franza.

OBISK - Slovenski zunanj minister Žbogar se je včeraj popoldne mudil v Trstu in Tržiču

V kamen vklesan spomin naj bo spodbuda za tkanje prijateljskih vezi

Vila Tomažič odslej uradna rezidenca Republike Slovenije v Trstu - Kljub dežju prijetna in občutena slovesnost

Minister Žbogar je odkril ploščo, ki spominja na žrtvovanje družine Tomažič

Vila Tomažič - dom družine, ki se je zaradi zvestobe, odpora, velikodušja in tragične usode vpisala v trajen spomin Slovencev.

Tako piše na kamnitni plošči, ki so jo včeraj po-poldne odkrili na pročelju rožnate vile na Ulici dei Porta. Na tisti tržaški rebri, ki se dviga nad Ulico Rossetti, na kateri si je pred petinsedemdesetimi in več leti tržaška meščanska družina zgradila svoj dom, ki je danes last Republike Slovenije.

Včeraj so se družini in njenim potomcem poklonili tržaški Slovenci in slovenska država. Prisotnost njenega zunanjega ministra Samuela Žbogarja je generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan ocenila kot gesto podpore Slovencem v Italiji, a tudi kot odseg dobrega sodelovanja z italijanskimi prijatelji. Žal je slednje na krajsi slovesnosti zastopala le deželna odbornica Federica Seganti. Tržaške občinske uprave ni bilo na spregled: kot bi se je ta del zgodovine ne nikolaj.

Zato pa so se je udeležili člani družin Tomažič in Coljja, ki so konzulki podarili tudi staro reprodkcijo vile (gospa Mara Debeljuh pa je že pred časom podarila nekaj državskih dragocenosti). Prisotni so bili goriška prefektinja Maria Augusta Marroso, senatorka Tamara Blažina, deželni svetnik Gabrovec, pokrajinski podpredsednik Godina, občinska svetnika Furlančič in Štab, predstavniki krovnih ter stanovskih organizacij Slovencev v Italiji in drugi.

Konzulka je obnovila tragično usodo družine, ki je v drugi svetovni vojni izgubila očeta, hčerko in sina (več o tem v naši včerajšnji izdaji; op. nov.). Kamnita plošča naj jim bo v trajen spomin, nam pa navdih v vidu v skupni prihodnosti, da bomo znali tkatati prijateljske vezi. Minister se je družini zahvalil, ker se je izpostavila in se borila za vrednote, ki so danes vrednote demokratičnih držav in nas vseh: ponosni smo, da se je njeni vila na nek način spremenila v nacionalni spomenik. Obžaloval pa je, da obmejni prostor še ni znal vzpostaviti rednega dialoga, v sklopu katerega bi se Italija in Slovenija redno soočali. Nedavno srečanje treh predsednikov je po njegovem mnenju dobro izhodišče za nadaljnje skupne korake.

Zaradi dežja je kulturni spored potekal v notranjosti vile. Za nekaj glasbe sta poskrbela gojenca Glasbeno matice Petra Marega in Paolo Škabar, medtem ko so člani Slovenskega stalnega gledališča Primož Forte, Romeo Grebenšek, Lara Komar in Nikla Petruška Panizon prebrali nekaj izsekov iz drame Zaljubljeni v smrt. Na primer odlomek iz Pinovega poslovilnega pisma, ali tisti fiktivni pogovor, ki bi ga Danica in Stanko morda imela, če bi prezivala vojno: vsi se sprašujejo, kdo naju je ubil, pravi krščanski socialec Stanko, a nihče ne poskuša združiti teh dve svetov tržaških Slovencev, ki se popolnoma ignorirata ... (pd)

TRST, TRŽIČ - Delovni obisk ministra Samuela Žbogarja v znamenju gospodarske diplomacije in odprtih vprašanj

Pomoč ministrstva pri reševanju problemov

Obisk podjetja Seaway v Tržiču - Delovno kosilo s člani gospodarskega foruma - V ospredju srečanja s predstavniki narodne skupnosti finančno vprašanje

TRST, TRŽIČ - Slovensko zunanj ministrstvo bo lahko pomagalo pri reševanju vseh odprtih vprašanj slovenske narodne skupnosti v Italiji, začenši z vprašanjem finančnih prispevkov, ki ostaja še vedno nedorečeno in potrebuje dolgoročnejši dogovor med Slovenijo in Italijo. To je upanje slovenskega zunanjega ministra Samuela Žbogarja, ki je včeraj opravil enodnevni delovni obisk v Trstu in Tržiču, kjer je najprej obiskal slovensko podjetje Seaway, zatem se je ustal s predstavniki gospodarskega foruma Slovencev v Italiji, nato pa še s predstavniki narodne skupnosti. Nazadnje je minister tudi odkril ploščo v spomin na družino Tomažič na pročelju prenovljene Tomažičeve vile v Ul. dei Porta, ki jo je Slovenija kupila in jo dala preurediti v rezidenco slovenske generalne konzulke v Trstu, kar je za Žbogarja priditev prisotnosti Slovenije v Trstu in Furlaniji-Julijski krajini (o odkritju obširnejše poročamo na drugem mestu).

Gospodarska diplomacija
Prvi del delovnega obiska slovenskega zunanjega ministra je bil posvečen gospodarski diplomaciji. Žbogar, ki sta ga na obisku spremljala generalna konzulka v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan in predstavnik zunanjega ministra Zorko Pelikan, je v Tržiču dopoldne obiskal znano slovensko navtično podjetje Seaway, ki je februarja letos odprlo svojo ladjedelnico tudi na tukajšnji obali. Visokemu gostu je obrat in njegovo delovanje orisal lastnik Japec Jakopin, minister pa je novinarjem posebej poudaril, da je podjetje Seaway investiralo v naš prostor zaradi ugodnosti, ki jih je dobilo, ampak tudi, ker tu živi slovenska narodna skupnost: »Mislim, da smo lahko ponosni, da slovenska podjetja tudi na ta način, da meja več ni, da dokazujejo, da imamo podjetja, ki imajo tehnologijo, ki gledajo v prihodnost in ki so verjetno podjetja, ki bodo nosila razvoj Slovenije v prihodnjem,« je dejal Žbogar.

Obisk se je nadaljeval z delovnim kosilom, ki ga je v znani tržaški gostilni Suban minister imel s člani gospodarskega foruma Slovencev v Italiji. Ob predsednikih krovnih organizacij Rudiju Pavšiču (Slovenska kulturno-gospodarska zveza) in Dragu Štoki (Svet slovenskih organizacij) ter koordinatorju foruma in direktorju Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Andreju Šiku so se srečanja udeležili še predsednika SDGZ in Kmečke zveze, Niko Tenze in Franc Fabec, predsednika uprav Zadružne kraške

banke in Zadružne banke Doberdob in Sovodnje, Sergij Stancich in Dario Peric ter predsednik uprave finančne družbe KB 1909 Boris Peric. Govor je bil predvsem o možnostih krepitev povezovanja gospodarskih in finančnih ustanov, pri čemer so člani gospodarskega foruma menili, da bi bilo treba preveriti možnosti za izenačenje SDGZ in KZ z drugimi vsevržavnimi organizacijami, poleg tega so opozorili na velike zamude na področju evropskih programov čezmejnega sodelovanja, pri čemer bi slovensko zunanje ministrstvo lahko poseglo.

Govor je bil tudi o vključevanju slovenske narodne skupnosti v Italiji in italijanske Slovencev v gospodarske tokove predvsem na čezmejnem območju. Tu je bilo poudarjeno, da je strukturirana skupnost, kot je tista v Italiji, lahko instrument držav pri pridoru na sosednja tržišča. V zvezi z razpisoma pa so člani foruma menili, da bi moralto priti do predhodnega sodelovanja, pri čemer bi slovensko zunanje ministrstvo lahko poseglo.

Osrednji del Žbogarjevega obiska je predstavljal že omenjeno srečanje s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji (poleg Pavšiča in Štoka so bili še se-

Odperta vprašanja Slovencev v Italiji

natorka Tamara Blažina ter deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič) v prostorih generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu, na katerem je bil govor o odprtih vprašanjih, kot so šolska problematika, vidljivost slovenskih televizijskih oddaj, vprašanje Slovenskega stalnega gledališča, izva-

janje zaščitnega zakona in finančni prispevki. Gre za znane teme, ki sta jih pred nedavnim v dokumentu, ki sta ga naslovila na predsednika italijanske vlade Silvia Berlusconija, naštela Pavšič in Štoka. Pri tem Žbogar upa, da bo slovensko zunanje ministrstvo lahko pomagalo pri reševanju vseh odprtih vprašanj. Kljucno je vprašanje financiranja, ki ni dorečeno, zato bo potrebno v sodelovanju z Italijo dobiti neko trajnejo rešitev, je dejal minister.

Končni vtis sodelujočih je vsekakor pozitiven. Po besedah senatorke Blažinove je v zadnjem času čutiti večjo bližino Slovenije glede reševanja naših vprašanj, kar dokazuje tudi zanimanje za našo problematiko, ki je v središču pozornosti tudi v stikih med Italijo in Slovenijo. Pozitiven je tudi vtis predsednikov SKGZ Pavšiča in Štoka, saj je do obiska prišlo v pravem trenutku, ker se je z njim zaključila serija srečanj in pobud, do katerih je prišlo v zadnjih mesecih. Zdaj potekajo priprave na dve pomembni srečanji: slovensko-italijansko medvladno srečanje, ki bo konec novembra v Rimu, in plenarno zasedanje omizij med Slovenijo in FJK, v prihodnjih mesecih pa Pavšič in Štoka računata na nekatere pomembne rezultate.

Ivan Žerjal

SLOVENIJA - AVSTRIJA - Čezmejno sodelovanje 2007 - 2013

Med partnerji tudi ustanove Slovencev v Avstriji

V Pliberku podpisali pogodbe za 22 projektov v vrednosti nad 32 milijonov evrov

CELOVEC - V Kulturnem domu v Pliberku so sredi tega tedna slovesno podpisali pogodbe za 22 projektov, ki so bili odobreni v okviru drugega javnega razpisa Operativnega programa Slovenija-Avstria za programsko obdobje 2007-2013. Njihova skupna vrednost znaša več kot 32 milijonov evrov, velik del sredstev pa prispeva Evropska unija. Pri več projektih so partnerji tudi ustanove slovenske manjšine na Koroškem.

Deset odobrenih projektov se nanaša na spodbujanje konkurenčnosti, znanja in gospodarskega sodelovanja, pri čemer je pri odobritvi veljala posebna pozornost razvoju malih in srednjih velikih podjetij, turizma in okolja. 12 projektov pa bo sklad sofinanciral v okviru druge prednostne naloge, ki se nanaša na spodbujanje trajnostnega razvoja, na primer na upravljanje z naravnimi viri, razvoj naselij in regionalni razvoj, socialni in kulturni razvoj. Obe prednostni nalogi vključujejo tudi dejavnosti, namenjene krepitevi razvoja človeških virov, inovativnosti, informacijske in komunikacijske tehnologije, trajnostnega razvoja in enakih možnosti, itd.

Med odobrenimi kandidaturami je med drugimi tudi projekt »Rokodelska kulturna dediščina v čezmejnem prostoru«, pri katerem sodelujejo kot partnerji Slovenska prosvetna zveza (SPZ), Narodopisni inštitut Urban Jarnik in Krščanska kulturna zveza (KKZ) kot avstrijski in podjetniški center Slovenj Gradec na slovenski strani.

Nekaj projektov se nanaša tudi na razvoj turizma na območju Karavank. Med drugim ureditev geoparka med Pečo in Košuto, nadalje projekt »Adventure Petzen«, po katerem naj bi Peča postala čezmejna doživljajška gora tudi v poletnem turizmu, inovativni čezmejni turistični produkt z edinstveno kombinacijo sproščajočih in aktivnih počitnic po naj bi nastal v sklopu projekta »Turistični biser Karavank«, pri katerem sodelujejo kot partnerji občine in združenja iz Roža na avstrijski in Gorenjski na slovenski strani.

Uspešna pri kandidaturi za evropska sredstva je bila tudi Slovenska gospodarska zveza (SGZ) na Koroškem. Kot vodilni (lead) partner v projektu »Future ideas Karawanks« si bodo prizadevali za razvoj inovativnega trajnostnega podjetništva (voda, les, itd.) v Karavankah.

Vrednost sofinanciranja posameznih projektov se giblje med 500.000 in dvema milijonom evrov.

Ivan Lukan

Med podpisniki pogodb v okviru Operativnega programa Slovenija - Avstria 2010 - 2013 so bile tudi organizacije koroških Slovencev, prav tako mesto Celovec

LOKEV - Danes Mednarodna kmečka tržnica

LOKEV - Danes bo v Lokvi - na prostoru pred stolpom Tabor) mednarodna kmečka tržnica, na kateri bodo med 9. in 15. uro ponujali in predstavili tipične predelke in izdelke Krasa, Brkinov ter zamejskega Krasa, kot so kraški pršut, sir, viino, sadje, zelenjava, sadni likeri, kraški brijevec, domače marmelade, doma narejeni sadni sokovi, gozdni sedeži.

Kmečka tržnica bo obogatena tudi s spremjevalnim programom v katerem se bodo predstavile mažoretke iz KD Franc Žiberna iz Povirja, otroci iz vrtca in osnovne šole v Lokvi, Društvo kraška harmonika, Karate klub Bushi iz Divače, po jedru vasi pa se bodo sprehodile tudi mlekarice. Prav tako pa si bodo lahko obiskovalci v neposredni bližini tržnice ogledali tudi Fabianovo muzejsko zbirko ter Radiomaterski muzej. Tržnico prirejajo Občina Sežana, LAS Krasa in Brkinov, LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, LAS Kras in Trst ter Zavod ŠTIP - TIC Lokev vas v sodelovanju s KS Lokev, MK Grad Lokev in Turističnim društvom Tabor Lokev.

GORICA - Širitev prodaje tudi na Italijo Sweet vsak dan izdelava 600 tisoč čokoladnih jajčk

GORICA - Goriško podjetje Sweet Spa širi svoj trg in osvaja vso Italijo. Drugi največji proizvajalec čokoladnih jajčk »s presenečenjem« (v njih so majhna darilca) na svetu se je razvil iz majhnega, leta 1994 v Gorici ustanovljenega podjetja Fabrizia Manganellija. Čokoladna jajčka in druge sladkarje za otroke proizvaja za največje svetovne distributerje, ki jih prodajajo v 40 držav Evrope, Severne Amerike, Srednjega vzhoda in Azije. Leta 2001 je Sweet skupaj s skupino Gruppo Preziosi ustanovil blagovno znamko Dolci Preziosi, njuno podjetniško sodelovanje pa se je pred kratkim končalo.

Z letošnjo jesenjo se torej Sweet podaja na italijanski trg z novimi čokoladnimi jajčki Ovetti Sweet, potem ko je lanski poslovni obračun sklenil z okrog 80 milijoni proizvedenih jajčk, od katerih jih je šlo približno 91 odstotkov v izvoz. V teh dneh je goriško podjetje poslalo na prodajna mesta po vsej Italiji prva personalizirana čokoladna jaj-

čka Ovetti Sweet, v katerih se skriva sezira simpatičnih vlakcev (Thomas & Friends) in stiliziranih zajčkov (japonskega proizvajalca Mind Wave).

»Po 15 letih intenzivne dejavnosti v tujini in za mednarodne distributerje smo res zadovoljni, da lahko naše proizvode ponudimo tudi na italijanskem trgu,« je izjavil Fabrizio Manganelli, ustanovitelj in predsednik goriške družbe. »Prepričani smo, da lahko postanemo pomemben mednarodni igralec na tem področju, potem ko smo že dosegli odlične rezultate na tujih trgih. Tudi pri tej novi dejavnosti pa bomo posvečali vso pozornost kakovosti naših proizvodov, da bodo zadovoljni tako otroci kot mame,« je še povedal Manganelli.

V goriškem proizvodnem obratu izdelava Sweet danes 600 tisoč čokoladnih jajčk na dan. Ravnov v teh dneh pa so v teku pogajanja z nekaterimi velikimi trgovskimi verigami za prodajo proizvodov na italijanskem trgu.

OKUSI KRASA - Kmalu bodo spet zaživeli tradicionalni večeri in degustacije

Obisk oljkarstva Fior Rosso

Na ogled največjega tovrstnega posestva na Tržaškem in degustacijo ekstradeviškega olja vabijo v pondeljek popoldne

Na lanskem posnetku Gioacchino Fior Rosso in Boris Pangerc razkazujeta značilnosti nasada

TRST - V kratkem bodo spet zaživeli Okusi Kraša, večeri, degustacije in še druge priložnosti za medsebojno poznavanje in sodelovanje med raznimi obiski, gostinci in trgovci ter proizvajalci. Po lanski udeležbi in pozitivni izkušnji bo kmetija Fior Rosso iz Doline tudi letos priredila obisk za vse zainteresirane gostinice, trgovce in odjemalce na svojem oljarskem nasadu, ki se nahaja na Dolgi Kroni pri Dolini, v pondeljek, 4. oktobra 2010. Zbirališče bo ob 16.25 na parkirišču lekarne v Žavljah, kamor se pride tudi z mestnim avtobusom štev. 20, ki vozi v Milje.

Lastnica Adriana Zeriul in mož Gioacchino Fior Rosso bosta pokazala svoje oljke in posestvo, ki s svojimi 9 hektarji predstavlja največjo tovrstno površino na Tržaškem. Sledila bo pokušnja ekstradeviškega oljčnega olja, ki ga proizvajajo. Tako naj bi v prijetnem in prijateljskem krogu gostincev, trgovcev, a tudi potrošnikov simbolično proslavili začetek letošnje sezone pobiranja oljk. Udeležencem bosta tudi pokazala, kako pride do ekstradeviškega oljčnega olja, od agronomike obravnave do ustekleničenja in njegove uporabe v gastronomskih namene.

Na obisk so vabljeni vsi zainteresirani operaterji in tudi odjemalci. Za rezervacije in informacije sta na razpolago kmetija Fior Rosso na tel. 338 9186872 ali tajništvo SDGZ - Okusi Kraša v Trstu (tel. 0406724824).

EVRO

1,3726 \$

+0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

1. oktobra 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	1.10.	30.9.
ameriški dolar	1,3726	1,3648
japonski jen	114,26	113,68
kitaški juan	9,1843	9,1321
ruski rubel	41,8000	41,6923
indijska rupija	61,0810	61,2470
danska krona	7,4523	7,4519
britanski funt	0,86760	0,85995
švedska krona	9,2183	9,1421
norveška krona	8,0400	7,9680
češka koruna	24,420	24,600
švicarski frank	1,3423	1,3287
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	273,85	275,75
poljski zlot	3,9370	3,9847
kanadski dolar	1,4085	1,4073
avstralski dolar	1,4114	1,4070
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2655	4,2718
litovski litas	3,4528	3,4528
latiški lats	0,7092	0,7094
brazilski real	2,3036	2,3201
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9856	1,9806
hrvaška kuna	7,3018	7,3058

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

1. oktobra 2010

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,25625	0,29000	0,46250	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14417	0,17833	0,24167	-
EURIBOR (EUR)	0,621	0,886	1,141	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

30.757,88 € +200,68

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

1. oktobra 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	12,94	-0,46
INTEREUROPA	3,70	+0,27
KRKA	63,32	-0,31
LUKA KOPER	16,04	-0,80
MERCATOR	146,76	-2,60
PETROL	250,11	-0,31
TELEKOM SLOVENIJE	89,23	-0,47

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

- -

AERODROM LJUBLJANA

23,60 -0,51

DELO PRODAJA

- -

ETOL

- -

ISKRA AVTOELEKTRIKA

15,64 +2,96

ISTRABENZ

- -

NOVA KRE BANKA MARIBOR

10,30 -0,48

MLINOTEST

5,50 -

KOMPAS MTS

- -

NIKA

- -

PIMOVARNIA LAŠKO

15,50 +0,32

SLOVENIJA TA TEDEN

Zaradi stavke še politična kriza?

VOJKO FLEGAR

Koliko oziroma kdo vse stavka, ni jasno: sindikalisti govorijo o osmedeset tisočih, vlada o štirikrat nižji številki. Kako stavkajo, je prav tako različno: nekatere upravne enote, knjižnice ali državne službe delajo počasneje, druge bolj natančno, tretje imajo zaprta vrata, četrte spet obravnavajo le »nujne primere«. Samo tisto, kar po zakonu morata, poročata tudi javni radio in televizija; njunemu poslušalstvu in gledalstvu je domača politika, če ni povezana s stavko, do nadaljnega prihranjena. Zakaj stavkajo, je jasno le načeloma: za nadaljevanje plačne reforme, v bistvu torej povišanja plač, a sindikalisti veliko omenjajo tudi pravno državo, socialni dialog in po njihovem mnenju napačne reformne namere vlade. Kako dolgo bo stavka trajala, ne more vedeti nihče, prav tako ne, kako se bo končala. Gotovo je le, da je precej slovenskih državnih uradnikov in javnih uslužencev od ponedeljka na delovnih mestih zato, da stavkajo.

V dvajsetletni zgodovini samostojne Slovenije takšne, toljšne in tovrstne stavke še ni bilo. Tudi stavke javnega sektorja v nekaterih evropskih državah so bile te drugačne in »javne«. Slovenski sindikati, ki so se odločili protestirati proti napovedanim vladnim varčevalnim ukrepom, so posegli po morda najbolj bolečem sredstvu: dolgotrajni »obstrukciji«, ki je navzen ni videti, gospodarstvo in državljeni, nenazadnje pa tudi upravljavi države, pa bodo zaradi nje imeli iz dneva v dan več težav. In tudi škode (če ne upoštevamo, da policisti med stavko kazni za manjše prometne prekrške ne izrekajo).

Cepav je bil razlog za nezadovoljstvo in stavko dela sindikatov javnega sektorja na tem mestu že predstavljen, ga kaže vsaj v osnovnih obriših ponoviti. S plačno reformo oziroma kolektivno pogodbo, ki jo je s svo-

jimi uradniki in usluženci sklenila država v času prejšnje vlade, v letu volitev 2008, je bilo za odpravljanje plačnih nesporazmerij med posameznimi skupinami v štirih obrokih predvidenih, po ocenah takratnega ministra za javno upravo, dobrih 300 milijonov evrov. S to reformo naj bi bil javni sektor, med drugim, »odškodovan« za svojo vzdržnost pri plačnih zahtevah v času, ko se je Slovenija trudila izpolniti maastrichtska merila za vstop v evropsko denarno unijo oziroma prevzem evra. Kolektivna pogodba s približno 160.000 zaposlenimi v javnem sektorju je bila na žalost sklenjena tik pred izbruhom svetovne finančne in gospodarske krize, povrh pa so bili njeni učinki, milo rečeno, slabo ocenjeni. Že prvi izračuni vlade, ki je konec leta 2008 prevzela upravljanje države, so pokazali, da bo reforma stala 600 milijonov evrov, letos spomladi pa je bilo govorja že o 800 milijonih.

Pred dobrim letom dni je vlada Boruta Pahorja oboje, potrebna sredstva in razsežnosti krize, očitno še podcenjevala, saj se je v pogajanjih s sindikati zadovoljila zgolj z enoletno preložitvijo tretjega in četrtega obroka uskladitev (povišanja) plač ter nekaterimi manjšimi prihranki pri višini regresa, dinamiki napredovanj in podobno. Šele letos poleti je vlada priznala, da je vrag odnesel šalo in da denarja za oktobrski tretji del plačne reforme prepreno nima in ne bo imela. Poskus dogovora s sindikati, da bi se mu odpovedali oziroma privolili v preložitev dogovorjenih in pogodbeno zagotovljenih izplačil dokler gospodarska rast ne bo znova triodstotna, pa je deloma spodeltel. Le ena, resda po številu v njej združenih sindikatov največja konfederacija, je v predlog vlade in podpis spremenjene kolektivne pogodbe privolila, drugi sindikati, ki združujejo dobro polovicu zaposlenih, pa so aneks zavrnili

in pred slabim mesecem dni napovedali stavko. Neomajno in ne glede na nasprotovanje pretežnega dela javnosti, prepričanega, da uradniki in javni usluženci ne morejo terjati višjih plač v času, ko se vrstijo stečaji podjetij in ko v gospodarstvu plače v najboljšem primeru stagnirajo, ta sindikalna zveza zahteva, da se vlada drži kolektivne pogodbe in novembra pri izplačilu oktobrskih plač upošteva ustrezno povišanje.

Za proračun bi ugoditev tej zahtevi pomenilo približno 100 milijonov evrov ali en odstotek višje izdatke. Nemara ni slišati dramatično, toda hkrati je to številka, ki bi bolj ali manj v celioti šla na račun višjega zadolževanja države oziroma povečanja primanjkljaja. S tem pa ima vlada že tako očitno hujše težave, kot jih je predvidevala še v začetku leta, ko je v Bruselj poslala program stabilnosti. Obljubljeni 5,6-odstotni primanjkljaj bo resda letos morda vendarle bolj ali manj dosegren, toda osnutek proračuna za prihodnje leto, ki ga je vlada sprejela ta teden, navzlic upoštevani (a, kot rečeno, še ne zanesljivi) zamrznitvi plač v javnem sektorju, pokojnin in socialnih transferjev »priznav«, da bo prihodnje leto luknja večja, kot je bilo sprva predvideno ter evropski komisiji objavljenlo.

Z drugimi besedami, vlada proračunskega manevrskega prostora nima, a je njen sklicevanje na sprememnjene okoliščine po mnjenju pravnikov zelo trhla osnova za odstop od (kolektivne) pogodbe, ki jo je podpisala. Na drugi strani imajo stavkajoči sindikati, kot Shakespearov Shylock, na svoji strani črko prava, a z vztrajanjem pri pogodbenem funtu mesa ne morejo računati na podporo javnosti. Zaradi vsega tega pa ni negotov le razplet stavke, temveč tudi odgovor na vprašanje, ali lahko zaradi nje Slovenija zdrsne v odkrito politično krizo.

PISMA UREDNIŠTVU

Pojasnilo Tončevega sklada v Trstu

Kdaj pa kdaj se v javnosti pojavi priponome in želje, ki omenjajo Tončev sklad v Trstu v zvezi z dolžno pieteto, ki naj jo izkazuje ob vzdrževanju družinske grobnice Tomazičevih pri Sv. Ani na tržaškem pokopališču. Tako tudi včeraj na straneh Primorskega dnevnika, posvečenih Tomazičevim in njihovim zapuščini. V tem smislu pojasnjujemo:

Tončev sklad se zaveda svoje moralne in tudi materialne obvezne glede ohranjanja spomina na družini Tončič in Tomažič, ki sta s pravnim aktom, s svojimi zapuščinami in dejavnim zgledom ustvarili trdno osnovo našega sklada in ku mu se vedno določajo okvire in cilje dela: pomoč pri izobraževanju in šolanju slovenske mladine in glede spodbujanja in nagrajevanja njene ustvarjalnosti v naši deželi. Pri skladu smo prepričani, da je tudi ohranjanje zgodovinskega spomina v enaki meri kot ohranjanje jezika, kulture in znanja ena od osnov naše narodne identitete. Skrb za spomin na družine, ki izstopajo s svojimi pomemljivimi prispevkoma slovenstvu v Trstu, jemljemo kot poslanstvo sklada. Zavedali so se ga prejšnji upravitelji sklada, zaveda se ga tudi zdajšnji upravni odbor. To potrjuje med drugimi skrb, da bi vila Tomažič, ko smo ji iskali novo javno namembnost in novega lastnika, ostala v slovenskih rokah in da bi na njej stalno obeležje, ki bi izpostavljalo plemenito zvestobo, žrtev in narodnostni čut družine Tomažič. Z zadoščenjem smo zato včeraj spremisljali odkritje spominske plošče in se generalni konzulki, zunanjemu ministrstvu republike

Slovenije in vsem drugim, ki so si že od pregovorov ob nakupu za to prizadevali, iskreno zahvaljujemo za častivno pozornost do slovenstva v tržaškem mestu in do prispevka vidne družine pri tem.

V veselje nam je tudi, da bo na našo spodbudo v kratkem tudi Dijaski dom Srečko Kosovel v Trstu svojo večnamensko dvorano poimenoval po družini Tomažič.

Glede žalostnega stanja družinske grobnice Tomazičevih pri Sv. Ani si Tončev sklad že več let prizadeva, da bi zavarovali in opravili potrebna obnovitvena dela na njej. V ta namen smo že pred leti pripravili strokovno študijo z ugotovitvami o potrebnih sanacijih, ki jo je pripravil arhitekt, član našega odbora. Ob tem pa smo naleteli na legalte zadržke, ki zadevajo pristojnost - torej upravičenost sklada, da skrb za (neidentificirano) zasebno lastnino, ki je poleg vsega tudi skupina več grobnicam, prav tako pa na omejitve glede upravljanja in vzdrževalnih posegov, ki so podrejeni določilom pravilnika pokopališke uprave in spomeniškega varstva. Vej naši nemoči smo se obrnili na slovenske svetovalce v tržaškem občinskem svetu, da bi pri pristojnem oddoru posredovali in rešili zadevo, ki je v sramoto tudi samemu mestu. Pri tem smo naglašali našo pripravljenost na sodelovanje. Res smo zgroženi nad birokratsko neučinkovitostjo in indiferenco, ki dejansko ogrožata spomenik, ki je tržaškim Slovencem več kot samo pomnik na zasluno družino.

Naj še omenim, da krije Tončev sklad letne pokopališke pristojbine za grobico Tomazičevih.

Vsekakor se zahvaljujemo vsem, ki si duhovno in materialno zapuščino Tomažičevih ženejo k srcu: taka za-

skrbljenost je znak, da nismo otopeli do svojega izročila. Obenem pa naj bo to spodbuda vsem, ki lahko na pristojnih mestih dosežajo, da bo do nujnih popravil tudi dejansko prišlo.

*Marko Kravos, predsednik
Tončevega sklada v Trstu*

Smeti ob cestah

Kot je masikdo opazil, so pred kratkim pokosili robeve velikega dela cest na Zahodnem in verjetno tudi na Vzhodnem Krasu. Ne vem, če je bila za to pobudnik Pokrajina, ali pa posamezne občine: temeljito so pokoseni robobi avtocestega priključka do Štivana, državne ceste 202 in raznih pokrajinskih cest. Na žalost pa se ponavljajo slika iz prejšnjih let, ko je bila travna pokošena, vse smeti, ki so se v njej skrivala, pa so ostale tam in bodo najbrž tudi tam ostale. Zakaj jih nihče ne odpelje? Kdo je za to pristojen? Ne samo, da je ob cestah ostalo veliko nesnage, letos je še slabše, ker so ceste kosili z močnejšimi motornimi kosičnimi, ki so vse plastične steklenice razcefalne na več kosov. Kaj kdo misli, da se na tak način plastenje prej razkrojijo? Še najslabše je pri vstopih na avtocesto. Na Fernetičih je že več let pravi smetnjak ob straneh prvega dela vstopa na avtocesto. Zdaj je še hujše, ker je vse bolj vidno. Kaj ne bi lahko kaj ukrenil tudi repenski župan?

Pavel Križman

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Odprt splet

Splet je kraj, kjer na hiter način odkrije informacijo, ki jo potrebuješ, širi svoje znanje, strese svoje dnevne skrbi med virtualne in manj virtualne prijatelje in znance, izbereš kratkočasje preko igre, zvok, podob in interaktivnosti ...

Zrele odrasle, sposobne kritičnosti in s trdno kulturno osnovo lahko internet obogati. Intelektualno še nedorasli, šibkejši členi naše družbe, - otroci in mladostniki, - pa med izbiranjem informacije, ki jo potrebujejo, naletijo na osnovno težavo: kako zagotoviti poiskati med tisoči rezultatov, ki jih ponuja splet, izbrano tematiko. Otrokovo pozornost pritegnejo stvari, ki še zdaleč ne odgovarjajo njegovemu osnovnemu iskanju, vendar so tako zelo privlačne in večkrat zavite v zavajajoč multimedijski »svileni papir«.

Strokovnjaki svarijo, da internet sam po sebi še ni vzgojno sredstvo. Za pravilno uporabo je potrebna priprava, katere vsi starši še niso sposobni dati svojemu otroku. Mnoge šole pa tega še ne predvidevajo v svojem učnem programu.

Osnovna zamisel o internetu, da bi bil dostop do informacij in njihovo vnašanje vsakomur na razpolago - ko je še bil na začetku to domena raziskovalnih krogov - se je sprevrgla: danes število zgolj »bralcev« informacije znatno presega število »vnašalcev«. Nekoč je tudi še veljala stroga znanstvena metodologija iskanja in preverjanja. Vse oblike spletnih družabnosti, tudi mlatenja prazne slame in zlorab ter zavajanja v nasilje, pornografijo, rasizem, patološka odstopanja in podobno so se razvile kasneje. Kadar iščeš povsem drugo vsebine, se ti danes prepogosto neželeno prikaže na zaslon.

Skušaš se braniti z instalacijo najrazličnejših filtrov, v upanju, da bodo dovolj učinkoviti.

Z otroki je še hujše. Pošljamo jih v šolo, da bi jih postopoma vzgajali in izobraževali za odraslo življeno, za poklic, za pravilno in večjo uporabo znanja, hkrati pa jih neobjejene in razočarane postavimo pred računalnik (ali neprizadeto pustimo, da sedejo tja sami), ki jim preko spleta odpira možnost, da se soočijo s tistim, čemur so že dorasli in v zemom, ki jim po njihovi intelektualni zrelosti še ni dostopno brez škode, vključno klepet z neznanci, ki lahko imajo dober ali pa slab namen.

Misliš in naivno zaupati, da bo otrok ves čas ostal na njemu primernem spletnem mestu, je skrajno neprevidno. Tisto, kar internet ponuja kot svobodo, lahko imenujemo, zlasti v odnosu do otrok in mladostnikov, past.

Kakor za naše otroke v konkretnem svetu pozorno izbiramo vzgojno-izobraževalno ponudbo, ki naj bo verodostojna in postopna, bi morali počenjati tudi na področju virtualnega. Prizadavajmo si torej že v družini za zdravo uporabo interneta.

Postavimo pravila. Pravzaprav ne gre toliko za to, da s filteri preprečimo dostop do nekaterih spletišč, kolikor za to, da ponudimo otrokom možnost izbiranja le tistih spletnih strani, ki so umerjene nanje. Nekakšen zaprt prostor ali »hortus conclusus«, če že ne »walled garden«, kakor ga imenujemo v informatiki tudi v zvezi z zaprtimi ali izključnim nizom informacijskih uslug za uporabnike. Temu se upirajo tisti, ki zagovarjajo surfanje brez meja. Vendar naj bo jasno, da je omejitev surfanja primerena zlasti za tiste, ki niso dovolj opremljeni proti nevarnostim odprtega morja.

Internet da otroku odgovor za šolsko raziskavo, lahko pa pošče odgovor še na svoje drugačne probleme, zdravstvene ali čustvene narave. Nenadzorovani odgovori so pogosto popolnoma pogubni, zaradi nevarnih vsebin, ki so se nabrali na spletu. Kako pripraviti molotovo, ali kako izbruhati to, kar si pojedel, ne da bi starši za to vede-

li, je le nekaj deviantnih odgovorov na otrokove »potrebe«.

Filtre na internetu vsekakor potrebujejo otroci, pa tudi odrasli, ki ne želijo izgubljati časa s porno-grafijo, ali imeti opravka s spletisci, ki bi lahko okužila njihov računalnik z virusom. Filter pa lahko prepreči, da se sploh povežeš na tako spletno stran. Za tiste, ki niso v informatiki preveč doma, naj doda, da je filter software, ki ga lahko prirediš za osebne potrebe, tako da npr. starši sami odločijo, koliko prostora bodo pustili na razpolago za tak ali drugačno tematiko. N oben filter ni popoln. Zato bo še vedno mogoče, da neželena vsebina prodre na zaslon. Zlasti v primeru majhnih otrok je še najbolj varno, kar smo že omenili, da ne odvezemo tistega, kar je neprimerno, pač pa določimo, kaj je zanje primerno in jim samo to damo na razpolago. Nekateri providerji, npr. Windows Vista imajo tak softverski filter že nameščen in ga ne plača posebej. V njem so nakazane možnosti filtriranja za različna storstva obdobja. Podobno ima Windows XP na razpolago brezplačni filter Family Safety. Za druge operacijske sisteme - recimo za Linux pa je v uporabi brezplačni Dans-Guardian, ki dovoli centralizirano upravljanje filtra. Za vse operacijske sisteme pa je uporaben filter, ki ga nudi servis www.openDNS.com. Na spletnih straneh lahko tudi neizkušen starši dobijo nasvet in navodila, kako namestiti filter; recimo na www.ilfiltro.it ali www.monitor.si. Dobro pa bi bilo, če bi tudi šole razmišljale še bolj intenzivno o strokovnih predavanjih za starše v smislu praktične zaščite otrok pred neželenimi spletnimi vsebinami in primerno zaščitile tudi svoje spletne dostope, če tega še niso storile.

Podobno je lahko nameščen filter tudi za klepet z najnovješimi verzijami Live Messengerja, ki to upravlja (v Italiji skoraj monopolno), na različnih omejevalnih ravneh. Majhne otroke tako obvaruje pred klepetom z neznanci, ki bi lahko imeli zločinske namene. Seveda je nujno, da tudi tisti starši, ki doslej niso imeli pojma o internetu, zakorakajo v ta svet s svojimi otroki, če ne zaradi drugega, da jih bodo lahko primereno zaščitili.

Kakor ni bilo pred časom primerno, da je v družini z majhnimi ali adolescentnimi otroki televizija v otroški sobi, tako to ni primerno sedaj za računalnik. Dokler so otroci v hiši, naj bo računalnik doma v srednješčnem prostoru. Poleg tega ne pozabimo na važnost sprotnega odprtrega pogovora z otroki. Tudi tematika interneta naj postane nekaj popolnoma naravnega v domačih pogovorih, tako da bo mogoča soudežba vseh članov. Včasih to ni lahko, vendar je vredno poskusiti. Primeren nadzor - ne ukazovalna prepopoved - nad nezrelim uporabnikom je vedno primer

POLITIKA - Razburjenje zaradi na skrivaj posnetih premierjevih izjav

Berlusconi: Levičarski sodniki so povezani v hudodelsko združbo

Premier zbijal neokusne šale na račun Judov in demokratske poslanke Rosy Bindi

RIM - Potem ko je v minulih dneh dobil zaupnico v obeh vejah parlamenta, je predsednik vlade Silvio Berlusconi včeraj obiskal predsednika republike Giorgia Napolitana na Kvirinalu, da bi mu poročal o političnih razmerah v državi in o načrtih vlade. Kot sicer že večkrat v preteklosti, se je premier ob tej priložnosti ponovno obvezal, da bo v najkrajšem času imenoval novega ministra za gospodarski razvoj. Berlusconi s tem odlaša že pet mesecev, saj je Claudio Scajola odstopil s položaja ministra za gospodarski razvoj 4. maja.

Na dlanji je, da je bilo tako dolgo zavlačevanje z imenovanjem novega ministra povezano s krizo v vladni večini, ki jo je povzročil predvsem razhod med Berlusconijem in predsednikom poslanske zbornice Gianfrancem Finjem. Je vrla po prejemu zaupnice v parlamentu prebrodila to krizo? Vprašanje ostaja odprtoto, saj je prav glasovanje o zaupnici pokazalo, da bodo Finijevi privrženci odslej igrali vlogo jezička na tehtnici v vladni večini. To je včeraj ponovno izpostavil načelnik skupine Prihodnost in svoboda za Italijo (FLI) Italo Bocchino, ki je v pogovoru s časnikarji dejal: »Berlusconi si ne sme več domišljati, da bo sam ukazoval. Odslej bo moral usklajevati. Kmalu bomo postali odločilni v senatu, tako kot smo že v poslanski zbornici. Premier izgublja politično privlačnost,« je dejal.

Medtem sta italijanske politične vode razburkala dva video posnetka, ki sta ju včeraj objavila dnevnik La Repubblica in tednik L'Espresso. V obeh nastopu Berlusconi, oba pa sta bila posnetna na skriva.

Prvi posnetek je postal v noči med 29. in 30. septembrom, prikazuje pa premierja, ko govori skupini mladih privržencev pred palaco Grazioli, tj. pred svojo zasebno rimske rezidenco. Berlusconi izredno ostro napade sodstvo in tisk. Po njegovih besedah med »levičarskimi sodniki« obstaja dogovor, da vržejo zakonito izvoljenega premierja. Šlo naj bi za pravo hudodelsko združbo, ki se poslužuje tudi potvorb, kot naj bi dokazoval proces proti njegovemu britanskemu odvetniku Davidu Millsu. Berlusconi je prepričan, da bi vse to morala preiskati parlamentarna preiskovalna komisija.

Kot je v njegovi navadi, Berlusconi svoje mlade poslušalce pozabava tudi z neokusno protisemitsko smešnico, po kateri so

Judje tako oderuški, da so za časa nacističnega preganjanja izjemali tudi sotrpine.

Druga neokusna smešnica, tokrat na račun demokratske poslanke Rosy Bindi, pa je v središču drugega posnetka, ki je nastal tik pred lanskim vrhom G8 v L'Aquila, se pravi junija ali julija 2009. Smešnica govoriti o tem, kako Bindijeva neprijetno presesti plesalcu, ki ga izbere, da ta naravnost zakolne.

Berlusconi je sinoc z uradno tiskovno noto zatrdil, da Bindijeve ni hotel žaliti. Po njegovem naj bi bil sam ponovno žrtve vdiranja v zasebnost. A njegove besede so odločno odsodili najvišji predstavniki Demokratske stranke in drugih opozicijskih sil, Bindijeva pa je izrazila željo, da bi Berlusconi čim prej zapustil politično prizorišče. Oglašilo se je tudi združenje sodnikov in javnih tožilcev (ANM) in zatrdirilo, da so premierjevi napadi na predstavnike sodstva »absurdni in nesprejemljivi« ter da »zaostrejo napetost«.

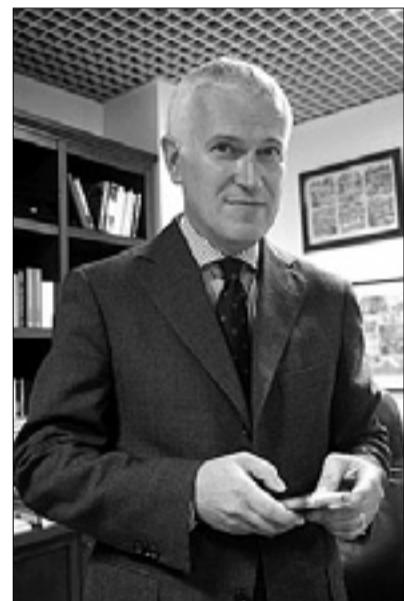

Silvio Berlusconi med mladimi na posnetku 29. septembra

ANSA

MILAN - Oborožen neznanec ga je čakal pred domom

Po neuspelem napadu na Belpietra v teku preiskava, nadzor pa poostren

Maurizio Belpietro
ANSA

MILAN - Milanska kvestura je včeraj objavila fotorobot skrivnostnega napadalca, ki je v četrtek pozno zvečer streljal proti policistu, ki ščiti odgovornega urednika dnevnika Libero Maurizia Belpietra. Petelin se je zataknil, pištola ni streljala in poškodoval se ni nihče, napadalec pa je pobegnil. 52-letni Belpietro je včeraj izjavil, da je bil napadalca tarča gotovo on sam in da je slučajno še živ, tako kot njegov telesni stražar. Odgovorni urednik pravi, da se ne boji, nadaljeval bo s svojim delom. Državno tožilstvo je uvedlo preiskavo o poskusu umora, osumljenih zaenkrat še ni.

Maurizio Belpietro se je v četrtek ob 22.45 vrnil iz službe domov v Ulico Monte di Pietà. Ker je bil v zadnjih letih tarča številnih groženj, so mu oblasti dodelile dva spremeljevalca, ki ga morata ščititi. Le-ta sta ga z avtomobilom pospremila pred dom, eden od dveh pa

je z novinarjem stopil v poslopje in ga pospremil do vrat stanovanja. Belpietro je vstopil, policist se je obrnil in začel hodiči po stopnicah navzdol. »Navedno se pelje z dvigalom ...« je včeraj povedal Belpietro. Po le nekaj stopnicah je agent opazil človeka, ki je s pivalo v roki čakal v temi. Njegova oblačila so bila vojaška, podobna uniformi finančne straže. Belpietrov varnostnik je neznancu velel, naj se ustavi, napadalec pa je proti njemu naperil pištola. Pognal se je v beg, med tekom pa je poskusil streljati proti policistu, petelin pa se je zataknil. Agent je odgovoril z dvema streloma, ki sta zgrešila cilj, napadcu pa je uspelo zbežati.

Belpietro je spomnil, da so mu že januarja grozili, ko je človek poskusil s silo stopiti v redakcijo dnevnika Libero, a so ga varnostniki zadržali. Kvestor je včeraj sporočil, da so nadzor nad odgovornim urednikom poostreni.

Napolitano: Pravosodna reforma naj bo organska

PALERMO - »Pravosodna reforma mora biti daljnovidna, organska. Zgrešeno bi bilo sprejeti prigodne in delne ukrepe na tem občutljivem področju, predvsem pa se je treba izogibati neplodnim polemikam.« Tako je predsednik republike Giorgio Napolitano zapisal v sporočilu, ki ga je poslal udeležencem 13. konгрesa Združenja kazenskih zbornic v Palermu. V sporočilu je opozoril tudi na nekatera vprašanja, ki bi se jih pravosodna reforma morala lotiti, kot sta jasnejša določitev vloge garanta sodnikov in okrepitev obrambe. V predsednikov besedah je jasno zaznati odziv na govor pred parlamentom, v katerem je premier Silvio Berlusconi napovedal reforme na pravosodnem področju.

Avgusta nekoliko nižja stopnja brezposelnosti

RIM - Avgusta se je stopnja brezposelnosti v Italiji znižala na 8,2 odstotka, potem ko je junija in julija znašala 8,4 odstotka. Tako sporoča osrednji italijanski statistični zavod Istat, ki pojasnjuje, da je to najnižja vrednost po septembру 2009. V podrobnejši analizi Istat ugotavlja, da se je avgusta v primerjavi z mesecem poprej nekoliko znižala stopnja mladinske brezposelnosti, saj je z 26,7 odstotka padla na 25,9 odstotka. Zanimivo pa je, da se je istočasno povečal odstotek neaktivnih žensk, se pravi žensk brez zaposlitve, ki zaposlitev niti ne išče: avgusta je znašal 49,2 odstotka, 0,2 odstotka več kot julija in 0,4 več kot avgusta 2009.

Odslej zasebne agencije za podjetja

RIM - Odslej se bodo podjetja lahko obračala na zasebne agencije za izpolnjevanje birokratskih obveznosti. Uradni list je namreč včeraj objavil odlok za izvajanje člena 38 finančnega zakona iz leta 2008, ki predvideva uvedbo t. i. »zasebnih agencij za podjetja« (it. »agenzie private per le imprese«). Te agencije ne bodo le posrednike med podjetji in javnimi upravami, ampak bodo opravljale tudi nekatere naloge, ki so bile doslej v izključni pristojnosti javnih uprav in ustanov. Tako bodo smela izdajati razne dovolilnice. Kot pravijo, gre za prvi korak v smerni privatizacije javne uprave.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

O ministrici Brambilli, kiparju Catalanu, goljufivem video nadzoru prometa in o nepotizmu na univerzah

SERGIJ PREMRU

Apple naj umakne »žaljivo« aplikacijo za iPhone »What Country«: o tej italijanski zahtevi poročajo številni mediji po svetu, ker je povsem neobičajno, da se vladni predstavniki ulvarjajo z elektronskimi aplikacijami in video igricami. Britanski *The Telegraph* piše, da je zahutev postavila ministrica za turizem Brambilla, ker program prikazuje Italijo kot domovino »pirze, mafije, pašte in skuterja«, med simboli pa je ponarejen prometni signal, ki dovoljuje parkiranje samo vozilom mafije. »Italia je svetilnik zgodovine, kulture in stila,« je dejala ministrica, »in ne bom dovolila, da jo spravljajo na slab glas kot deželo kriminalnih organizacij.« Samostojni programer, ki je realiziral aplikacijo za iPhone, pa jo ponuja kot lahketem in zabaven pogled na svet, ki ga ne gre jemati preveč resno. Tuji značilnosti drugih držav so šablonske kot za Italijo: za Veliko Britanijo čaj, smisel za humor, nogometni huligani in dež, za Nemčijo pivo, disciplina in avtoceste, za Kitajsko preobljudenost, kung-fu, Veliki zid, Tibet in obred čaja, za Združene države pa talini lonec, hamburgerji in ameriške sanje. Iz vodstva Appla niso ho-

teli komentirati pobude italijanske ministrike, »42-letne nekdanje lepotne kraljice« kot piše britanski dnevnik, ki med komentarji objavlja tudi krajski pripis italijanskega bralca: »Ko potuješ po Evropi, lahko ugotoviš, da je prav to tisto, kar mislijo ljudje o Italiji. Vsaka država si pač zasuži vlado, ki jo ima.«

Agencija *Reuters* poroča o neobičajni skulpturi pred poslopjem milanske borze. Gre za stvaritev kiparja Maurizia Catalana, ki prikazuje roko brez prstov z izjemo dvignjenega sredinca. Enajst metrov visoka skulptura iz marmora je vzbudila precej polemik, piše *Reuters*, umetnik iz Padove pa je že pred leti sprožil burne razprave v Milanu z uprizoritvijo treh otrok-lutk obesihenih na vejah drevesa. Tokratno upodobitev spada v okvir katerih so v 120 italijanskih občinah postavili na križiščih nekalibrirane merilce hitrosti, na podlagi nekontroliranih meritev pa so izdali okrog sto tisoč glob v skupnem znesku 13 milijonov evrov, piše *TheNewspaper.com*.

V Veroni je bil prvi shod žrtv spolnega nasilja s strani duhovnikov, poroča *The Boston Globe*. Med drugim zahteva, naj nasilje pedofilov v talarju proglašajo za zločin proti človečnosti, piše dnevnik v vzhodne obale ZDA, in so zavrsili za solidarnost mednarodnih or-

ganizacij. V Italiji namreč zločin pedofili je v glavnem zastara, preden se posiljene otrok razvije v odraslega, ki lahko odloča o morebitnem sodnem postopku. Nasprotno je Italiji skrajno težko odpreti vprašanje primerov spolne zlorabe otrok s strani duhovščine in celo same žrtve so manj pripravljene spregovoriti o nasilju kot drugod po svetu. Shod so priredili v Veroni, kjer je deloval center za gluhanime, v katerem se je od 50-ih let do začetka 80-ih let prejšnjega stoletja pripeljal skoraj 70 primerov spolnega nasilja nad gojenicami.

Zato italijanskega vseučiliškega sistema je predmet živahnih razprav, piše *The Independent*, ki med razlogi propaganja navaja fnepotizem. To povzroča »beg možganov« oz. kakovostnih razskovalcev, ki nimajo možnosti, da bi se uveljavili doma, ker nimajo potrebnih družinskih vezi s sistemom univerzitetnih baronov. Primer je ugledna rimska univerza La Sapienza, na kateri tretjina osebja ima sorodnike med kolegi. Pomenljiva je tudi slika, ki jo objavlja londonski dnevnik papež Benedikt XVI. se rokuje z rektorjem rimske univerze La Sapienza,

za Luigijem Fratijem, ki se osebno strijinja, da je nepotizem problem za univerzo, vendar so med zaposlenimi na univerzi tudi člani njegove družine, pojasnjuje britanski časopis.

Starodavno mesto pluje s polnimi jadri, piše *The New York Times* o kraju Tocco da Casuria, s komaj 2.700 prebivalci na hribovitem območju Abrucev. Dopis newyorškega dnevnika postavlja v ospredje energetsko politiko mesteca: med oljčnimi nasadi so zrasle vetrne turbine, medtem ko so na strehah športne palače, pokopalšča in več zasebnih poslopij namestili fotovoltaične paneje. V Italiji je 800 krajevnih skupnosti, ki proizvaja več električne energije od tiste, ki jo porabi, medtem ko je vsedržavno povprečje samo 7 odstotkov energije iz obnovljivih virov, kar je krepko pod evropskimi predpisi glede obnovljivih energetskih virov. Tocco, s svojimi štirimi vetrnimi turbinami proizvaja 30 odstotkov več energije od lastne porabe, kar je lani prineslo 170 tisoč evrov dobička, s katerimi so pokrili stroške za mestno snago in financirali protipotresno prenovitev šolskih poslopij.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

BARCOLANA - Včeraj predstavitev

Pokrajina bo ponujala tudi domače kmetijske izdelke

Na dan regate odprta svetilnik in Carsiana - Ersa z geslom Tipicamente Friulano

Pokrajina je za letošnjo Barcolano pripravila vrsto zanimivih pobud in prireditev. Med vsemi izstopa stojnica na nabrežju, v kateri bodo od četrka do nedelje ponujali tudi tipične domače pridelke, od olj do vin in sirov. Kdor želi sodelovati na degustaciji, se mora prijaviti na tel. številki 340-0919237 od srede dalje. Pobuda bo potekala v sodelovanju s konzorijem domačih pridelovalcev.

Predsednica Maria Teresa Bassa Poropat ter odbornika Walter Godina in Mauro Tommasini so tudi napovedali, da bosta na dan mednarodne jadralne regate, torej prihodnjo nedeljo, odprta svetilnik nad Barkovljami (med 9. in 15. uro) ter botanični vrst Carsiana v zgoniški občini. Na voljo bodo tudi vodení obiski morskega parka v Miramaru.

Pokrajina je pripravila tudi kulturni program v nekdanji psihiatrični bolnici pri Sv. Ivanu ter v tamkajnjem gledališču Franco in Franca Basaglia. V četrtek in petek bosta posvečena reggaeju, v soboto zvečer (začetek ob 21. uri) pa bo gledališka predstava v izvedbi gledališkega krožka liceja Oberdan. V četrtek bo obiskovalcem odprla vrata Mednarodna hiša žensk v UL Pisoni 3, Pokrajina je med podporniki pobude Barcolana di carta, na kateri bodo predstavili knjige o morju in morskem življenju.

Na spremnih pobudah letosnje Barcolane bo sodelovala tudi deželna kmetijska ustanova Ersa in sicer z reklamnim geslom Tipicamente Friulano, kar je predmet političnih polemik in sporov. Ersa vsekakor ne bo ponujala le vino Friulano, temveč tudi vina iz drugih območij Furlanije-Julijskih krajine, poleg ostalih tipičnih kmetijskih pridelkov. Tudi stojnico Erse bodo odprli v četrtek opoldne, degustacija razstavljenih pridelkov in dobro pa se bo začela že uro prej in bo trajala vse do 20. ure.

V petek, 8. oktobra ob 18.30 uri bo na sprednu pokušnja kraških vin in preostalih pridelkov, ki jo bo vodil novinar Ian D'Agata. Dan kasneje ob 15. uri bo gost Erse znani italijanski pisatelj Federico Moccia, ki ga bo intervjuval časnikar RAI Piero Villotta.

Zastopniki
Pokrajine
predstavljajo
pobude ob bližnji
Barcolani

KROMA

POLITIKA - Pričakovana poteza vladnega podtajnika

Menia uradno zapustil Berlusconija »Kandidat za župana? Morda, kdo ve..«

Roberto Menia je odstopil z mesta namestnika deželnega koordinatorja stranke Ljudstva svobode in s tem tudi formalno zapustil Silvia Berlusconija. Njegova odločitev je bila pričakovana, saj Menia na državni ravni sodi med tesne sodelavce predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija.

Menia je potrdil, da je nova desnosredinska stranka v zametkih in da bo Fini odstopil v primeru predčasnih volitev prihodnjo po mlad. Nova stranka si prizadeva za drugačno desno sredino in za bolj normalno Italijo, je dejal vladni podtajnik, ki bo najbrž še naprej stal v Berlusconijevi vladi.

Tržaški politik ni razkril imen svojih lokalnih somišljenikov, povdal pa je, da »se stvari premikajo v pravo smer«. Medtem ko je

ROBERTO MENIA

pred dnevi precej odkrito podprt morebitno župansko kandidaturo Roberta Antonioneja, je Menia sedaj previdnejši, »saj je še prezgodaj za odločitev«. Dal je razumeti, da tudi sam ne izključuje možnosti županske kandidature, odvisno pač od razvoja političnih doganjaj na tržaški in na deželni ravni, kjer se lahko še marsikaj zgodi.

Antonione vsekakor ni le »novinarsko ugibanje«, kot pravijo tržaški voditelji Berlusconijeve stranke, v prvi vrsti tisti, ki so politično blizu senatorju Giuliu Camberju. Eden prvih, ki je omenil Antonioneja, je bil zunanjji minister Franco Frattini, ta županska kandidatura pa naj bi se »rodila« v Palaci Chigi, čeprav o tem ni uradnih potrdil. Za to naj bi poskrel predsednik vlade Berlusconi, kako in kdaj pa ni znano.

Menia je poudaril, da ga zadne zdrahe v deželnem Ljudstvu svobode glede Barcolane in nedeljskega odprta trgovin ne zanimajo, ker ni več član te stranke. Kot tudi ni želel komentirati županskih kandidatur Francu Bandelliju in nekdanjega predsednika Triestine Flavia Tonellotta.

GLEDALIŠČE MIELA - Do nedelje

Hvala Pina

Niz filmov, posvečenih nemški koreografiji

Pina Bausch

sled vse do nepričakovane lanske smrti.

Niz Grazie Pina je sinoči uvedel film E la nave va, ki ga je režiral Federico Fellini. Danes in jutri pa bo na vrsti še bogat izbor dokumentarcev in filmov, v katerih je plesalka nastopila. Današnji spored se začenja ob 18. uri, jutrišnji pa ob 17.

SSG - Danes ob 18. uri v Kulturnem domu

Rdeča kapica v pravljičnem gozdu skupine Mehki čevlji iz Sežane

Danes bo Vabilo k abonmaju namenjeno najmlajšim in njihovim družinam z gostovanjem plesne pravljičice Rdeča kapica v pravljičnem gozdu. Koprodukcija skupine Mehki čevlji iz Sežane in Kulturnega društva Jožeta Pahorja s sodelovanjem Kosovelovega doma uprizarja zgodbijo o volku, antagonistu Rdeče kapice, ki v gozdu sreča like iz drugih priljubljenih pravljičic, saj se tudi Sneguljčica, Janko, Metka in palčki, s plesnimi koraki sprehabajo v čarobnem svetu, ki ga bo pričaral velik plesni ansambel z mnogimi solisti.

Režijo, koreografijo in izbor raznolike glasbe je podpisala Milojka Širca, ki ima za seboj tridesetletno izkušnjo na področju poučevanja sodobnega plesa. Predstava se bo pričela ob 18. uri. Blagajna Slovenskega stalnega gledališča bo odprta eno uro pred pričetkom predstave. Vstop bo možen po promocijski ceni uvodnih pobud: 6 evrov za odrasle, 2 evra pa za otroke.

Karabinjerji v Burlo po izvirne celice

Karabinjerji posebnega oddelka NAS so po nalogu turinskega državnega tožilca Raffaeleja Guariniella obiskali tržaško otroško bolnišnico Burlo Garofolo, kjer jim je osebje izročilo izvirne celice, ki jih v tej bolnišnici uporabljajo v boju proti težko ozdravljivim boleznim. Na tožilstvu v Turinu so pojasnili, da sodi ukrep v preiskavo o Davideju Vannoniju, 42-letnem docentu psihologije v piemontskem mestu. Vannoni naj bi organiziral in spodbujal terapije z izvirnimi celicami proti Parkinsonovi bolezni, kakršnih zakoni ne predvidevajo. Osumljenjenih je še osem ljudi. Profesor trdi, da je pacientom samo nudil informacije in jih pošiljal v Trst, saj je bolnica Burlo Garofolo edino priznano središče za tovrstne terapije. Odbor za izvirne celice je včeraj obsodil dejanje tožilstva in karabinjerjev, glasnik Luigi Bonavita je trdil, da so celice kazensko zasegli. Poudaril je, da bodo omenjene celice, ki dajejo pacientom novo upanje, čez 20 dni neuporabne, saj morajo biti vseskozi zamrznjene v tekočem dušiku. »Za najhujše bolnike je bila to zadnja možnost, da bi se zdravili s to terapijo. Na omenjene izvirne celice naj bi čakalo 44 pacientov, med njimi je šest otrok,« je še dejal Bonavita. Italijanski zakoni so glede uporabe izvirnih celic v raziskovalne in zdravstvene namene med najbolj restriktivnimi v Evropi.

Lažno pričanje

Policisti so v Trstu odvedli v zapor 53-letnega Walterja Petretti, ki je bil zaradi lažnega pričanja dokončno obsojen na dve leti in šest mesecev zaporne kazni. Bil je na seznamu iskanih oseb. Tržaško sodišče ga je leta 2003 prvič obsojilo, ker je s svojim pričevanjem skušal speljati preiskovalce na napačno sled v preiskavi o poskušu umora Alda Trivillina. Le-tega je s kosom stekla zabodel v vrat Dario Pisa, ki je bil pozneje obsojen na pet let zapora. Petretti je med zasljanjem dejal policistom, da Pisa žrtve ni napadel.

Kraja skuterja

V četrtek popoldne je policija zasačila dva mladoletnika, ki sta blizu Trga Vico porivala poškodovan skuter. Agenti so poklicali lastnika, ki jim je povedal, da so mu neznanci pred nekaj meseci ukradli motorno kolo. Zaradi sume tativine so ovadili le enega od dveh najstrikov, oba pa so pospremili domov.

ZGONIŠKI OBČINSKI SVET - Na četrtkovi skupščini

V Zgoniku odobren rebalans, predvideni presežek 248.549 €

Zmanjšanje tekočih stroškov za nekaj več kot 25 tisoč evrov

Zgoniški občinski svet je na svoji četrtkovi seji odobril rebalans proračuna in obenem preveril izvajanje programov. Župan Mirko Sardoč je poudaril, da se programi, predvideni po planskem in programskem poročilu dobro izvajajo in da je »iz preverjanja izvedenih izterjevalnih operacij in izvedenih preverjanj mogoče trditi, da bodo v proračunu predvideni prihodki doseženi, z izjemo nekaterih financiranj s strani javnih ustanov.« Ali z drugimi besedami: ko bi druge javne ustanove, to je država in dežela, posredovale občini to, kar bi morale, bi v zgoniški občini ne imeli nobenih finančnih težav. Nekaj podobnega se je dogodilo tudi v repentinarski občini. Pomeni, da država in dežela mačehovsko ravnata z majhnimi občinami.

Zgoniška občina nima izvenproračunskih dolgov in primanjkljajev pri upravljanju. Njeno finančno stanje je takšno, da je mogoče predvideti ravnovesje med prihodki in

odhodki ob koncu poslovne dobe, z možnim presežkom upravljanja.

Zgoniški občinski odbor se je vsekakor odločil za rebalans proračuna. Tako je bil v proračun vključen deželni prispevek za odpravo arhitekturnih ovrir (3.230 evrov). Odobreno je bilo financiranje večjih tekočih stroškov za 28.600 evrov (izvajanje storitev ustanovnih teles 16 tisoč evrov, stroški za osebje šolske menze 7.400 evrov, izvajanje storitev šolskega varstva 4 tisoč evrov, nakup dobrin za cestno infrastrukturo 1.200 evrov).

Obenem se je občinska uprava odločila za zmanjšanje tekočih stroškov za 25.370 evrov. Stroški zaposljenih v splošnih službah se bodo zmanjšali z 800 evrov, izvajanje storitev splošnih služb za 2.100 evrov, izvajanje storitev davčnih služb za 500 evrov, uporaba dobrin tretjih oseb za 300 evrov, davke in takse drugih splošnih služb za 1.000 evrov, nakup dobrin in izvajanje storitev za osnovno šolo 1.000 evrov, transferji za šol-

Mirko Sardoč KROMA

sko varstvo za 15.000 evrov, izvajanje storitev knjižnice za 400 evrov, nakup dobrin za telovadnico za 1.000 evrov, izvajanje storitev in transferji za turistične prireditve 1.000 evrov, izvajanje storitev za gospodarjenje z ozem-

ljem za 500 evrov in transferji za socialne službe za 1.770 evrov.

Z vneseno spremembijo se je proračun za letošnje leto povečal za 23.230 evrov in je po novem vreden 4 milijone 212.268 evrov. Predvideni presežek upravljanja pa znaša 248.549 evrov.

Župan Sardoč je v svojem uvodnem poročilu izpostavil letošnji tradicionalni Koncert za mir, ki je požel res izjemni uspeh, in nedavni obisk slovenskega ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša v občini, »kateremu smo predstavili zgoščno realnost ob prisotnosti vseh lokalnih dejavnikov, obenem pa tudi dejavnost občine v okviru čezmejnega sodelovanja in financiranja skupnih projektov z evropskimi sredstvi,« je spomnil župan. »S strani ministra smo bili deležni pohvalnih misli in zagotovil za podporo v prid nadaljnji financiranju evropskih projektov za razvoj tega obmejnega območja,« je poudaril zgoščni župan Mirko Sardoč.

M.K.

VZHODNI IN ZAHODNI KRAS - Po obilnih nalivih iz prejšnjih tednov

Razrita Napoleonska cesta

Deroča voda je na več mestih odplavila nasuti gramoz in ustvarile so se dolge, do 20 centimetrov globoke luknje

Napoleonska cesta je na več mestih močno razrita. Ob nalivih iz prejšnjih tednov se je makadamska cesta, ki povezuje openski Obelisk s kontovelsko Vejno, spremenila v pravi hudošnik, voda je začela s svojo deročo močjo odnašati gramoz, s katerim je bil ob obnovitvi izpred nekaj let postavljen tlak, tako so se na cestišču ustvarile po nekaj metrov dolge in do 20 centimetrov globoke luknje.

V prejšnjih dneh so se številni pešci po vrtniti s sprehoda po Napoleonski cesti oglašili na sedežih vzhodnokraškega in zahodnokraškega rajonskega sveta na Opčinah in na Proseku ter občinski izpostavi opozorili na nevarnosti razrite ceste. Globoke luknje ovirajo predvsem mamice in mlade pare z otroškimi vozički, saj je vodenje vozička po tako razriveni cesti na marsikaterem mestu problematična. Prav tako predstavljajo luknje nevarnost za rekreativce, ki izbirajo Napoleonsko cesto za rekreacijski tek, pa tudi za starejše pešce je tako neurejena cesta vse prej kot varna.

Včeraj sta si Napoleonsko cesto ogledala predsednik vzhodnokraškega in zahodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič in Bruno Rupel. Po ogledu sta se odločila, da skupno pismeno obvestita občinske oblasti o sedanjem stanju ceste in o njeni nevarnosti.

Napoleonsko cesto so v celoti preuredili pred nekaj leti, zato se zastavlja vprašanje, zakaj je nekajdnevno dejevje tako hudo prizadelo komaj obnovljeno cesto. Odgovor verjetno tiči v novo zgrajenih cementnih podpornih zidkih. Ti zidki za več centimetrov presegajo rob ceste, nimajo pa odtočnih kanalov. Ob povodnjih voda ni mogla odteči s ceste, kot v nekakšni strugi je začela dreti po rebri navzdol (z openske proti kontovelski strani) in s sabo je na več mestih odnesla posipan gramoz pa tudi kamne, s katerim je bila cesta utrjena. Tako so se ustvarile nevarne luknje.

Napoleonsko cesto so obnovili v dveh obrokih: najprej odsek od Obeliska do polovice poti v smeri proti Kontovelu, konec lanskega maja pa so predali namenu še obnovljeni drugi odsek na kontovelski strani. Dela drugega odseka so stala 500 tisoč evrov, od katerih jih je 450 tisoč prispevala deželna uprava, preostalo pa tržaška občinska uprava.

Deroča voda je razrila Napoleonsko cesto
Foto MARKO MILKOVIČ

ZAHODNI KRAS - Spet razprava v rajonskem svetu

Kontovel: parkirišče buri duhove

Nov poseg podpredsednika rajonskega sveta Cattaruzze, da bi izvedeli, kdaj bodo dela končana

Nedokončano parkirišče na Kontovelu je bilo - že spet - v ospredju seje zahodnokraškega rajonskega sveta. Zadevo je ponovno povlekel na dan rajonski podpredsednik, svetnik Stranke komunistične prenove Roberto Cattaruzza. V vprašanju, ki so ga podpisali tudi svetnik Slovenske skupnosti Ivo Starc in svetnika Demokratske stranke Sergij Ukmari in Maria Grazia Villi, je spomnil, da gradbišče novega parkirišča na kontovelskem Hribu že dva tedna sameva. Domačini skoraj leto dni stojčno prenašajo nevšečnosti, ki jih je povzročala gradnja, sedaj pa ne vedo, kaj bo s parkiriščem. Po nekaterih novicah naj bi že izkoristili predvidena finančna sredstva, po drugih pa naj bi ponovno pregledovali račune. Nadalje je bilo slišati - tako je zapisal Cattaruzza v vprašanju - da naj bi se stroški povečali zaradi nekaterih nepredvidenih težav geološke narave. Ko bi res bilo tako, pa bi se zastavilo novo vprašanje: zakaj ni bila predhodno opravljena geološka ekspertiza?

Parkirišče na Kontovelu: dela že več tednov ustavljenja

Svetnik Stranke komunistične prenove je nadalje zapisal, da je bila celotna zadeva »ovita v tančico skrivnosti«, saj rajonskemu svetu ni bilo dano, da bi imel vpogled v dokončni načrt, pa tudi ni znano, koliko parkirnih prostorov bo na voljo domaćinom, ko bo parkirišče dokončano.

To vprašanje ni zanemarljivo, je

dodal Cattaruzza, saj je pred začetkom del na zemljišču lahko divje parkiralo kakih dvajset vozil, novo parkirišče pa naj bi razpolagal s 14 parkirnimi prostori. Parkirišče bo torej lepo urejeno, a ne bo rešilo vprašanja pomanjkanja parkirnih prostorov v vas, temveč ga bo le še poglobilo, je ocenil Cattaruzza.

Tržaški Arsov večer na Radiu Slovenija

Posnetek Arsovega večera, ki je potekal v tržaškem Slovenskem klubu, bo na sporedu 3. programa Radia Slovenija – programa Arš v torek, 5. oktobra, med 21. in 22. uro. Kot znamo so ga ob povezovalcu Marjanu Strojanu izoblikovali Alenka Rebula, Marko Kravos in Igor Zobin.

Tantadruij jutri na STV RAI

Jutri bo po večernem dnevniku na slovenskem televizijskem programu RAI približno ob 21. uri film Tantadruij, ki je po istoimenski noveli Cirila Kosmača nastal v produkciji TV Slovenija. Celovečer je v režiji Tuga Štiglicha je STV RAI uvrstila v svoje sporedne ob priložnosti stote obletnice rojstva Cirila Kosmača, ki se je rodil 28. septembra 1910 v Slapu ob Idrijci.

V SKD Barkovlje nocoj flavtistka Petra Marega

Nocoj, ob 20. uri, bo na sedežu SKD Barkovlje na ulici Bonafata celovečerni koncert flavtistke Petre Marega, učenke prof. Erike Slama pri Glasbeni matici v Trstu. Gre za diplomski koncert, ki ga prireja Glasbena matica v sodelovanju s SKD Barkovlje. Petra Marega zaključuje študij flavte na Glasbeni matici in tako se bo v kratkem pridružila mnogim skoro stoterih učencem, ki so dokončali glasbeni študij na naši glasbeni ustanovi vse od konca šestdesetih let prejšnjega stoletja. Na nočnem diplomskem recitalu Petre Marega bo za klavirsko spremljavo poskrbela prof. Claudia Sedmach. (Erik Kuret)

Danes pasji dan

Krajevni sedež zveze za zaščito živali LAV vabi danes na prireditev Dog Day (Pasji dan), ki je 26. septembra zaradi slabega vremena odpadla. Dopoldan bo v sodelovanju z Wall Street Institute namejen otrokom od 6. leta starosti, od 10. do 13. ure bo izvedenka razlagala, kako lahko učinkovito vzpostavimo odnos s svojim hišnim ljubljenčkom. Kdor ima psa se lahko vpíše na skupinski sprehod, ki bo od 15. do 18. ure na območju Drevoreda Gessi v Trstu.

Glasba na Verdijevem trgu

Državno združenje godb Ambima vabi jutri dopoldne na Verdijev trg v Trstu, kjer bo ob 10. uri nastopila godba Arcobaleno, ob 11. uri pa godba na pihala od Korošcev.

M.K.

NŠK, TK - Likovni popoldan v Ul. sv. Frančiška Asiškega

Kralj petrolej in otroške ilustracije

Slike Sare Conestabo, Vesne Benedetič, Ane Košir, Suzi Bricelj in Petra Škerla

Levo čestitke mladi Sari Conestabo v knjižnici, spodaj štirje priznani ustvarjalci, novinar Saša Rudolf in upravnica galerije Tržaške knjigarnice Ilde Košuta

KROMA

V Ulici sv. Frančiška Asiškega so včeraj popoldne odprli kar dve zanimivi likovni razstavi, prvo v prostorih Narodne in študijske knjižnice, drugo pa v Tržaški knjigarni. Obe odprtji sta bili zelo dobro obiskani.

V knjižnici si je mogoče ogledati prvo tržaško samostojno razstavo Sare Conestabo, 22-letna avtorica, ki izhaja iz umetniške družine (oce je umetnik in galerist), je održala v stiku z ustvarjalci mednarodnega slovesa, obiskovala pa je slovenske šole v Trstu. Letos je sodelovala na raznih skupinskih razstavah, med drugim tudi v Šanghaju, tokrat pa se predstavlja s samostojno razstavo z naslovom Kralj Petrolej. Jasna Merkù, ki v sodelovanju z NŠK vztrajno podpira in spodbuja mlade ustvarjalce (Gabriela Caharija je poudarila, da je v knjižnici razstavljalo že več kot 30 mladih avtorjev), je povedala, da je Sara že dolgo razmišljala o človekovem odnosu do narave, letos pa so jo navdihnele žalostne fotografije o ekološki katastrofi v Mehikiškem zalivu, kjer je nafta zadušila morsko okolje. S pigmenti, pastelom in tudi katranom je svoje občutke prelila na platno. Odprtje je obogatil nastop mladih violinistk Vere Šturmance in Neže Zobec, gojenik Glasbene matice in prof. Jagode Kjuder.

Nadstropje nižje, v knjigarni, je sledilo odprtje razstave štirih priznanih delom. Ugotavljal je, da so ilu-

nih slovenskih otroških ilustratorjev. Razstava je v podobni obliki že začela v Centru Škerk v Trnovci. Vesna Benedetič, Ane Košir, Suzi Bricelj in Petra Škerla je predstavila Saša Rudolfa, naštel je med drugim vrsto nagrad, ki jih je četverica nabrala s svojim likovnim delom. Ugotavljal je, da so ilu-

stracije v prvi vrsti res namenjene otrokom, v resnicu pa jih zelo cenijo tudi starši ter babice in dedki. Omenil je, da so ilustracije zaznamovale zgodovalino in vplivale na razvoj človeštva, ob koncu pa se je spomnil pred dnevi preminulega slikarja in ilustratorja Matjaža Schmidta. (af)

PRAVIČNA TRGOVINA - V baru-knjigarni Knulp predaval Lianne Zoeteweij

Tudi z bananami do solidarnosti

»Verjetno ste pričakovali, da vam bo o ekvadorskem Združenju pridelovalcev banan El Guabo poročala nekoliko temnejša ženska manjše postave ... ne pa plavolasa Nizzozemka,« tako se je Lianne Zoeteweij, vodja oddelka za zunanjotrgovino pri omenjenem združenju pridelovalcev banan, šaljivo predstavila številni publiki, ki jo je v sredo zvečer pričakala v baru-knjigarni KNUPL. »V Italiji sem le nekaj dni, tako da vam ne bom utegnila predavati v italijansčini,« je mlada aktivistka pripomnila v španščini in začela s predvajanjem kraješke projekcije, organizatorji (mestni pravični trgovini Mosaico in Senza Confini Brez Meja) pa so poskrbeli za simeultano prevajanje.

Zoeteweijeva se že deset let ukvarja z ekvadorskim združenjem El Guabo, z leti pa je napredovala, tako da ima danes kar vidno mesto vodje oddelka za zunanjotrgovino. El Guabo je neodvisno združenje pri-

Z leve Lianne Zoeteweij, Cristiano Calvi in Marija Besednjak

delovalcev banan, ki si od leta 1998 prizadeva za enakopravno in solidarno trgovanje, za socialne in ekonomske pravice svojih delavcev, obenem pa tudi za zaščito naravnega okolja, kjer živijo. Po dvanajstih letih delovanja šteje združenje danes štiristo pridelovalcev banan, ki skupaj tedensko pridelajo okrog štiri deset tisoč zabojev banan! Uporabljanje kemijskih razpršil jim je prepovedano in dovoljeno le v izjemnih razmerah; na tak način ščitijo pridelovalci lastno zdravje in seveda naravo, pridelok pa je ravno tako dober. S pomočjo združenja lahko tudi najmanjši pridelovalec preživi. »Trgovci so ponosni na svoj pridelok in hčajo, da se potrošnik odloči zanj, ker je banana res dobra, ne pa iz milostine,« je pripomnila Zoeteweijeva.

Izvažanje banan je eno najpomembnejših ekvadorskih virov zaslužka, Združenje El Guabo pa predstavlja le en odstotek celotnega izvoza. Združenje si prizadeva,

da bi v svoje vrste privabilo čim več majhnih pridelovalcev, da bi tako zraslo in lahko prodajalo svoje banane po nižji ceni; danes je namreč cena banan, ki jih izvažajo multi-

MAČKOLJE - Jutri ob 9.30 spominska maša

Spomini na tragične dogodke minule vojne

Dobro bi bilo, ko bi mogli tragične dogodke, ki so nas v življenju prizadeli, brisati iz našega spomina. Žal ostanejo nekateri zasidrani v našem spominu ter postanejo včasih kot mora, ki te spremlja celo življenje. Eden izmed teh, ki me stalno spremlja, se naša na vojni dogodek, ko so drugega in tretjega oktobra pred 67. leti nemške sile sprožile veliko ofenzivo

Mačkolje na posnetku Maria Magajne

v severnem delu Istre in se je po naših vaseh nenadoma razširil glas, da prihaja nemška vojska, da požigajo vasi in da ubijajo. Zato je bilo nujno bežati in se skriti. Začel se je namreč tragični pohod nemških vojakov po naših vaseh. To je še zlasti prizadelo mojo rojstno vas Mačkolje v tržaškem Bregu, kjer so Nemci pozgali večino hiš, razgnali prebivalce ter jih nekaj pobili. Dogodka ne smemo pozabiti, kajti pozaba bi pomenila odreči se tisti tako zaželeni svobodi, po kateri so hrepeneli vsi narodi, svobodi, ki je zahtevala veliko trpljenja in gorja ter smrti milijonov ljudi.

Po kapitulaciji Italije 8. septembra 1943, so se za nas začeli vse hujši časi, deželo so namreč zasedle nemške nacistične sile, ki so z vso svojo močjo in z vsemi ustrevovalnimi sredstvi skušale zatreti vsak odpor in to še zlasti na naših krajinah, kjer je bil že zaznaven odpor s strani nastopajočih partizanskih skupin. V tem kontekstu so nemške vojaške sile prve dni oktobra 1943 sprožile veliko ofenzivo, poznano pod imenom »rastrellamento« v severni Istri, zato da bi začele partizanski odpor.

V okviru te akcije so nemški vojaki 2. oktobra 1943, bila je sobota, lep in sončen dan, vdrli tudi v vasi Mačkolje in Prebeneg ter povzročili veliko razdejanje, kjer so še zlasti v Mačkoljah pozgali večino domov in gospodarskih poslopij, nekaj mož odpeljali v koncentracijska taborišča, enega pa ustrelili, ko je bežal proti gozdu, kjer naj bi se skril. Mnogi vaščani, pretežno moški, so zbežali iz vasi in se poskrili, da ne bi padli v roke nemškim vojakom. Prav tako smo se tudi mlajši in starejši vaščani umaknili iz vasi in se zatekli na bližnje travnike in v vinograde. Dobro se spominjam kako sem tisto noč v strahu prespal pod latnikom vinograda v bližini današnje stavbe osnovne šole. Ponoči je skupina trinajstih mladih mož in fantov, med katerimi je bil tudi moj oče, zbežala in se napotila proti vasi Podgorje pod Slavnikom v severno Istro. Naslednje jutro, 3. oktobra, je skupino zajela nemška vojska na planoti Lipnik nad vasjo Zazid, pognali so jih v bližnjo kraško vrtačo in vse neušmiljeno pobili, razen enega, ki je za las ušel smrti ter se po nekaj dneh ranjen vrnil v vas in povedal, kaj se je zgodilo z njegovimi tovarisi.

Ali ni to množični zločin, ki so ga povzročili nacistični vojaki nad našimi ljudmi? Na žalost moram povedati, da to niso bile edine žrtve, ki so jih dale Mačkolje za svobodno življenje našega življa. Vas je namreč v tistih letih vojne darovala še številna mlaada življenja, prestala mnogo trpljenja in gorja.

O teh tragičnih dogodkih nam danes živo pričajo spomenik ob vhodu v vas, spomenik na vaškem pokopališču, spominska plošča na pročelju sremske hiše, spomenik padlim na trgu v vasi Zazid v Istri ter spominsko obeležje ob vrtači na Lipniku, kjer je bila pobita skupina Mačkoljanov. Vse to trpljenje in žrtve je primorsko ljudstvo znalo prenesti, ker si je že zelo svobode in svobodnega življenja.

Nedvomno spadajo ti dogodki v našo krajevno zgodovino. Vsakemu izmed nas pa naj bodo ti dogodki v opomin za ohranjanje naše identitete, naših kulturnih in gospodarskih ustanov ter našega jezika.

Ob 67-letnici teh žalostnih dogodkov bodo v Mačkoljah počastili spomin padlih v nedeljo 3. oktobra (jutri) pri sv. maši ob 9.30.

Aldo Stefančič

no združenja Altromercato in odgovoren za stike z javnimi upravami. Dejal je, da se je v zadnjih letih kar dvesto petdeset občin odločilo, da svojim šolam ponudi enakopravne in solidarne banane. »S tem projektom želimo že pri najmlajših uvajati principe enakopravnega in solidarnega trgovanja,« je še dejal Calvi in zaključil, da se bo letos po vsej verjetnosti vključila v ta projekt tudi Občina Trst.

Obiskovalci večera so nato preizkusili nekaj slaščic in napitkov, ki so bili seveda pripravljeni z bananami solidarnega in enakopravnega trgovanja. Več informacij o Združenju El Guabo lahko dobite na spletni strani www.asoguabo.com.ec, »enakopravne in solidarne« banane pa lahko nabavite v tržaških trgovinah sveta Senza Confini Brez Meja (Ulica Torre Bianca 29/b), Mosaico (Ulica SS. Martini 8/d) in La Melagrana (Dunajska Ulica 16 na Općinah).

R. D.

RODIK - Nastop na kmetiji Linč Nonet Primorsko v novo sezono

Nonet Primorsko iz Mačkola je svojo sezono začel v izredno prijetnih in skrbno urejenih prostorih turistične kmetije Linč v Rodiku pri Kozini. V petek, 17.9. se je nonet odzval vabilu in za to priložnost pripravil več sklopov skladb iz slovenske zborovske zalednice. Koncert je spretno povozovala zborovodja Aleksandra Pertot, ki se je - med drugim -

spomnila tudi na pokojnega Ubalda Vrabca, ki je v tisti majhni kraški vasici pokopan. Z njegovo Zdravico so nonetovci zaključili svoj nastop, ki se je ob prigrizku še nadaljeval z mnogimi dodatki. Nonetovce čaka v tej sezoni nadve pester program saj je proslavitev 15-letnice delovanja tega breškega pevskega sestava tako rečeno že pred vratih (LS).

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 2. oktobra 2010

BOGUMIL

Sonce vzide ob 7.04 in zatone ob 18.44 - Dolžina dneva 11.4 - Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 15.38.

Jutri, NEDELJA, 3. oktobra 2010

TEREZIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,5 stopinje C, zračni tlak 1015 mb raste, veter 7 km na uro jugo-vzhodnik, vlagi 63-odstotna, nebo oblačno, morje je skoraj mirno, temperatura morja 19,8 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 27. septembra, do sobote, 2. oktobra 2010

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (040 572015), Ul. Costalunga 318/A (040 813268), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

UL. Dante 2 (040 630213).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščki 18.

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni! Tel. št.: 040-299442.

Čestitke

Končno se je FILIP rodil in Martino in Sašo razveselil. S staršema se veselimo, malemu Filipu pa želimo polno sreče in zdravja. Matija, Vanessa in Christian.

Glej čudo prelepo se danes godi, mali FILIP v naročju blaženo spi. Ljubezen ponovno ljubezen rodi, družina presrečna v objemu stoji. Mami Martini in očku Saši želimo le to, da bi bilo vedno tako lepo. Roberta, Sabrina in Valentina s svojimi moškimi.

Iz Vidma v Trst je novica prispeala, da končno je Vesna SAMARO objela. Se tudi z očkom tete veselimo in pupici vse lepo zaželimo.

Družino Maksu Grgića je osrečil prihod drugorjenčka KRISTIJANA. Iskreno čestitamo mamici Moniki, očku Maksu ter bratcu Ivanu ter jim voščimo vesele, lepe in srečne trenutke, vsi pri Športnem društvu Vesna iz Križa.

Martino in Sašo
je osrečilo rojstvo prvorjenčka

Filipa

Lepi družinici iskreno čestitamo in želimo vso srečo v življenju

presrečni nonoti iz Križa in Kontovela

Pri SKD VESNA

se veselimo prihoda krepkega

Filipa

in staršema Saši in Martini
zaželimo mnogo "crtanja"
in mirnih noči.

Izleti

DOLINSKA SEKCIJA SSK sporoča, da je še nekaj prostih mest za tradicionalen jesenski izlet, ki bo v nedeljo, 3. oktobra. Avtobus bo odpotoval ob 7. uri izpred društvene gostilne v Dolini, iz trga v Boljuncu ob 7.15 in iz križišča v Borštu ob 7.20. Prijave sprejemajo: Sergij Mahnič (za Boljunc in Boršt): 040-228924; Rado Štrajn (za Dolino): 040-228274; Branko Slavec (za Mačkolje in Prebeneg): 040-231975.

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko bivanje v Montegrotto terme v nedeljo, 3. oktobra, in sicer: ob 9.20 zbirališče v Trstu, Trg Oberdan - Deželna palača, ob 9.30 odhod, ob 9.50 postanek v Sesljanu, Hotel Pošta. Dodatne informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-60072.

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko bivanje v Strunjani v nedeljo, 3. oktobra, ob 15.30 iz Trsta, Trg Oberdan - Deželna palača. Dodatne informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SPDT vabi člane in prijatelje v nedeljo, 3. oktobra, na pohod na Sabotin. Pohod traja približno 4 ure in je zmerno naporen. Zbirališče ob 8. uri na trgu v Sesljanu. Vse potrebne informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-
CINE K. Ferluga vabi svoje člane na izlet na Koroško, ki bo 10. oktobra. Program izleta je sleden: ob prihodu se bomo v pristanu vkricali na splav in se s splavarji peljali vzdolž reke Drave. Sledil bo ogled več zanimivosti in vožnja po dolini reke Bistrice. Odhod avtobusa iz Milj bo ob 6. uri po ustaljeni poti.

Vpisuje Vesna v opoldanskem času ali zvezcer na tel. št. 040-271862.
OGLED PASIJONSKIH IGER v Kirchschlagu in romarskega svetišča Fatimske Materje Božje v Prosingbirbaumu ter Gradca od 10. do 11. oktobra. Cena 155,00 evrov (vključen je avtobusni prevoz, polpenzion, vstopnica za obisk pašijona in kisilo na poti domov). Prijava sprejema sestra Angelina Šterbenc na telefonski številki 347-9322123, 00386-41-290386, 040-299409 (Norma), 040-370846 (pon.-pet., 9.30-13.30 Slovenska prosjeta).

Zaradi organizacijskih razlogov je za vpisovanje nujno pohititi!
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.15 »Benvenuti al Sud«; Dvorana 2: 16.00, 18.10, 20.10, 22.10 »L'ultimo dominatore dell'aria 3D«; Dvorana 3: 16.20 »Mordimi«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.15 »Mangia, prega, ama«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un weekend da bamboccioni«.

SUPER - 16.00 »Shrek - E vissero felici e contenti 2D«; 17.30, 19.00, 20.35, 22.15 »The Horde«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.15 »Benvenuti al Sud«; Dvorana 2: 16.00, 18.10, 20.10, 22.10 »L'ultimo dominatore dell'aria 3D«; Dvorana 3: 18.30, 21.30 »Inception«;

Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.00 »La passione«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.15 »Mangia, prega, ama«; 16.00 »Mordimi«.

dan ogledali spodnja in drugi dan zgorjaj jezera. V petek pa vas pričakuje otok Krk, z vodenim ogledom mesta in ekskurzijo na otok Kosjun. Po kosišu pa še ogled tipične torklje. Zainteresirani po-klicite v jutranjih urah tel. št. 040-8990103 Laura oz. 040-8990108 Roberta. Dobili boste dodatne informacije in podrobni program izleta. Izleta se lahko udeleži kdorkoli, ne glede na to, če je načlan, oljkar oz. odjemalec.

Prireditve

GLASBENA MATICA ŠOLA »M.KO-

GO« v sodelovanju s SKD Barkovlje vabi na Diplomski koncert - Petra Marega, flavta, razvod prof. Erika Slama, klavirski spremljava prof. Claudia Sedmach, danes, 2. oktobra, ob 20. uri v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Vljudno vabljeni!

15. MUZIKFEŠT bo v nedeljo, 10. oktobra, pod šotorom v Praprotu. Vabljeni vsi muzikanti, ki igrajo na različne instrumente, tudi originalne, le da so v poslavci od dvojne skupine, dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli; skupina je lahko tudi mešana. Prijave do sobote, 9. oktobra, na tel. št. 380-3584580 ali na tajnisko@skdvigred.org.

TPK SIRENA vabi na ogled fotografike razstave Miloša Zidariča o regati Barkovljanki v društveni dvorani v Miramarškem drevoredu št. 32 v Barkovljah. Ogled je možen do nedelje, 10. oktobra, v času odprtja društvenega barja.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, pod pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi na spominski večer Nadje Kriščak in predstavitev njenje knjige ob sodelovanju ŽPS Studi Ledi v četrtek, 14. oktobra, ob 20.30. O knjigi »Marko in note« ter avtorici bosta spregovorila ilustratorka Jasna Merku in Marko Tavčar.

KONCERT SLOVENSKEGA KOMOR-NEGA ZBORA Zveza cerkvenih pevkovskih zborov - Trst v sodelovanju z župnijo sv. Jurija apostola - Općine in pod pokroviteljstvom Sveta slovenskih organizacij vabi na koncert Slovenskega komornega zborja, ki bo pod vodstvom Martine Batič nastopil v soboto, 16. oktobra, ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Jurija na Općinah.

DOKUMENTARNA RAZSTAVA »Porečanka, včeraj: ozkotirna proga« je na ogled do konca decembra v Železniškem muzeju na Marsovem polju (Campo marzio), Ul. G. Cesare 1. Urnik: sreda, sobota in nedelja od 9. do 13. ure, brezplačni ogled samo razstave.

PRODAJAMO več posod za vino v steklenem vlaknu v zelo dobrem stanju. Tel. št.: 040-327330.

VABILO K ABONMAJU

Vstopnice in vpisovanje abonmajev na kraju prireditve

Slovensko stalno gledališče
Peter Quilter

Dueti

režija: Matjaž Latin

**Danes - sobota, 2. oktobra
ob 20.30**

Kulturni dom na Proseku
v sodelovanju z Zadružno Kulturni dom
Prosek-Kontovel
Vstopnice: 6 €

Plesna skupina Mehki čevlji Sežana

Rdeča kapica
v pravljičnem gozdu

(koreografska predstava za otroke in družine)

**Danes - sobota, 2. oktobra ob 18.00
v veliki dvorani SSG**

Vstopnice: otroci 2 €, odrasli 6 €

ZAPELJIVE MEDIGRE
Abonmajska kampanja 2010-2011

Vpisovanje abonmajev pri blagajni SSG
vsak delavnik 10.00 - 15.00/ 17.00 - 20.00

Tel +39 040 362 542

brezplačna številka 800214302

PRODAJAMO več posod za vino v steklenem vlaknu v zelo dobrem stanju. Tel. št.: 040-327330.

PRODAM domačo čebulo, tel. št. 333-6741266.

PRODAM enkrat rabljeno ročno kosilico alpina vip 21. Tel. 040 - 228736 ali 333-2874389.

PRODAM Isuzu Trooper LS, 3000 cc, 159 cv, prevoženih 160.000 km, 7.500,00 evrov v zelo dobrem stanju. Tel. št.: 348-8865580.

PRODAM pasjo uto srednje velikosti. Tel. št.: 339-3132487 (po 19. uri).

PRODAM 60 kv. m. strežnih zidakov iz opeke starih 100 let. Velikost 23,5 x 11,5 cm, debeli 1,5 cm, ročno delani. Tel. št. 040 - 576116.

PRODAM železna vrata 2 x 0,80 m in kad za grozdje (10 kvintalov). Tel. št. 04

Obvestila

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden (vodi Divna Slavec) prične ponedeljek, 4. oktobra, po lanskem urniku: ponedeljek 18.00-19.30, torek in četrtek 9.00-10.30 in 10.30-12.00, sreda 9.00-10.30 in 18.00-19.30.

PILATES - SKD IGO GRUDEN sporoča, da se je vadba pričela 21. septembra. Urvnik: torek ob 18., 19. ali ob 20. uri in petek ob 19. ali 20. uri. Uvajalni tečaj ob torkih od 17.30 do 19.00. Nadaljuje se tudi vpisovanje za vadbo za hrbitenico in energijo ob ponedeljkih od 10. do 11. ure. Info: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še sledče dejavnosti: rekreacija odrasli - od 5. oktobra ob torkih in četrtkih ob 8.30; otroška telovadba - od danes, 2. oktobra ob sobotah, skupina starejših - ob 9. uri in skupina mlajših ob 10. uri. Prisrno vabljeni!

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRD »Dom Briščki«, organizirajo za otroke bivajoče v treh občinah, v mali dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščkih, št.77 (Občina Zgonik), danes, 2. oktobra, ob 9.30 do 12.30 »Delavnico mozaika«. Otroci naj s seboj prinesejo predmet za dekoracijo (leseno škatlico, predmet za fotografije, škatlo za peresa ipd.) Prost vstop.

SZSO - TRST vabi otroke in mlade od 7. do 15. leta starosti na dan odprtih vrat, ki bo danes, 2. oktobra, od 15. do 18. ure v Mladinskem krožku v Dolini. Delavnice: izdelovanje zmajev, ročna dela, igre, pustolovčina, taborni ogenj in ogled filmov s poletnimi taborov.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo danes, 2. oktobra, ob 16. uri nastop na proslavi v Pobegih (odhod avtobusa iz Padrič ob 14. uri).

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira na Stadionu 1. maj v Trstu: vadbo za predšolske otroke od 1. do 6. leta starosti ob sobotah, prva vadba danes, 2. oktobra; telovadbo in uvajanje v atletiko za osnovnošolske otroke od 6. do 10. leta starosti ob ponedeljkih, sredah, četrtkih in sobotah; vadbo atletike za srednješolce ob torkih. Info: ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 040-51377.

GLASBENA ŠOLA pihalnega orkestra Ricmanje obvešča, da so odprte vpisnine za šolsko leto 2010/2011. Za vpis ali informacije vas pričakujemo na sedežu v Babni hiši v Ricmanjih ob ponedeljkih in četrtkih od 20. do 21. ure. Tel. 320-4511592

SK DEVIN prireja v okviru pobude »Konji in vonjave mošta« v Medjevassi v sodelovanju z SŠKD Timava »Tekmo in gorskimi kolesi za otroke in mladino do 18.leta« v nedeljo, 3. oktobra. Zbirališče za prevoz koles od 11. do 13.30 v Štivanu pri hišni št. 15/B. Vpisovanja od 14. ure dalje v Medjevassi (postaja št. 5) in start ob 15. uri. Vabljeni vsi ljubitelji kolesarjenja.

UMETNOSTNA ŠOLA UNINT sporoča, da se začenjajo pobude in tečaji umetnosti na sedežu na Ul. Mazzini št. 30. Informacije v tajništvu - 3. nadstropje: ob ponedeljkih in sredah od 16.00 do 19.30 ali s klicem na 040-774586, 333-4784293 ali 338-3476253.

V BARKOVLIJAH, v nedeljo, 3. oktobra, bo procesija rožnovenske Matere božje po maši ob 8. ure. Vila se bo na brežju v spremstvu godbe s Prosek. Vabljene noše.

AŠD MLADINA organizira tečaj trebušnih plesov. Predstavitev in brezplačna vaja v ponedeljek, 4. oktobra, v rekreatorju v Križu št. 441 ob 18.30. Tečaj vodi Yasmin Anuby. Info: tel. št. 333-5663612.

AŠD MLADINA organizira tečaj bikram joge. Predstavitev in brezplačna poskusna vaja v ponedeljek, 4. oktobra, v rekreatorju v Križu 441 ob 18.30. Tečaj vodi Yasmin Anuby. Info: www.yasmin.anuby.it, tel. 333-5663612.

AŠD MLADINA vabi na tečaje hip-hopa in break-danca, ki bodo potekali v bivšem rekreatorju v Križu 441 pod vodstvom večkratnega svetovnega prvaka Sama Polutaka Kosa in Mateja Terčon. Predstavitev in brezplačna poskusna vaja v ponedeljek, 4. oktobra; osnovnošolci ob 16. uri, vrtec ob 16.45, srednješolci in mladinci ob 17.30. Info: 329-9751782.

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilates za dekleta in gospe. Vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadnici športnega centra v Bavorovi. Prva vadbena ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebne informacije pokličite na tel. št. 339-2447832.

BABY FITNESS ŠC Melanie Klein prireja tečaj za starše, kako naj dvigajo, oprijemajo in ljubkujejo svojega dojenčka. Dojenčka spodbujamo k pozitivni gibljeni izkušnji in pridobivanju samozavesti za ponovne poizkuse ter mu nudimo optimalno oporo za ustrezeno spodbujanje telesnega razvoja. Tečaj je namenjen dojenčkom od rojstva do 18. meseca. Brezplačna predstavitev delavnica bo v ponedeljek, 4. oktobra, ob 10. uri za nekobacače in ob 11. uri za kobacače, v Ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijava in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV bo začelo novo sezono v ponedeljek, 4. oktobra, s pogovorom o odnosih med manjšino in svetom politike. Sodelovala bosta senatorka Tamara Blažina in deželnji svetovalec Igor Gabroveč. V Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Začetek ob 20.30.

DSMO K. FERLUGA odpira vrata svojega sedeža v Miljah, Ul. Roma 22, kjer dobite informacije o tečajih, prireditvah, prebirate Primorski dnevnik in Novi glas ter z dežurnim pokramljate po slovensko. Urvnik odprtja: vsak ponedeljek med 18.30 in 20.00 od 4. oktobra dalje. Pričakujemo vas!

KK ADRIA - TELOVADBA ZA ODRASE bo na sporednu vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadnici ŠKC v Lonjerju. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 4. oktobra. Potrditve in nove prijave na tel. št.: 040-910339.

PLESNA SEZONA pri AŠD Cheerdance Millennium se je začela! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treningi so ob torkih in četrtkih od 19.00 do 20.30 v prostorih društva Skala v Gropadi. Namenjeni so dekletom od 15. leta dalje. Pridruži se nam: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali info@cheerdancemillenium.com.

SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da bodo letos od 4. oktobra dalje stekli treningi za začetnike tudi v telovadnicu v Lonjerju. Urvnik treningov: ponedeljek in četrtek, od 17.30 do 18.30 (otroci) in od 18.30 do 19.30 (odrasli). Informacije: Elia 349-0861971.

V KRD DOM BRIŠČKI, Mateja Šajna, obvešča, da se bo v ponedeljek, 4. oktobra, začela redna vadba Pilatesa za redne člane in za nove člane. Urvnik: ponedeljek: ob 18.00 ali ob 19.00, četrtek: ob 19.00 ali ob 20.00. Za vpis in pojasnila: 040-327327 ali 340-4835610 Anica in 00386-40-303578 Mateja.

ŠIVANJE NOŠ PRI SKD F. PREŠEREN V BOLJUNCU - prvo srečanje po počitnicah bo v ponedeljek, 4. oktobra, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču France Prešeren.

ŠZ BOR obvešča, da bo rekreacijska telovadba za odrasle potekala na Stadionu 1. maja v Trstu s sledečim urnikom: ponedeljek in petek od 9.00 do 10.00 in od 10.00 do 11.00 ter v torkih in četrtkih od 17.30 do 18.30. Začetek vadbe v ponedeljek, 4. oktobra. Informacije: urad. ŠZ Bor (od 15.00 do 18.00) 04051377.

ŠZ BOR sporoča, da bo tudi letos na štadionu 1. Maj potekala rekreacijska telovadba za odrasle: ponedeljek in petek 9.-10. in 10.-11., torek in četrtek 17.30-18.30. Vadba se začne v ponedeljek, 4. oktobra.

OBČINA REPENTABOR v sodelovanju s športnim združenjem Sloga prireja tečaj telovadbe za »manj mlade«, v občinskih telovadnicah v Repnu. Tečaj se bo odvijal od 5. oktobra do 30. junija 2011 ob torkih in četrtkih od 10.15 do 11.15. Informacije: tel. 040-327335 (občinsko tajništvo).

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz Kataloga permanentnega izobraževanja: Slovenčina (stopnje A1, A2, B1a, B2), Angleščina (stopnji A1, B1), Francoščina A1, E-citizen, ECDL start, Iskanje podatkov on line, Izdelava web strani, Splošno knjigovodstvo in Oljkarstvo. Tečaje sofinancira Evropski socialni sklad. Vse informacije nudi tajništvo v Trstu, Ul. Ginnastica 72. Tel. 040-566360, ts@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

AŠK KRAS - odsek za otroško telovadbo obvešča, da se bo v sredo, 6. oktobra, začela telovadba za otroke (vrtec

in osnovna šola) v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urvnik: sreda od 17. do 18. ure. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

DRUŠTVOTOAO - novost za otroke od 6. do 12. leta starosti. V telovadnici Tao - Ul. del Vento 6/B pri Sv. Jakobu se vsak ponedeljek in sredo od 17.30 do 18.45 odvija tečaj Tao Tai-Ji za otroke. Tai Ji okrepi energetski sistem, mišice in značaj otroka, poveča gibljivost vseh sklepov, razvije notranji mir, potornost in nauči obvladati agresivnost. Za info: 393-2327949 (Carmen).

PREDSMUČARSKA TELESNA VADBA

SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 6. oktobra, začenjajo treningi za pridobitev kondicije za smučarsko sezono, namenjeni odraslim, v telovadnici Šole Codermatz v Ul. Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Info in prijave na tel. št. 335-6123484.

SKD TABOR - OKTOBRA V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH : v sodelovanju s Košarkarsko sekcijo AŠD Polet in AŠZ Jadran vabi v sredo, 6. oktobra, ob 20.30, na predstavitev knjige »La Jugoslavia, il basket, un telecronista«. Prišoten bo avtor Sergio Tavčar, z njim se bosta pogovarjala Peter Brumen in Andrej Vremec; v sredo, 13. oktobra, ob 20.30, Bruno Križman - razstava »Berite svetovni dnevnik« - časopisi iz (skoraj) celega sveta in potopisno predavanje »Ke nako!« potovanje po Južni Afriki; v nedeljo, 17. oktobra, »Jesenski dan« s pohodom, skupnim kosiom, kostanji in ex-temporejem za otroke. Zbirališče ob 10.00 v Prosvetnem domu na Općinah; ob 18.00 »Openksa glasbena srečanja«. Nastopa Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem, dirigent Ambrož Čop; v nedeljo, 24. oktobra, ob 18.00 gostovanje dramske skupine Brce iz Gabrovice pri Komnu s predstavo Georges Feydeau - Krojač za Dame, režija Sergej Verč.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 6. oktobra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20.

SRENJA RICMANJE vabi člane, da se udeležijo Rednega občnega zbora v sredo, 6. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Ricmanjih.

ŠIVAJ Z NAMI: SKD V. Bodnik vabi v sredo, 6. oktobra, ob 19. uri v društvene prostore na prvo srečanje šivilskega tečaja.

KRD DOM BRIŠČKI vabi na tečaj veznenja, ki bo vsak četrtek od 16. do 18. ure na društvenem sedežu. Mentor: Marinka Pertot. Vpisovanje na prvem srečanju v četrtek, 7. oktobra.

LETNIKI OD 1930 DO 1960 IZ TREBČ organizirajo v soboto, 6. novembra, celodnevni izlet na Dolenjsko. Kdor se še ni vpisal, lahko to storí v četrtek, 7. oktobra, od 20. ure dalje, v Ljudskem domu v Trebčah.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste pevce, ki obiskujejo vrtec in osnovnošolce. Pevske vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju, mentorja Aljoša Saksida in Nikol Starca.

TEČAJ KLEKLANJA bo potekal pri SKD Tabor. Za informacije pokličite na tel. št. 040-211810 (Dunja) po 20. uri.

V JASLIH DIJAŠKEGA DOMA S. Kovsovela je na razpolago še nekaj prostih mest. Info od 8. do 16. ure na tel. št. 040-573141.

ODBORNOSTVO ZA KULTURO OBČINE DOLINA prireja v sodelovanju z združenjem Auser dva tečaja slovenčine: za začetnike in nadaljevalce, enkrat tedensko za skupnih 36 ur (do maja), ob torkih ali sredah v večernih urah (še nedoločeno), z začetkom 11. oktobra. Za predvips pokličite vsak dan od 9. do 13. ure tel. št. 040-8329231.

PLESNA SKUPINA SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse odrasle na tečaj latinsko-ameriških in standardnih plesov.

Prva vaja bo v ponedeljek, 11. oktobra,

ob 18. uri v društveni dvorani na štadionu 1. Maj. Mentor Mitja Bitežnik iz plesne šole Terpsihora iz Šempetra. Za info: 349-7338101.

DMSO K. FERLUGA organizira 4 tečaje slovenčine za začetnike 1., 2. in 3. stopnje, ki bodo potekali na sedežu društva, Ul. Roma 22 (1. nadstropje) v Miljah ob torkih ali sredah, od torka, 12. oktobra dalje. Tečaje bosta vodili prof. Majda Mihačič in prof. Valentina Sancin. Informacije in vpisovanje 040-274995 v večernih urah ali 347-5853166 (Ivica).

TEČAJ YOGE, MASAŽE IN AVTOMASAZE, organizira društvo Noë. Informacije na tel. št. 349-8419497 ali 040-299461.

ELIC - SINTESI - Umetnostna šola za otroke obvešča, da se dejavnosti pričenjajo v sredo, 13. oktobra. Za informacije pokličite na tel. št. 040-775486, 333-4784293 ali 338-3476253. Lepo vabljeni.

KINERGETIX - SKD IGO GRUDEN: Vadba za začetnike bo potekala ob četrtekih od 17.00 do 18.30 pod vodstvom prof. Mateje Šajna, mag. Lize Koželj in mag. fiziologije Davida Labuschange iz Avstralije. Prvo srečanje bo 14. oktobra.

obra. Za prijave in pojasnila tel.: 00386(0)40303578 ali mail: mateja.sajna@gmail.com.

PORTOROŽ - Do jutri 13. festival slovenskega filma

Dokumentarec o sto letih muzike od Trsta do Trbiža

Dokumentarni film Jurija Grudna in Martina Turka bo na sporednu jutri

Ob prisotnosti predsednika Republike Slovenije Danila Türkja in s predavanjem celovečernega igranega filma Piran-Pirano, se je sinoči začel 13. festival slovenskega filma.

V temovalnem in preglednem programu bodo do nedelje zavrteli na desetine igranih, dokumentarnih in študentskih filmov. Med njimi je tudi kar nekaj filmov, ki so tako ali drugače vezani na tržaški in goriški prostor. Že včeraj popoldne so v temovalnem programu predvajali Trenutek reke (Anje Medved in Nadje Veliček) ter Pogledi skozi železno zaveso (Anje Medved). Danes bodo ob 13.30 zavrteli študentski kratkometražni film Žige Virca Trst je naš, ob 17. uri pa dokumentarec Boris Pahor - trmasti spomin (r. Tomaž Burlin).

V preglednem programu festivala bo jutri z dvema filmoma zastopan tudi tržaški režiser Jurij Gruden. Ob 11. uri bodo zavrteli dokumentarec o trenerju Petru Brumnu Na koncu Tržaške, ob 15. uri pa dvainštiridesetminutni dokumentarec Muzika od Trsta do Trbiža, ki ga je Gruden posnel s kolego Martinom Turkom. Producen film je goriški Kinoatelje.

Povod za film Muzika od Trsta do

Trbiža je bila lanska stoletnica Glasbenice, a to ni film o sto letih njenega delovanja. Gruden pravi, da so se s scenaristko Tatjano Rojo strinjali, da ne želijo biti všečni, temveč z določeno mero neobremenjenosti spregovoriti o glasbeni realnosti na Goriškem, Tržaškem in Viševnem.

»Z dokumentarcem smo skušali predstaviti situacijo na tukajšnjem glasbenem področju. Kaj smo dosegli, kdo je

v glasbenem svetu uspel ... in to tako v tujem kot domačem okolju: od dirigenta Adijsa Daneva do rokerjev Ilike Kalca in Tilna Kralja.«

Brez zgodovine seveda ni šlo, zato so v filmu spregovorili o začetkih glasbenega šolstva, ki so zgoreli v zabljih tržaškega Narodnega doma, in povoju preporodu. Predvsem pa o sedanji razvejani ponudbi v novem brezmejnem scenariju. Besedo so imeli gojenci in profesorji, godbeniki in kulturni delavci, na primer Manuel Figheli, Aleksander Ipavec, Nata Janković, Silvan Kerševan, Oskar Kujder, Aleksander Rojc in številni drugi.

V filmu se sedanji posnetki prepletajo s tistimi, ki sta jih Gruden in Turk našla v arhivu RTV Slovenija, glasbo pa izvajajo nekateri intervjuvanci.

Gruden upa, da mu je s Turkom uspelo ustvariti realističen prikaz »muzike od Trsta do Trbiža«, predvsem pa, da je bil njun pogled konstruktiven: za vsako skupnost je pomembno, da se ozre okrog sebe in vidi, kje se nahaja. Šele nato lahko začne razmišljati, kako bi svoj položaj izboljšala in polepšala. Če jo to zanima, seveda.

Poljanka Dolhar

Brigantski fundamentalizem

TOMIZZEV DUH

Brigantski fundamentalizem

MILAN RAKOVAC

Upeljane i izmučene žene tvorce »Kamensko« več tjedan dana štrajkajo gladi, žličica meda in čaša vode u smjeni, a zatem pod šatorom na zagrebačkom Trgu Francuske revolucije, sa kojega je Franjo Tuđman krenuo u trijumfalno osvajanje Hrvatske na čelu Hrvatske demokratske zajednice i zacrtao gospodarski temelj budučnosti sa znatenim frazom o »dvjesto svetih hrvatskih obitelji«, koje su i nastale, prisvojivši ogromni nacionalni kapital...

Radnici splitskog Škvera, oni isti koji su prije dvadeset godina jurišali na Komandu JRM i oružjem stvarali državu, opet marširaju na istu zgradu, sada sjedište županije. I prijetje da će marširati na Zagreb... Radnice nekadar znamenite zagrebačke tvornice »Kamensko« i danas proizvode prvorazrednu konfekciju, koja se dobrim dijelom izvozi, ali - već pet mjeseci ne primaju plaću! I zato kreću u generalni štrajk, one vele: Vlasnik namjerno upropoštava vlastitu firmu, da bi dobro prodao zgradu i teren. Kriza trese svijet, i malu Hrvatsku u njemu. »Tržišni fundamentalizam« je na koljenima, ali ostaje i dalje absolut civilizacije.

Piše u Mladini Janko Lorenčić: »Obogateli so v glavnim ostali bogati, povprečni državljanini pa bodo kaznovani z velikimi državnimi dolgovima, ki se prelivajo v dolgotrajno zategovanje pasu... Država je v krizi doživelja pogojno renesanso. Brez njenih posegov bi se finančni sistem naglo zrušil, temu bi sledilo še realno gospodarstvo. Toda to je bil vzpon nacionalne države - kriza je bila globalna, države pa so jo reševali vsaka zase. Tudi EU, razen s pomočjo Grčije, ni delovala kot protikrizna celota... Kriza reform sistema (kapitalizma) ni prinesla. Najpomembnejša sprememba je nekoliko bolj reguliran in nadzorovan finančni sektor...«

Skratka, na krizo se gleda predvsem kot na tehnični problem, ne pa kot na izraz težav (neoliberalnega) kapitalizma, ki ima napako v osnovni konstrukciji... To jasno kaže, da neoliberalna miselnost še naprej prevladuje v politiki, gospodarstvu, financiah, različnih elitah. Trg je sam po sebi asocialen. Če se mu dovoli, da družbi zavlada, postane asocialna tudi družba...«

Tisti, ki se ukvarjajo z gospodarstvom in s financami, drugače kot politiki, niso voljeni, njihovo vodilo je dobitek, pred očmi pa imajo po naravi stvari parcialne interese, ki niso splošni interesi. Prepuščati odločilno besedo v družbi njim pomeni kapitalizem prioritizirati... Če se napoveduje zaton tržnega fundamentalizma, gre za zgodovinsko prelomnico, tudi če neoliberlizem v praksi za zdaj ostaja skoraj nedotaknjen ali pa se kot reakcija na krizo celo krepi... Na tako nesrečno potmetanje problemov pod preprogo kaže tudi sedanji odnos do segrevanja ozračja... V sedanji krizi zbuja največ črnih misli vtis, da lahko njeni uspešno reševanje prinese kvečemu oddih, saj s svojo osnovno logiko vodi v nove težave. Da se, skratka, v času, ko se danje krize še ni konec, že nabirajo druge. Ali ni potem boljše temeljito potpraviti sistem? Kako popraviti sistem? O tome nema ni naznake, izvan znanstvenih krugova i kritičkih medijskih analiza; a kako i očekivati, da bi fundamentalisti ekonomske brigantije mogli popustiti, i grabežljivi liberal-kapitalizam reformirati u nekakav socijalistički kapitalizam?! Veliki, kontroverzni istarski političar i publicist Ante Ciliga (voda pobune protiv fašista na Proštinji, sudionik osnivačke skupštine KPJ u Vukovaru, logoraš u Sibiru, logoraš u Jasenovcu, hrvatski državotvorac u rimske egzilu...) reka mi je u emisiji (nikad prikazanoj na HTV!) o njegovem životu: Ili će se do 2010 postići »svjetska socijalistička ekonomska asocijacija, ili će do 2020. izbiti planetarni nuklearni rat...«

Ma ča propio tako stope stvari? Ma ča da je propio nemoguće provati skandinavski model, formulu, programi raširiti po cilen svitu? Ma ča da almeno EU ni kapaca fermati brigantski fundamentalizam, i načiniti to ča jur decenije perfektno funkcionira u Nizozemskoj, Danskoj, Švedskoj, Norveškoj, Finskoj? Xe 'sto mondo novo che beatizza i ladroni come se i saria The Stars.

Ubogi človek brez dela je danes kot nikoli v zgodovini sam, zanj ne mara ne tycoon ne oblast ne cerkev, ne desnica ne »levica«. In to je blamaža v prvi vrsti našega sveta, sveta izobraženje!

Zgoraj: režiser Jurij Gruden, ki je z Martinom Turkom posnel dokumentarec Muzika od Trsta do Trbiža. Levo: harmonikar Aleksander Ipavec med snemanjem filma

NOVA GORICA - Pasijon po Janezu v izvedbi orkestra in zpora iz Detmolda za uvod v koncertno sezono

Slavnostno in veličastno

Nemški glasbeniki so poustvarili monumentalno delo, Pasijon po Janezu, BWV 245, Johanna Sebastiana Bacha in tako kar najbolj svečano oznanili novo jubilejno sezono v Novi Gorici

Orkester in zbor Baročne akademije iz Detmolda sta bila 28. septembra gosta otvoritvenega koncerta 30. sezone glasbenega abonmaja Kulturnega doma Nova Gorica. Nemški glasbeniki so poustvarili monumentalno delo, Pasijon po Janezu, BWV 245, Johanna Sebastiana Bacha in tako kar najbolj svečano oznanili novo jubilejno sezono v Novi Gorici

certnem odru oživila zelo premljeno, zgledno in predvsem z občudojočim, morebiti le preveč racionalnim (strogim), spoštovanjem do umetnine z veliko estetsko vrednostjo, in smo zato, v sicer solidni izvedbi, na trenutke ker pogrešali bolj izrazit in topel čustveni naboju, ki tovrstni obsežni

glasbeni mojstrovini vendar doda presežek. Prevladovanje inteligenčnega posredovanja in čustvena odnosnost sta tako kar precej zaznamovali novogoriško izvedbo, v kateri pa so vendar blesteli solisti in s svojimi nastopi ustvarjali potrebnno in pričakovano ravnovesje. Orkester, sesta-

vljen iz mlajših glasbenikov, je sicer zelo dobro predstavljal specifično in zahtevno baročno izvajalsko praks, občudovali smo na primer še zlasti igro glasbenice na violi da gamba in flavtistk, manj uspešno so se odrezala godala. Kljub temu pa je bila intonacija celotnega ansambla presenet-

ljivo vseskozi klena in natančna, kar ni zanemarljivo. Solidno je svojo vlogo opravil tudi zbor, čeprav bi v njihovih nastopih pričakovali več pompoznosti, mogočnejši zvok, saj vendar zbor v Pasijonu portretira množico, ljudstvo, vojake. Zato pa je toliko bolj navduševal pripovedovalec Evangelist Tilman Licheld, ki je naravnost vrhunski tenorist. Odličen je bil tudi basist Klaus Mertens v vlogi Pilatusa. Kar nekaj težav (predvsem z nastavki) je imela sopranistka Jessica Jans, pevka mlajše generacije, s sicer zelo lepo barvo glasu.

Kljub nekaterim manj vrhunskim prizorom pa je Bachov Pasijon po Janezu, delo, ki je zaradi interpretativne zahtevnosti redko izvajano, v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica doživel umetniški višek, zazvenel kot skladba, ki s svojo dramatičnostjo, silovitostjo in sočutjem zariše trpljenje Kristusa kot parafrizo življenjskega boja vsakega posameznika. In zagotovo ima največ zaslug za to dirigent Gerhard Weinberger, nesporni poznavalec v izvajajuju baročne glasbe, ki je na koncertu igral tudi na čembalo in vsekakor obe vloge opravil visoko profesionalno.

Tatjana Gregorič

EKVADOR - Znižanje plač dalo povod za upor policistov

Vojska rešila predsednika pred državnim udarom

Correa prejel izraze solidarnosti iz sosednjih južnoameriških držav, pa tudi iz ZDA

QUITO - Ekvadorska vojska je v četrtek pozno zvečer po lokalnem času rešila predsednika države Rafaela Correia iz bolnišnice, kjer je bil zaradi nasilnih protestov policistov proti znižanju plač ujet ves dan. V neredih so po zadnjih podatkih umrle tri osebe, prek 30 pa jih je bilo ranjenih, med njimi nekaj huje, poročajo tuje tiskovne agencije.

Ubita sta bila dva policista in vojak, še pet vojakov pa je bilo v spopadu s policijo med reševanjem predsednika iz bolnišnice hudo ranjenih.

Correa se je vrnil v predsedniško palačo, od koder je nagovoril svoje priržence. Dejal je, da je "povsem po nepotrebni prišlo do prelivanja krvi", demonstrante pa je obožil, da so ga hoteli ubiti. Nerede, v katerih je po njegovih besedah sodelovalo precej provokatorjev, je že pred tem označil za poskus državnega udara in zatrdil, da nikakor ni šlo zgolj za plače.

Za nemire je okrivil svoje politične nasprotnike, ki pa jih ni izrecno imenoval. Zunanji minister Ricardo

Patino je medtem s prstom pokazal na nekdanjega predsednika Lucia Gutierrezja, ki je leta 2000 že sodeloval pri državnem udaru. Gutierrez je obožje že odločno zanikal.

Predsednik se je v bolnišnico zatekel, ko je bil v soočenju s skupino protestnikov lažje poškodovan. Po nekaterih navedbah so demonstranti skušali vdreti tudi v bolnišnico, a jim ni uspelo.

Nasilje v Ekvadorju se je začelo v četrtek, ko je na stotine policistov protestiralo proti novemu zakonu. Na ulicah prestolnice Quito in tudi v nekaterih drugih mestih so izbruhnili neredi, pretrgane so bile prometne povezave, prišlo je tudi do ropanja trgovin. Zaradi neredov so zaprli letališče v Quitu, ki pa so ga medtem znova odprli.

Vlada je razglasila izredne razmere ter skrb za javni red načrnila vojski, katere poveljnik je predsedniku države obljubil zvestobo. Medtem je zaradi izredov že odstopil poveljnik ekvadorske policije, general Freddy Martinez.

Sosednja Peru in Kolumbija sta v znak solidarnosti s predsednikom Correom zaprla meji, bolivijski predsednik Evo Morales pa je voditelje južnoameriških držav pozval, naj se sezamejo v Buenos Airesu. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je izrazil zaskrbljenost zaradi dogajanja v Ekvadorju, medtem ko je ameriška država sekretarka Hillary Clinton izrazila polno podporo predsedniku Correiu.

Levo usmerjeni Correa, ki je študiral v ZDA, je na oblast v Ekvadorju prišel leta 2006, pred tem pa so državo pogosto pretresali nemiri, zaradi katerih se je v desetih letih zamenjalo osem predsednikov. Tokratni protesti so bili prvi, odkar je vodenje države prevzel Correa.

Ta je po vzoru venezuelskega predsednika Huga Chaveza močno zmanjšal dobičke tujih naftnih družb, ki delujejo v Ekvadorju, sprejel vrsto ukrepov, s katerimi želi odvrniti tuje vlagatelje, po drugi strani pa se je bližal z Rusijo. (STA)

Predsednik Rafael Correa ANSA

PAKISTAN - Vodja Al Kaide

Bin Laden naj bi poplave izrabljaj za pridobitev podpore

KAIRO - Vodja teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden je na spletu objavil tonski posnetek, s katerim naj bi poplave v Pakistangu izrabljaj za pridobitev podpore lokalnega prebivalstva. Bin Laden naj bi izkorisčal nezadovoljstvo prebivalcev, ki po uničujočih poplavah od oblasti niso dovolj hitro dobili pomoči.

V 11-minutnem tonskem posnetku je bin Laden predlagal ustavovite posebnega organa za pomoč muslimanom, ki bi deloval v okolici večjih rek in jezer in preprečeval prihodnje poplave, pripravljal razvojne projekte ter skrbel za kmetijstvo.

"Če bi vlada za podporo prebivalstvu namenila le odstotek tega kar namenja za vojsko, bi to precej spremeno situacijo revnih prebivalcev," je povedal bin Laden.

Tonski posnetek je bil objavljen na spletinem forumu islamskih upornikov, je sporočila organizacija Site, ki spremlja islamski spletne strani in tudi objavila kopijo posnetka. Avtentičnost posnetka ni zanesljiva, vendar je glas na posnetku zelo podoben glasu na posnetkih Osame bin Ladna. (STA)

OSAMA BIN LADEN

ANS

NEMČIJA - 3. oktobra 1990 je Zvezna republika Nemčija priključila Nemško demokratično republiko

Nemška brata Vzhod in Zahod 20 let po združitvi še nista postala siamska dvojčka

BERLIN - V združeni Nemčiji so v dveh desetletjih po združitvi 3. oktobra 1990 storili veliko, a vzhodni in zahodni del države po oceni opazovalcev še nista v celoti zraščena. Razlike med "stariimi" in "novimi" deželami v Nemčiji, ki se sooča s posledicami globalne finančne krize in bije bitko za nujno potrebuje reforme, ostajajo.

"Tudi 20 let po združitvi nam manjka skupna identitet," je za nemško tiskovno agencijo dpa dejal sociolog Klaus Schroeder. Številni vzhodni in zahodni Nemci drug na drugega gledajo s predsedki. In čeprav večina na Vzhodu meni, da je čas po združitvi najboljši v njihovem življenju, se številni že z nostalgijsko spominjajo nekdanje Nemške demokratične republike (NDR). Na Zahodu medtem mnogi menijo, da jim je bilo pred letom 1990 lepše. "Westalija, ki javno ni zelo opazna, prekaša ostalo," meni Schroeder.

"Zame je trenutek najsrcenejši v življenju," je v televizijskem govoru na predvečer uradne združitve pred 20 leti dejal ta-

krtni kancler Helmut Kohl, ki je kasneje v spominih zapisal, da je slo za "ganljive ne-pozabne trenutke". Tako je napovedal, da bodo na vzhodu, v nekdanji Nemški demokratični republiki, "kmalu cvetele pokrajine". Pojem cvetočih pokrajin, ki je postal legendaren, so kasneje v letih sanacije okolja in na-raščajoče množične brezposelnosti na Vzhodu pogosto uporabljali ironično.

Omenil ga je tudi notranji minister Thomas de Maiziere ob predstavitvi letošnjega poročila o stanju nemške združitve. Kot je dejal, "pojem cvetoče pokrajine v celoti ne velja za realnost 2010". "Poleg cvetočih pokrajin imamo tudi industrijske bele lise in propadle biografije," je pojasnil.

Sedanja kanclerka Angela Merkel, ki ni samo prva kanclerka v zgodovini Nemčije, pač pa tudi prva, ki prihaja z Vzhoda, pa je nedavno v pogovoru za dpa dejala, da je bilo v zadnjih 20 letih storjenega veliko. Napredek je na področju infrastrukture in varstva okolja, izboljšala se je zdravstvena oskrba in dvignil življenjski standard, pravi kanclerka.

Največja korist združitve tako za Vzhod kot Zahod je po njenem mnenju, da vsi v Nemčiji prvič v zgodovini živijo v svobodni demokratični pravni državi in v miru v vsemi sosednjimi državami. To je zanje "silna pridobitev". Priznala pa je, da še vedno obstajajo "strukturne" razlike med starimi in novimi deželami. Nemčija zato po njenih besedah do leta 2019 potrebuje solidarnostni paket in solidarnostni prispevek, ki ga "ne plačujejo samo zahodni, pač pa vsi davkoplaćevalci". "Cilj je v novih deželah vzpostaviti gospodarstvo, ki bo sposobno samo preživeti", je dejala.

Povprečni dohodek na prebivalca v "novih deželah", kot jih še vedno imenuje Nemci, se je po podatkih nemškega statističnega urada sicer zvišal z 8156 evrov leta 1991 na 15.536 evrov leta 2008, kar predstavlja 78 odstotkov povprečnega dohodka na prebivalca na Zahodu. K temu je bistveno prispevala tudi denarna pomoč z Zahoda, ki naj bi od leta 1990 po oceni ekonomistov znašala okoli 1,6 bilijona evrov.

Gospodarsko Vzhod tako še vedno zaostaja za zahodnim bratom. Brezposelost je skoraj dvakrat večja kot na Zahodu. Po uradnih podatkih so do leta 2002 na vzhodu Nemčije zaprli 58.803 podjetij. Številni zato doma niso več videli perspektive in so zapustili Vzhod, predvsem mladi in izobraženi, med njimi veliko žensk. V novih deželah je leta 2008 po podatkih nemškega statističnega urada živel 1,7 milijona ljudi manj kot leta 1990.

Zaradi odseljevanja in nižje rodnosti se Vzhod stara. Napovedi za prihodnja leta tako niso svetle, a mnogi v tem vidijo tudi priložnosti. Medtem ko se pesimisti bojijo, da bodo nove dežele postale "nemški dom za ostarele", kjer bo cvetela gradnja rezidenc za upokojence in negovalnih domov, vasi pa bodo opusteli, drugi vidijo priložnost, da se nove dežele uveljavijo kot poskusna območja za jutrišnjo Evropo. Kdor najde odgovore na izzive in jih izkoristi za radikalno modernizacijo, lahko pridobi prednost, je prepričana državna sekretarka za infrastrukturo Marion Eich-Born.

V Beli hiši nov šef kabineta

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama se je včeraj v Beli hiši poslovil od svojega šefa kabine Rahma Emanuel, ki odhaja v Chicago kandidirat za župana, na položaju v Beli hiši pa ga bo zamenjal Obamov svetovalec Pete Rouse.

Obama je ob slovesu pred članji kabine in administracije dejal, da brez Emanuelovega vodstva ne bi mogli doseči vsega, kar so doslej dosegli. Emanuel je ob slovesu z najpomembnejšega položaja v Beli hiši dobil velik aplavz sodelavcev in dejal, da se veseli novih izzivov, kandidature za župana pa ni omenjal, razen tega, da je Chicago opisal kot najboljše mesto najboljše države na svetu.

Zmanjšanje zastopstva Evropske unije v IMF

BRUSELJ - Evropska unija je pripravljena na pogovore o zmanjšanju svoje zastopanstvi v Mednarodnem denarnem skladu (IMF), je po koncu neformalnega srečanja finančnih ministrov unije včeraj v Bruslju povedal predsedujoči zasedanju, belgijski finančni minister Didier Reynders. Zmanjšanje zastopanstev evropskih držav v IMF zahteva ZDA in azijske države. Unija naj bi se bila pripravljena odpovedati dvema sedežema od osmih oziroma devetih, ki jih zaseda v 24-članskem Odboru izvršnih direktorjev IMF, in sicer z uvedbo rotacije. (STA)

IRSKA - Vsak Irec bo moral za reševanje bank prispevati 10 tisoč evrov

Finančni trgi se pozitivno odzivajo na razkritje glede hude zadolženosti bank

DUBLIN/BRUSELJ/FRANKFURT - Finančni trgi se pozitivno odzivajo na četrtkovo irsko razkritje glede obsega potrebnih državnih pomoči za stabilizacijo bančnega sistema. Generalni direktor IMF Dominique Strauss-Kahn je včeraj sicer pritrdil stališču Evropske komisije in evroskupine, da Irski ne bo treba zahtevati sprožitev mehanizma za stabilnost evra.

Obrestne mere za irske srednjeročne obveznice so se včeraj znižale na 6,4 odstotka, potem ko so s 6,9 odstotka dosegli rekordno vrednost v zadnjih 13 letih. Včerajšnja cena zadolževanja je najnižja v zadnjih dveh tednih in 4,2 odstotka nad obrestnimi merami Nemčije, ki veljajo za referenčne v območju evra. Te številke so sicer daleč od obrestnih mer, ki so jih trgi na vrhuncu dolžniške krize terjali od Grčije.

Trgi se tako še naprej pozitivno odzivajo na četrtkovo razkritje, da bo moralna Irsko za reševanje finančnega sektorja, ki se je v lici finančne krize, poka nepremičinskega balona in številnih slabih naložb znašel pred pravdom, skupno namentiti okoli 45 milijard

evrov, kar pomeni, da bo vsak Irec za reševanje bank moral nameniti 10.000 evrov.

Javnofinančni primanjkljaj se bo zaradi milijard evrov pomoči bankam v letošnjem letu povečal kar za 20 odstotnih točk in namesto predvidenih 11,6 odstotkov BDP dosegel neverjetnih 32 odstotkov BDP. Javni dolg pa bo poskočil s 64 na skoraj 100 odstotkov BDP.

Spodbudna reakcija trgov je deloma tudi posledica besed Strauss-Kahna, ki je v pogovoru za nemški poslovni časnik Handelsblatt dejal, da ne pričakuje, da bo Irski treba zahtevati sprožitev mehanizma za stabilnost evra. Gre za 700 milijard evrov težak mehanizem za zagotavljanje finančne pomoči, če poleg Grčije še katera od držav z evrom na trgu ne bi mogla pridobiti zadosnih finančnih sredstev.

Oliver Whelan z irske agencije za zadržljivost je za ameriško tiskovno agencijo AP včeraj povedal, da vse kaže na izrazito olajšanje vlagateljev, potem ko je Irsko razkrila globino težav finančnega sektorja. "Trgi vedo, kaj bo moralna država storiti. Element negotovosti je izginil," je dejal.

V Dublinu so se sicer odpovedali nadaljnjam nastopom na finančnem trgu do konca leta, saj čakajo, da se cena zadolževanja bolj občutno zniža. Irsko bo nove obveznice najverjetneje izdala v začetku naslednjega leta.

Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn pa je ob robu neformalnega srečanja finančnih ministrov EU v Bruslju po poročanju nemške tiskovne agencije dpa povedal, da Irsko neizogibno čakajo bistvene spremembe na davčnem področju.

Rehn je tako prepričan, da bo moralna država za krpanje javnofinančne luknje občutno zvišati davke in se tako odpovedati zelo nizkim stopnjama davka na prihodek pravnih oseb, ki je z 12,5 odstotka daleč najnižja v območju evra in med najnižjimi v EU.

"V naslednjih letih bo po tem, kar se je zgodilo, neizogibno, da Irsko ne bo mogla več nadaljevati kot država z nizkimi davki, temveč bo postala v evropskem okvirju davčno normalna država," je prepričan Rehn, ki pa odločitve seveda prepušča irski vladi in parlamentu, saj je davčna politika v rokah držav članic. (STA)

Glede na javnomnenjsko raziskavo sicer kar 81 odstotkov Nemcev na združitev gleda pozitivno. Obstajajo pa razlike v pogledih na združitev Nemčije. V starih nemških deželah jih 47 odstotkov meni, da je združitev v bistvu končana, na Vzhodu je takih zgodil 17 odstotkov. In medtem ko 42 odstotkov vprašanih na Vzhodu meni, da je združitev prinesla koristi, je takšnih na Zahodu samo 37 odstotkov.

Združena država pa ima pravzaprav še vedno dve prestolnici. Ob združitvi je Berlin postal glavno mesto, a v dveh desetletjih se celotna vlada iz Bonna ob Renu, ki je bil do združitve prestolnica Zahodne Nemčije, še vedno ni preselila v Berlin ob reki Spree. Berlin je leta 1991 postal glavno mesto Zvezne republike Nemčije, a Bonn še vedno deluje kot nekakšna vzporedna prestolnica. Tam ima sedež pet ministrstev (za obrambo, zdravje, okolje, gospodarsko sodelovanje ter za izobraževanje in raziskave), ministrstva s sedežem v Berlincu pa imajo svoje izpostave tudi v Bonnu. Maja Lazar Jančič (STA)

GORICA - Ostareli so najpogosteja tarča goljufov in tato

Goljufinji izročila bankomat in zaupala kodo

Starejša ženska nasedla samozvani direktorici banke - Policija ji je prišla na sled v Piemontu

Najpogosteja tarča goljufov in tato so seveda starejše osebe, ki včasih preveč zaupajo v dobromernost ljudi. Običajni nepridipravi pa to njihovo naivnost spretne izkoristijo: vse bolj so iznajdlivi in nihovim vzajačam oziroma trikom ni videti konca, starejše osebe pa jim vsakič znova nasedajo. Na žalost pa ne zaležejo niti številni pozivi in opozorila policije k večji pozornosti.

Včeraj smo izvedeli za spet nov neljubi dogodek, ki se je pripeljal nič hudega sluteči priletini gospes, ki se je pri belem dnevu sprejhalo po Ulici Alfieri. Približala se ji je mlajša ženska in se ji predstavila kot direktorica banke, v kateri gospa hrani svoj denar. Opozorila jo je, da so v zadnjih dneh naletni na veliko ponarejenih bankovcev, in jo posvarila, naj ji izroči svoj bankomat. Ker ga starejša ženica ni imela s seboj, se je »priazna« gospodična ponudila, da jo z avtomobilom pospremi do doma. Ko sta prišli domov, je starejša gospa goljufinji izročila bankomat in ji povrh tega zaupala še pin kodo. V zameno pa ji je samozvana direktorica banke izročila kuverto z novim bankomatom - še prej pa jo posvarila, naj je ne odpira do naslednjega dne.

Nekaj ur pozneje se je pri starejši gospa oglašila bančna varnostna služba, ki je zabeležila kar nekaj sumljivih operacij: nekdo je namreč z njenim bankomatom najprej dvignil 1.000 evrov, nato pa ga uporabil še pri raznoraznih nakupih v bližini Benetk, pri čemer je porabil dodatnih 1.300 evrov. Šele tedaj je gospa ugotovila, da je bila žrtev goljufije ...

Nemudoma je o dogodku obvestila policijo. Leteči oddelek goriške kvesture je kaj kmalu prišel na sled trojici nepridipravov iz Turina - dvema ženskama, 24-letni D.G. in 43-letni C.I., ter 46-letnemu C.M.G. Vsi trije so italijanski državljanji. V sodelovanju s turinskimi kolegi so najprej arretirali samozvano direktorico banke C.I., ostala dva pajdaša pa še vedno iščejo.

Kvestura je medije o dogodku, ki se sicer nanaša na avgust, seznanila še včeraj, ko so žensko tudi formalno arretirali zaradi goljufije in nezakonite uporabe bankomata.

ZDRAVSTVO Z imenovanjem Claudia Rieppija en sam oddelek

Claudio Rieppi je direktor medbolniškega oddelka za diagnostične storitve, ki bo združeval tovirstva oddelka goriške in tržiške bolnišnice. Rieppija, ki je že bil direktor laboratorija za analize, je na to mesto včeraj imenoval direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula.

Kot so sporočili iz zdravstvenega podjetja, je Rieppi v svoji zdravniški karieri že opravljal pomembne naloge, med drugim je odločilno prispeval k razvoju enega izmed stebrov goriškega zdravstva - laboratorija za analize. Poleg tega je tudi že bil sanitarni direktor pri zdravstvenem podjetju. Na čelu medbolniškega oddelka za diagnostične storitve bo štiri leta, njegovo imenovanje pa je prvi korak na poti integracije diagnostičnih storitev goriške in tržiške bolnišnice. Ustanovitev tovirstvenega oddelka pomeni okrepitev goriškega zdravstva, poudarja Cortiula, saj bo goriški laboratorij za analize služil širšemu zdravstvenemu območju.

POLICIJA - Koristni nasveti **Ne nasedajte neznancem!**

Goljufije na račun starejših občanov niso nikakršna novost, zato goriška policija poziva vse starejše občane in vse tiste, ki živijo sami, naj nikar ne nasedajo vsem, ki jim potkajo na vrata ali jih nagovorijo na ulici. Nekaj koristnih nasvetov pa velja vseeno še enkrat zabeležiti, saj nikakor ne skodijo:

- ne odpirajte vrat neznancem, čeprav so ti v uniformi ali se predstavljajo kot uslužbenci kakega javnega podjetja;
  - preden sprejmete neznano osebo v hišo, vsakič preverite (telefonsko) pri podjetju, ali gre res za njihovega uslužbence, in pozanimajte se za razlog obiska;
  - bodite pozorni, saj nobeno javno podjetje ne pošilja svojih uslužbencev k strankam po denar za plačevanje položnic, za vračanje denarja ali za preverjanje morebitnih ponarejenih bankovcev;
  - ne verjemeti vsakomur, pa čeprav vam zagotovi, da pozna koga izmed vaših sorodnikov;
  - ne posojujte denarja neznancem in ne podpisujte nobenega dokumenta;
  - doma ne hranite prevelikih vsot denarja.
- V ostalih primerih pa nemudoma zavrtite številko 113!

Goljufi iščejo svoje osamljene žrtve tudi na ulici

BUMBACA

Običajna sled, ki jo vlonilci puščajo za seboj

TRŽIČ - Vlomi in kraje po hišah

Hitra in bistra tolpa

V le nekajminutnem obisku prebrskajo vse sobe - Najraje imajo zlatnino in denar

Razmetane sobe, prebrski predali in omače, vse po zraku, zlatnine in denarja pa od nikoder. Taka je navadno sled, ki jo za seboj pušča tolpa tatarov, ki že nekaj časa povzroča paniko v Tržiču. Pa ne samo. Zadnjič (v nedeljo) so namreč taisti nepridipravi vlonili in hišo v Ulici Randaccio. Razpoznavni so, saj je njihova strategija vedno ista: najprej počakajo, da v hiši ni nikogar, nato pa se čim hitreje prikradejo vanjo. Najpogosteje poškodujejo vhodna vrata ali razbijajo okno, smuknejo v hišo in skrbno, vendar zelo hitro pregledajo vsako sobo, saj iščejo predvsem zlatnino in denar. Njihov obisk je običajno zelo kratek, le nekaj minutnih.

Tako je bilo tudi v tem primeru, ko so se v hiši prikradli med 20. in 20.30. Lastniki niso verjeli svojim očem, ko so se po kraji odsotnosti vrnili domov in se znašli pred pravim razdejanjem. Seveda so nemudoma obvestili policijo, ki je poskrbela za vse potrebne meritve in popis ukradenega blaga. Lastnike hiše pa so agenti žal tudi opozorili, da ni veliko možnosti, da bi ukradeno blago dobili nazaj.

Policija je tatomov že dalj časa za petami, vendar je polnila bistra, predvsem pa zelo hitra. Najverjetnejne gre za prebivalce Tržiča, glede na izbiro blaga - zlatnina in denar - pa policija sumi, da gre za Rome.

ROMANS - Požar v tovarni barv in lakov Julia Color

Ogenj uničil tovarniško halo

Poseglo je sedem gasilskih vozil s cisterno - Po vsej verjetnosti naj bi šlo za samovžig - Nobene nevarnosti zračnega onesnaženja

Včeraj se je nekaj pred 6. uro zjutraj v tovarni barv in lakov Julia Color v Romansu razvnel hud požar. Nekajmetrski ognjeni zublji so se dvignili iz osrednje tovarniške hale, jo v hipu ovili in, kljub takojšnjemu posugu gasilcev, popolnoma uničili. Na kraj dogodka se je namreč nemudoma pripeljalo celo sedem gasilskih vozil s cisterno iz Gorice, Tržiča, Vidma in drugih sosednjih postaj. Kakih dvačet gasilcev je ves dopoldan krotilo ognjene zublje, vse dokler ni bilo pogoriče varno.

S preiskavami o požaru se ukvarjajo karabinjerji iz Gradišča. Ogenj se je po prvih ugotovitvah razvnel v skladišču, kjer hranijo barve. Vzroke požara, ki naj ne bi bil podtaknjen, sicer še ugotavljajo, vendar kaže, da je šlo najverjetnejje za nesrečo zaradi spontanega samovžiga. Do tega pojava namreč pogosto pride, če je gorljiva snov naložena na kup in se zaradi stiskanja se greje.

Škoda je bila že na prvi pogled precejšnja: po prvih ocenah goriških gasilcev naj bi znašala preko 100 tisoč evrov. K sreči pa vsaj ranjencev ni bilo.

Kraj dogodka so si včeraj ogledali tudi izvedenci okoljske agencije Arpa, saj je gorela tovarniška hala s kemičnimi izdelki in obstajala je možnost, da so strupene kemične spojine zaradi izgorevanja onesnažile zrak. V večernih urah pa so tehniki zavoda Arpa sporočili, da ni nobene nevarnosti zračnega onesnaženja.

Gasilci na delu v Romansu

BUMBACA

GORICA - Slovensko višješolsko središče v Ulici Puccini

500 tisoč evrov za protipožarni sistem

Posodobitvena dela po naročilu pokrajine naj bi stekla prihodnje leto

Pokrajinska uprava je odobrila okvirni načrt za namestitev videokamer na šolska poslopja oz. na sedeže javnih uprav, ki so bili večkrat tarča vandalov, med temi je tudi slovensko višješolsko središče v Gorici

BUMBACA

Goriška pokrajinska uprava se je v zadnjih desetih letih izkazala na področju kakovostnega posodabljanja višješolskih struktur, za katere je direktno pristojna. Skorajda vsa vzgojna poslopja v goriški pokrajini so bila namreč v skladu z zakoni in z vse strožjimi predpisi za jamčenje varnosti v tem času deležna popolne prenov ali vsaj manjših melioracijskih oz. vzdrževalnih posegov. Nobena šola ni bila pri tem izvzeta, tako da bo v kratkem na vrsti tudi slovenski višješolski center v Ulici Puccini. 14. septembra je namreč pokrajinski odbor odobril sklep o obnovi tamkajšnjih protipožarnih sistemov. Za dela bodo na pokrajini odsteli 500 tisoč evrov, ki jih bodo sicer črpalci iz sklada, ki ga predvideva sporazum med dejelom FJK in pokrajino Gorica.

Kdaj bodo dela stekla, sicer še ni znano. Kot nam je včeraj pjasnil pokrajinski odbornik za šolstvo Maurizio Salomon, je pred samim začetkom potrebna še odobritev izvršilnega načrta, se pravi odobritev še nekaterih tehničnih predpisov. »Vsekakor menim, da bo to že konec leta ali najkasneje na začetku prihodnjega. Birokracija je v teh primerih dokaj zahtevna,« je dejal. Dela bo treba seveda prilagoditi šolskemu pouku, tako da bodo za najbolj glasne in moteče posege izkoristili morebiten čas počitnic oz. popoldanske ure. Vse pa naj bi bilo nared v osmih mesecih... V tem času naj bi po odbornikovih besedah namestili sodobnejšo opremo za zgodnje odkrivanje požara in za nadzor dima oz. topote. Uredili naj bi tudi nekaj novih protipožarnih izhodov, ki bodo seveda opremljeni s posebnimi protipožarnimi vrati za ločevanje različnih požarnih sektorjev oz. za povezovanje evakuacijskih poti.

Ravnateljice šolskega centra Mihaele Pirih sicer doslej nihče ni seznanil o predvidenih delih. Ob koncu preteklega šolskega leta so si pokrajinski tehniki in izvedenci ogledali objekt in preverili stanje protipožarnega sistema; od takrat pa se nič ni premaknilo. »Lasje so se mi najezili, ko so mi po prvem obisku napovedali, da bodo najbrž morali postaviti nekaj pregradnih sten po hodnikih in namestiti dodatna protipožarna vrata, drugič pa so me že pomirjali, da najbrž vsega tega ne bo treba.« Šola je namreč relativno nova in v skladu s pravili že razpolaga z več zasilnimi izhodi in potrebnimi zunanjimi stopnicami, tako da med požarnimi simulacijami vsi dijaki zapustijo poslopje brez težav. »Večjega posega bo najbrž deležna dvorana v pritličnih prostorih zavoda Cankar, kjer je danes knjižnica. Tu bodo verjetno morali urediti zasilni izhod.«

Posegov s področja varnosti pa ni konec. Pokrajinski odbornik Marko Marinčič nam je zaupal, da je pokrajinska uprava sprejela okvirni načrt za namestitev videokamer na šolska poslopja oz. na sedeže javnih uprav, ki so bili večkrat tarča nepridipravov in vandalov. (sas)

SOVODNJE - Krvodajalci

Slovesnost z nagrajevanjem ob 33-letnici darovanja krvi

Odsek prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodenj ob Soči obhaja letos svojo 33. obletnico delovanja. Njihovemu hvalevrednemu in nesebičnemu delovanju se iz leta v leto pridružujejo novi člani, predvsem mladi, ki se zavedajo, kako je lahko tudi njihova kri življensko potrebna.

»V lanskem letu smo prešeli 307 članov (236 moških in 71 žensk), od katerih je bilo stalnih oziroma aktivnih krvodajalcev in krvodajalk - to je teh, ki kri daruje enkrat vsaki dve leti - kar 110. Kri so v letu 2009 darovali 159 krat - 125 krat so darovali kri, 34 krat pa plazmo,« je pososen njihov predsednik Štefan Tomsič. Sovodenjska sekacija si prizadeva, da bi zdravstveno kulturno približala vse širšim poslušalcem, in zato skozi vse leto prireja raznrazna predavanja in srečanja (o klopih, o nosečnosti, spolni vzgoji, prvi pomoči, ipd.). »Z mladimi pridevemo v stik že na nižji oz. višji srednji šoli, kjer večkrat predstavljamo svoje delovanje. V sodelovanju s profesorji pa prirejamo tudi predavanja z izvedenci in zdravniki.«

Obletnico bodo sovodenjski krvodajalci proslavili jučri v Štandrežu. Ob 10. uri se bodo zbrali pri maši v štandreški cerkvi, po polaganju venca v spomin na padle (ob 11. uri) pa bo na vrsti uradna slovesnost v Kulturnem domu Andreja Budala. Ob tradicionalnih govorih in pozdravilih gostov bosta za kulturno kuliso z glasbeno točko poskrbela domača pevska skupina Sraka in prijatelji Zavoda za usposabljanje invalidne mladine iz Kamnika, s katerimi sodelujejo krvodajalci že vrsto let. Mladi fantje se bodo na slovesnosti izkazali kot pevci in glasbeniki.

Praznovanje pa je v prvi vrsti priložnost za druženje med prijatelji in nagrajevanje tistih, ki so se posebno izkazali. Priznanje za deset darovanj bodo zato prejeli Rafaële Bergamasco, Gianluca Berlot, Zdenko Černic, Dragica Budihna in Jana Soban. Bronasto medaljo za 20 (moški) oz. 15 (ženske) darovanj bodo podelili Micheleju Landomusini, Stefanu Nanutu, Marcu Tomsicu, Vincenzi Devetak in Bogdani Beuciar. Za 35 (moški) oz. 25 (ženske) darovanj kri si bodo srebrno medaljo zagotovili Mauro Gulin, Marko Zotti, Alenka Florenin in Štefan Tomsič. Zlatna medalja za 50 oz. 40 darovanj kri pa bo romala v roke Marca Temona in Igorja Tomsica. Petim novim krvodajalcem - Aleksu Makucu, Giorgiu Grattou, Damijanu Vizintinu, Marii Teresi Drosghig in Tini Klajnšček - pa bodo jutri slovesno izročili člansko izkaznico. (sas)

Smart MODASTORE®

NOVE KOLEKCIJE J/Z ZA ŽENSKE, MOŠKE, OTROKE IN ZA DOM

parfumerija **Elisir** **BUONACQUISTO**

ODPRTO VSE NEDELJE

CENTER SMART - GORICA - RONDO PRI ŠTANDREŽU - URNIK OB NEDELJAH 10.00-12.30 / 15.00-19.30

GORICA - »Vodnik« za dvig univerzitetnega konzorcija

Zahtevajo petletno arhitekturo, enologiji pa ponujajo vilo Ritter

Iščejo navezo z novogoriško univerzo - V dogovoru s Fincantierijem smer ladjedelnškega designa

»Oživili smo konzorcij za razvoj univerzitetnega pola v Gorici. Delamo na tem, da bo prisotnost univerz postala velika razvojna priložnost za Gorisko. Študentje pri nas ne bodo le spali, jedli in prebivali, a postati morajo dodana vrednost za krajevno gospodarstvo,« je včeraj izjavil predsednik Rodolfo Ziberna. Na četrtkovem zasedanju so člani konzorcija izglasovali njegove smernice oz. »vodnik za dvig goriskega univerzitetnega pola«, v katerem je poseben poudarek namenjen novogoriški univerzi. »Priznati ji je treba vlogo v konzorciju in izobraževalni ponudbi našega ozemlja,« je zapisano v »vodniku«. In še: »Gorica želi postati kraj skupnih fakultet ali učnih smeri tržaške, videmske in (zakaj ne?) novogoriške univerze. To naj bodo centri odličnosti, privlačni za študente in resurs za deželno gospodarstvo.«

Ambicije konzorcija je včeraj pojasnil Ziberna, ob katerem je bil podpredsednik Marco Grusovin. Konzorcij mora povezovati univerze s ciljem, da bodo odraz potreb teritorija. Nič ni slabega v tem, če bo Fundacija Goriške hramline dodeljevala denar neposredno univerzam, če bo tako imela pravico do davčnih ugodnosti. Zato pa je pomembno, da so potese univerz dogovorjene s konzorcijem. Cilji so jasni. V Gorico moramo pripeljati vseh pet letnikov arhitekturne fakultete, torej še zadnja dva letnika. Zahtevo je Ziberna že posredoval ravnatelju fakultete na Tržaški univerzi, ki predloga ni zvrnil. V Gorici naj bo edina arhitekturna fakulteta v deželi. Dvojni so odveč. Videmska univerza se bo moralna v to prepricati, je opozoril Ziberna. Na arhitekturni fakulteti bodo aktivirali tečaj za ladjedelnški design; vkratkem se bodo v ta namen stestali z vrhom družbe Fincantieri. »Edino tako bomo razvojna priložnost za gospodarstvo,« opozarja Ziberna. Videmska univerza pa bodo ponudili obnovljeno vilo Ritter v Gorici za enoško fakulteto, ki jo je univerza pobrala Krmelin, ker tam ni bilo primernih pogojev. »Dobiti jo moramo nazaj. Tudi na tem področju moramo poiskati navezo z Novo Gorico. Ustanoviti moramo skupni pol, da nas ne bodo drugi prehiteli. Brda so čezmejna,« pravi Ziberna. Za uporabo vilo Ritter bodo morali sicer preveriti namen občine, da jo ponudi glasbeni šoli. Za vilo pa se je zanimal tudi Informest, ki bi tam dobil skupni sedež zase in za Finest.

Načrt imajo tudi za plodovitejšo uporabo skoraj neizkorisnega konferenčnega centra v Gorici. Tam naj se kujejo načrti čezmejnega in naddržavnega zdravstva. V dogovoru z deželno FJK naj tam potekajo pogjanja. To bo dalo moč kandidaturi Gorice, da postane sedež evropskega odbora za čezmejno zdravstvo. (ide)

Tržaška univerza v Gorici BUMBACA

Videmska univerza v Gorici BUMBACA

Novogoriška univerza v Gorici BUMBACA

NOVA GORICA - Na Bevkovem trgu sredi mesta

Naenkrat nov vodomet

Vodo bo brizgal do dva metra visoko - Župan: »V Novi Gorici se ne da nič narediti, če želijo o tem vsi razpravljati na ulici«

Del Bevkovega trga v Novi Gorici so gradbinci ogradili z ograjo, meščani pa so se kmalu začeli spraševati, kaj neki se bo tam dogajalo, saj o kakšni gradnji na tistem mestu doslej sploh ni bilo govora. Še večje presenečenje je odgovor, ki so ga mediji »izbrskali« pri občinski upravi: sredi trga bo že konec meseca vodomet, ki bo vodo brizgal do dva metra visoko, obenem pa bo osvetljen z barvnimi svetlobnimi efekti, kar naj bi bilo najlepše videti ponoc.

Od kod torej naenkrat ideja o vodometu, o katerem se doslej sploh ni vedelo, pojasnjuje župan Mirko Brulc, ki se bo oktobra poslovil od županskega mesta. »Mogoče je res očitek, da smo šli potiho v to investicijo, upravičen. Vendar se v Novi Gorici ne da nič narediti, če želijo o tem vsi na ulici razpravljati,« pravi župan in pojasnjuje, da so idejne rešitve o ureditvi tistega dela Bevkovega trga stare že deset let, na njihovi podlagi pa so sedaj pripravili projektno nalogo. »Prihranili smo nekaj

sredstev za to investicijo, izbrali najbolj ugodnega izvajalca, pridobili lokacijsko informacijo,« pravi župan. Novogoričani bodo po njegovih besedah dobili »majhen vodomet«, ki ne bo moteč, saj bo njegova struktura v isti ravni kot tla. 21,4 kvadratnega metra veliko ploščad iz granitnega tlaka, v katerih bo nameščenih pet najsteb za vodo, bo prekrivala rešetka, tako da bo po njej, ko bo dotok vode zaprt, mogoče nemoteno hoditi. Zato, pojasnjuje župan, nova pridobitev ne bo oviralna priveditev na Bevkovem trgu.

Izgradnja vodometa bo občinski proračun veljala dobrih 36.000 evrov, za izdelavo projektno dokumentacije pa je občina izbrala podjetje Stolp, gradbena in obrtniška dela bo izvedel novogoriški Final. Župan zatrjuje, da so bili vsi postopki v zvezi s skorajšnjo gradnjo fontane izvedeni transparentno. Vodomet bo, po županovih besedah, narejen po volitvah, se pravi konec oktobra. (km)

Ograjeni prostor, kjer bo vodomet, vzbuja radovednost mimoidočih ljudi FOTO K.M.

NOVA GORICA - Anketa

Večina volivcev pripravljena podpreti lokalno listo

Večina od 913 vprašanih Slovencev je v javnomenjenijski raziskavi, ki jo je konec septembra izvedla novogoriška Fakulteta za uporabne družbene študije, odgovorila, da bi bilo dobro, če bi bil na bližajočih se lokalnih volitvah ponovno izvoljen sedanji župan. Lokalnih volitev bi se sicer udeležilo 76 odstotkov vprašanih, kar pomeni, da se je delež tistih, ki napovedujejo volilno udeležbo, povečal.

Predstavnike katerih strank bi slovenski volivci torej najraje videli za župana v svojih občinah? Večina, 44 odstotkov, bi svoj glas namenila lokalni listi. Sledi stranka SDS z 10,5 odstotki, za njo je SD z 5,5, sledi DeSUS z 3,4 in LDS z 1,6 odstotka glasov. Ostale stranke so se uvristile med 1,4 in 1 odstotkom podpore, sledijo pa si: SNS, Zares, SLS in NSi. Glede volitev v občinske in druge svete so avtorji ankete ugotovili, da podpora SDS ju narašča s stopnjo izobrazbe, da ima SDS nadpovprečno podporo med osnovnošolsko izobraženimi ter da imajo lokalne liste nadpovprečno podporo med ženskami, SDS pa med moškimi. Ko bi bile to nedeljo parlamentarne volitve, bi največ volivcev glasovalo za SDS (17,4 odstotka), sledi SD (12,4), DeSUS (5,4), SNS (3,7), LDS (3,4), NSi (1,7) in Zares (1 odstotek). Neopredeljenih je skoraj 29 odstotkov, nobene ne bi volilo skoraj 18 odstotkov, medtem ko na volitve sploh ne bi šlo skoraj 4 odstotke vprašanih. Anketarji so ugotovili, da nasprotovanje vla- di pada z višino izobrazbe, podpora vladi je največja med starejšo, najmanjša pa med srednjo generacijo. (km)

ROŽNA DOLINA - Zaključek dolgo pričakovanega projekta

S suhim zadrževalnikom tudi del Gorice obvarovan pred poplavami

S včerajšnjim podpisom pogodbe je omogočeno dokončanje del na suhem zadrževalniku vode Pikel v Rožni Dolini. Gre za zaključek dolgo pričakovanega projekta, ki se je začel že v letu 1997 s pripravo dokumentacije. Suh zadrževalnik Pikel bo Rožno Dolino, del Gorice ob meji in občine Šempeter-Vrtojba obvaroval pred poplavljanjem Vrtojbine.

Novogoriški župan in predstavnik ministrstva (pri v leve) ter predstavnik izvajalca del (pri v desne) podpisuje pogodbo o dokončanju zadrževalnika

FOTO K.M.

»Opravili smo pomembno investicijo v več kot milijonski vrednosti, sedaj pa prihajamo v zaključno fazo, ko bo zadrževalnik dobil pravo funkcijo. Zato je namenjenih 270.000 evrov, od tega prispeva 56.000 evrov novogoriška mestna občina, ostalo pa ministrstvo za okolje in prostor. S tem bomo obvladovali Rožno Dolino, italijanski del ob meji, v veliko pomoč bo tudi občini Šempeter-Vrtoj-

ba,« pojasnjuje župan Mirko Brulc. V sklopu projekta bodo opravljena zemeljska dela, premakniti bo treba vodovodno napeljavo, jez bo spremenjen tako, da bo mehanizacija sodobnejša in bolj funkcionalna, zagotovljeno bo, da bodo velike količine vode ostale za jezom; celotni razpoložljivi volumen zadrževalnika je 150.000 kubičnih metrov. Določeno bo tudi poplavno območje, kjer bo gradnja objektov prepovedana, obenem pa bo suhi zadrževalnik omogočal sprostitev gradnje na določenem območju Rožne Doline, kjer posledje zaradi zadrževalnika ne bo več poplav. Podoben suhi zadrževalnik je ob novogoriškem nakupovalnem centru Qlandii, ki varuje Novo Gorico in Gorico pred poplavljanjem potoka Korn.

Župan dodaja še, da je že pozimi poskušal doseči dogovor z župani na Goriškem, da bi skupaj pripravili studijo poplavnih območij, v ta namen bi morali narediti letalski posnetek poplavnega območja Vipave in Soče, vendar do dogovora ni prišlo. »Tega ne more opraviti samo ena občina, pri poplavah namreč ni občinskih mej. Sem pa vesel, kajti na pritisk v parlamentu prihajamo v situacijo, ko bo te posnetke opravila država, kar bo najboljša rešitev,« pojasnjuje Mirko Brulc. (km)

Zimski urnik za odpadke

Družba IRIS obvešča, da bo s ponedeljkom, 4. oktobra, na ozemlju tržiške občine stopil v veljavo zimski urnik za odvajanje odpadkov. Kot je navedeno na dotednem koledarju, bodo organske odpadke odvajali dvakrat tedensko v dneh, ki se razlikujejo glede na območje bivanja. Nespremenjeni so dnevi za odvajanje ostalih odpadkov. Za dodatne informacije je na razpolago zelena brezplačna številka 800844344 ali pa spletna stran www.irisontina.it.

Stavkalo 97% delavcev

Kar 97 odstotkov delavcev ladjedelnice v Tržiču se je včeraj pridružilo stavki zaposlenih v Fincantieriju, je sinoči sporočila direkcija družbe.

Civilna služba na univerzi

Do ponedeljka, 4. oktobra, ob 14. uri je čas za polnoletno mladino, ki bi se rada prijavila za opravljanje prostovoljne civilne službe na Videmski univerzi. Na voljo je 13 mest. Predvidenih je 12 mesecev službe, 30 ur na teden in 433 evrov mesečnega honorarja; obrazec na naslovu www.uniud.it/ateneo/organizzazioni/bandi_concorsi/servizio_volontari.

Trofeja mesta Gorica Fiat 500

V ljudskem vrtu na Verdijevem korzu v Gorici bo jutri od 9.30 dalje shod lastnikov Fiatovih 500 za prvo trofejo mesta Gorica Fiat 500; pripeljata ga občina in Fiat 500 Club Isonzo. Napovedujejo preko 50 udeležencev z avtomobili, ki so bili prvi registrirani vsaj pred 30 leti. Zanje so pravili vrsto spremnostnih preizkušenj.

POSVET - Društvo Apertamente

Nerešeni vozli integracije v Tržiču

»Integracija, nova meja?« je naslov potveta, ki ga danes z začetkom ob 9.30 v hotelu Europa Palace - nekdanjem hotelu ladjedelnih uradnikov - v Tržiču prireja kulturno društvo Apertamente. Z naprednim in odprtim razmišljanjem želi prispevati k razumevanju odprtih vprašanj današnjega časa. Integracija ljudi iz različnih okolij je namreč ena izmed osrednjih problematik sedanjosti in prihodnosti, ki se posebej zadeva Tržič.

Predavatelji so jamstvo, da bo soočanje zanimivo. Uvedel bo Paolo Polli na temo vključevanja, večkulturnosti in medkulturnosti, sledila bosta docent Tržaške univerze Mario Faraone in raziskovalec fundacije Nord Est Davide Girardi, o tržiški integraciji bo govoril bivši občinski odbornik in univerzitetni profesor Bou Konate, namestnik glavnega urednika dnevnika Il Piccolo Alberto Bollis bo modroval o tem, če in kako mediji podajajo vso resnico, predsednik krožka Apertamente, sicer docent na univerzi Milano-Bicocca, Giulio Mellinato, pa bo predaval o integraciji, delu in ladjedelnici. Okroglo mizo bo vodil Michele Degrassi. (aw)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJIH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-40405.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersagli 2, tel. 0481-489174.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: v Kulturnem domu v Gorici: danes, 2. oktobra, ob 20.30 »Le voci di dentro« Eduarda de Filippa, igra gledališka skupina Piccolo teatro al borgo iz kraja Cava de' Tirreni (SA); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 3. oktobra ob 17. uri »Spustite me pod krovter«, nastopa amatersko gledališče DPD Svoboda - Laska dolina; 7. novembra ob 17. uri »Beži zlodej, baba gre!«, nastopajo Kraški Komedijanti; 12. decembra ob 17. uri »Črna komedija«, nastopa gledališka skupina KUD Dolomiti - Dobrova; 9. januarja 2011 ob 16. uri »Dan oddih«, nastopa GD Kontrada - Kanal; 29. januarja 2011 ob 20. uri premiera; 30. januarja ob 17. uri »Zbeži od žene«, nastopa dramski odsek PD Štandrež; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Benvenuti al sud«.
Dvorana 2: 16.00 »Cani e gatti«; 18.30 - 21.15 »Inception«.
Dvorana 3: 16.10 »Mordimi«; 17.40 - 19.50 - 22.00 »La Passione«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.15 »Inception«.
Dvorana 2: 16.00 - 18.10 - 20.10 - 22.10 »L'ultimo dominatore dell'aria« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.30 - 21.30 »Inception«.
Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.00 »La Passione«.
Dvorana 5: 16.00 »Mordimi«; 17.30 - 19.50 - 22.15 »Mangia, prega, ama«.

Razstave

KULTURNI KROŽEK V ZDRAVŠČINAH prireja danes, 2. oktobra, ob 17. uri odprtje fotografsko-dokumentarne raz-

NOCOJ V DOBERDOBU V gosteh Gugalnik

Kulturno in rekreativno društvo Jezero in župnijski svet iz Doberdoba bosta nocoj ob 20. uri v domači župnijski dvorani gostila dramsko skupino prosvetnega društva Štandrež, ki bo nastopila s komediojo Gugalnik. V režiji Jožeta Hrovata bodo spretni in izkušeni štandreški igralci uprizorili ludomušno gledališko predstavo, ki se dogaja med štirimi stenami na domu zakonskega para, pri katerem sta klisejski vlogi mož in žene obrnjeni na glavo: mož pere, lika in kuha, žena pa kot diplomirana ekonomistka v pomembnem podjetju vzdržuje družino. Nenavadno družinsko življenje bo privedlo do celo vrste zapletov in nesporazumov, ki bodo publiko nedvomno spravili v dobro voljo. Organizatorja vabita k ogledu komedije.

Olimpijske Giulia Pignolo, Larissa Nevierov, Chiara Calligaris in Gabriella Paruzzi (prva na levi) s pokrajinsko odbornico za šport Sara Vito

BUMBACA

V SODELOVANJU S POKRAJINO

Olimpijske zvezde v goriških šolah

Olimpijske bodo obiskale pet najtižjih srednjih šol na Goriškem in na vsaki šoli med dvourno lekcijo za sto otrok nagovarjale poslušalce k zdravi športni dejavnosti, h garanju za doseganje ciljev, k uresnicevanju smelih ciljev in k solidarnosti. Na goriški pokrajini so podobudo včeraj predstavile atletinje Giulia Pignolo, Tržačanka, sicer predsednica društva Stelle olimpiche, Larissa Nevierov, ravno tako Tržačanka, dalje Chiara Calligaris iz Tržiča in Gabriella Paruzzi iz Žabnic. Prve tri so jadralki, Paruzzijeva pa smučarka, ki ima za sabo z olimpijskimi kolajnami posejano kariero. Gostiteljica je

nerko Jelko Bogatec za otroke od 5. leta in za mlade do 14. leta starosti; informacije in vpisovanje po tel. 348-3047021 (Barbara).

KRUT obvešča, da bo goriški urad odpri ob torkih od 9. do 13. ure (tel. 0481-530927).

ZDruženje ločenih staršev FJK AMPS

nudi pomoč pri reševanju problematik, povezanih z ločitvijo parov z otroki. Na svojem sedežu v večnamenskem centru v Ulici Baiamonti v Gorici prireja vsak torek med 20.30 in 22.30 srečanja, na katerih zagotavlja staršem strokovno psihološko in pravno pomoč; informacije po tel. 0481-1995591 in na www.mammepapaseparati.org ali info@mammepapaseparati.org.

SKD HRAST prireja tradicionalno dirko z gorskimi kolesi Hrast bike slalom danes, 2. oktobra, ob 14.30 na travniku pred župnijsko dvorano v Doberdoru.

PLESNA ŠOLA LUNA LUNCA v organizaciji AŠZ Dom in Dijaškega doma Simon Gregorčič prireja plesne tečaje (jazz, jazz balet, pop, hip-hop in osnovne break dance) za otroke, mlade in odrasle v Kulturnem domu v Gorici.

Začetek plesnih vaj bo v ponedeljek, 4. oktobra; informacije v Kulturnem domu v popoldanskih urah (tel. 0481-33288).

AŠZ DOM GORICA prireja športno dejavnost za leto 2010-11: športni vrtec (s 4. oktobrom), motorika, košarka ter za fante in dekleta »cheerleading« in »pom-pom« ples; informacije po tel. 0481-33288 od ponedeljka do petka med 17. in 19.30.

DRUŠTVO JADRO IZ RONK prireja tečaj slovenščine za odrasle (50 ur po dve uri tedensko) od oktobra do maja na sedežu v Romjanu. Organizacijsko srečanje bo v ponedeljek, 4. oktobra, ob 20. uri na sedežu društva v Ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču (Informagiovani) na Drevoredu sv. Marka 70 (tel. 0481-494656).

SLOVENSKA SKUPNOST sporoča, da bo v ponedeljek, 4. oktobra, ob 18. uri zasedala goriška sekcija. Sestanek bo potekal na goriškem sedežu stranke. Vabljeni še posebno vsi izvoljeni upravitelji. Ob 19. uri bo zasedalo še goriško pokrajinsko tajništvo.

UTE-UNIVERZA ZA TRETJE STAROSTNO OBDOBJE v Gorici obvešča, da se bodo v ponedeljek, 4. oktobra, začela vpisovanja na tečaje v večnamenskem centru v Ul. Baiamonti 22 v Gorici; ob ponedeljkih med 9.30 in 11.30 in petkih med 9.30 in 11.30, ob sredah med 16. in 18. uro.

OK VAL sporoča, da so se v televadnici in Doberdoru začeli treningi minivolleya (letniki 2002/2003/2004), treningi under 12 dečki in deklice (letniki 1999/2000/2001) danes, 28. septembra, otroška televadba za predšolske otroke od 3. do 5. leta v sredo, 6. oktobra. Treningi minivolleya bo potekali ob ponedeljkih in četrtekih

od 15. ure do 16.30, treningi under 12 dečki ob torkih in petkih od 15. ure do 16.30, under 12 deklice ob torkih in petkih od 16.30 do 18. ure, otroška televadba ob sredah od 16. do 17. ure; vpisovanje in informacije po tel. 328-1511463 (Ingrid) ali okval@virgilio.it.

SREDNJEŠOLSKA DRAMSKA SKUPINA KD SOVODNJE

bo imela prvo srečanje v petek, 8. oktobra, od 17. do 18. ure v Kulturnem domu v Sovodnjah; informacije po tel. 328-2580940 Maja (v večernih urah).

LETNIKI 1930 bodo praznovali s kosiom v gostilni pri Tomažu v Gabrijah v nedeljo, 10. oktobra, ob 13. uri; prijave in informacije po tel. 0481-21429 (Marija Cotić).

KD SOVODNJE vabi člane na redni občni zbor volilnega značaja, ki bo v Kulturnem domu v Sovodnjah v četrtek, 14. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v nedeljo, 7. novembra, v Gonjačah (pri spomeniku); vpisovanje po tel. 0481-390688 ali 0481-532092.

Prireditve

GORIŠKI MUZEJ iz Nove Gorice prireja predstavitev knjige »35 let Slovenske skupnosti na Goriškem« v torek, 5. oktobra, motorika, košarka ter za fante in dekleta »cheerleading« in »pom-pom« ples; informacije po tel. 0481-33288 od ponedeljka do petka med 17. in 19.30.

PRAZNIK KULTURE V GRADIŠČU: danes, 2. oktobra, med 16. in 18.30 v rekreacijskem centru Coassini v baru ACLI slikarski performans ter med 16. in 23. uro koncerti skupin Frame of Pain, Nuclear Aggressor, Theatre 46, Insanity Fair, Evol, Orko Trio; 18.30 v palaci nekdanje zastavljalnice (Monte di Pietà) nastopa Umberto T.

ZDruženje upokojencev CISL

prireja v občinski dvorani v Mošu predavanje na temo zdravja starejših oseb danes, 2. oktobra, ob 16. uri. Predava bosta zdravnica Liliana Goncalves in farmacist Giulio Moretti.

KRVODAJALCI SOVODNJE vabijo na praznovanje ob 33. obljetnici delovanja v nedeljo, 3. oktobra: ob 9.30 zbiranje na trgu pred cerkvijo v Štandrežu, ob 10. uri maša, ob 11. uri polaganje venca v spomin padlim, ob 11.15 uradna slovesnost v Kulturnem domu Andreja Budala, ob 12.30 kosi.

V sklopu praznovanja bo v Sovodnjah v soboto, 16. oktobra, ob 19.30 dobrodelen baklaž za hospic »Via di Natale« pri CRO v Avianu.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ IN GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

vabita na predstavitev knjige »Marko Vuk 1947-2004« v torek, 5. oktobra, ob 20.30 na sedežu PD Rupa-Peč pod cerkvijo v Rupi.

Poslovni oglasi

PODGETJE IMPORT - EXPORT V GORICI išče fant za voznimskim dovoljenjem za delo v komerciji. Curriculum poslati na imp_exp2010@hotmail.it

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v sredo, 6. oktobra, ob 20.15 večer umetniške besede z Natašo Konc Lorenzutti ob violinski spremljavi Tine Grego. V soboto, 9. oktobra, ob 20.15 bo literarno-glasbeni večer »Kata, Katalena« s Svetlano Makarovič in člani Nacionalnega ciganskega orkestra Sânta; informacije po tel. 003865-3354013.

ZTT v sodelovanju z društvom Hrast prireja v sredo, 6. oktobra, srečanje z Marijem Čukom v Doberdalu. O svoji novi knjigi se bo avtor pogovarjal z Martino Kafol in Mairim Keber. Večer bo ob 19.30 v kmečkem turizmu pri Cirili.

Osmice

KOVAČEVİ za cerkvio v Doberdalu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah odprto; tel. 0481-78125.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Maria Fanelli vd. Miranda iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Enzo Dovi v kapeli pokopališča, sledila bo upepelitev; 12.00, Sergio Ragnacci iz splošne bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev.

DANES V KRAJU SAN PIER: 10.00 Pełnos Maria vd. Montena (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado

RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35
FOLJAN-REDIPULJA
TOTAL - Ul. Pietro Micca 15

ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ
ERG - Državna cesta 35

SSG - Drevi ob 20.30 v okviru pobude Vabilo k abonmaju

Na Prosek u komedija Dueti o kaotičnem svetu ljubezni

V pričakovanju prve abonmajske predstave, ki bo na sporednu konco oktobra, bo gledališče zaživelo z vrsto ponovitev in gostovanj v veliki dvorani in po okoliških odrih v sklopu razvajane ponudbe »Vabilo k abonmaju«, med katere sodi tudi produkcija SSG »Dueti«, Petra Quilterja v režiji Matjaža Latina. Zabavna predstava v štirih prizorih humoristično prikazuje kaotičen svet ljubezenskih odnosov štirih različnih parov: dve samski osebi na prvem zmenku na slepo, uslužbenka in šef pred rojstnodnevno zabavo, komaj ločena zakonca na počitnicah, brat in sestra pred tretjo poroko. Vse vloge upodabljata igralca Vladimir Jurc in Maja Blagovič (na posnetku Agnese Divo). Ponovitev komedije ne bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi.

Predstava bo na sporednu danes ob 20.30 v Kulturnem domu na

Prosek u sodelovanju z Zadrugo Kulturni dom Prosek-Kontovel. Kot bo veljalo za vse predstave ponudbe Vabilo k abonmaju bo vstop mo-

žen po izjemni, promocijski ceni 6. evrov, vstopnice za enkratno večerno ponovitev na Prosek bodo na voljo na sedežu predstave.

ne pločevine. Razstava bo na ogled ob nedeljah in praznikih, od 11.00 do 12.30 ter ob 15.00 do 17.00.

ZGONIK

Pred županstvom: je na ogled fotografska razstava Miloša Zidariča.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Stalna razstava srednjega veka in baroka v Evropi z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10.00 in 19.00; informacije na www.comune.goriziana.it.

Kulturalni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazi Aleksandrij«.

Sprejemni center Gradina v Dobrodobu: Družba Rogos vabi na ogled fotografske razstave Glauche Tosoje »Nas Živali in naša pokrajina v fotografiji«.

Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posode iz slovenskih muzejev in fotografska razstava Kamnita Istra in cestoča Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

V galeriji A. Kosič (Raštel 5-7/Travnik 62) (vhod skozi trgovino obutev Kosič): je na ogled razstava akvarelov in olj Andreja Kosiča od torka do sobote med 9. ure in 12.30 ter med 15. ure in 19.30.

V Kulturalnem centru Lojze Bratuž: do 15. oktobra 2010 na ogled razstava: »Prisluhne imaginacije« Marijana Tršarja. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lاستفka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Kulturalni dom: je na ogled razstava Danila Ježiča.

LOKAVEC

Kovački muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: oskrbnik vam bo ob obisku natisnil spominski letak na starem tiskarskem stroju. Do 15. oktobra je možen ogled vsak dan od 9.00 do 16.00.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja: je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev. Do 31. oktobra je možen ogled vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna in univerzitetna knjižnica: je na ogled razstava knjig: »Zakladi Univerzitetne knjižnice v Budimpešti ob njeni 450-letnici«.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta 1/IV): je na ogled razstava Roberta Faganela.

Slovenski Etnografski muzej: na ogled stalni razstavi: »Med naravo in kulturo« in »Jaz mi in drugi: podobe mojega sveta«. Na ogled je tudi razstava Petra Černeta, v kiparski Etnološki tematiki: »Videti, česar znanost ne vidi«.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

V petek, 8. oktobra, ob 20.30 / Enrico Luttmann: »Fuori i secondi« Režija: Francesco Macedonio. Nastopajo: Maurizio Zaccagna, Gian Maria Martini, Ariella Reggio in stalna gledališča skupina »La Contrada«. Ponovitve: v soboto, 9., ob 20.30 in v nedeljo, 10. oktobra, ob 16.30.

Stalno Gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Assicurazioni Generali
V sredo, 6. oktobra, ob 20.30 / Jonathan Bate: »Shakespeare - The man from Stratford« Režija: Tom Cairns. Nastopa Simon Callow. Predstava v angleškem jeziku, nadnapisi v italijansčini. Ponovitve: v četrtek, 7., v petek, 8. in v soboto, 9. ob 20.30 ter v nedeljo, 10. oktobra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

V soboto, 9. oktobra, ob 21.00 / »Don Chisciotte« Projekt, režija in nastopa: Franco Bartoli. Ponovitve: v nedeljo, 10. oktobra, ob 21.00.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 24. oktobra, ob 18.00 / Govstovanje dramske skupine Brce iz Gabrovice pri Komnu s predstavo: Georges Feydeau: »Krojač za dame«. Režija: Sergej Verč.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Mala dvorana

V sredo, 6. oktobra, ob 20.00 / »Jezik molka«. Monopripoved zgodb: Nataša Konc Lorenzutti. Glasbena spremljava Tina Grego - violina.

JJUBLJANA

SNG

Veliki oder

Danes, 2. oktobra, ob 20.00 / Ivo Pratičelj: »Totenbirt«. Ponovitve: v ponedeljek, 4. ter od četrteka, 7. do 9. oktobra, 19.30.

V sredo, 6. oktobra, ob 19.00 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«.

Mala scena

Danes, 2. oktobra, ob 20.00 / Spiro Scimone: »Kuverta«. Ponovitve: v ponedeljek, 4. in v četrtek, 7. oktobra, ob 20.00.

V sredo, 6. oktobra, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

MGL

Veliki oder

Danes, 2. oktobra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Romeo in Julija«.

V torek, 5. oktobra, ob 19.30 / David Giesemann: »Golobi«. Ponovitve: v sredo, 6. ob 19.30, v četrtek, 7. ob 20.00, v petek, 8., v soboto, 9. in v ponedeljek, 11. oktobra, ob 19.30.

Mala scena

V petek, 8. oktobra, ob 20.00 / Maja Plević: »Pomarančna koža«. V soboto, 9., v ponedeljek, 11. in v četrtek, 14. oktobra, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V četrtek, 7. oktobra, ob 20.00 / A. Joui, J. P. Bacri: »Družinska zadeva« (komedija). Režija: Jaša Jamnik.
V torek, 5. oktobra, ob 20.00 / Tičja kletka« (komedija po motivih filmov in gledaliških del različnih avtorjev), predreba in režija Gašper Tič.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 11. oktobra, ob 20.15 / Velika dvorana / Ansambel Interactive Tokyo (Japonska). Dirigent: Junya Fujimoto.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Kino Šiška

V sredo, 6. oktobra, ob 20.00 / Nastopa

V četrtek, 7. oktobra, ob 21.00 / Nastopajo skupine: YU GO! Darkwood Dub (Beograd), Bernays propaganda (Skopje) in Adam (Ljubljana).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjevrških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirk, fototeka in knjižnica. Urnik: od 17.00 do 19.00.

REPEN

Kraška hiša: Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademiske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«, idrijska čipka iz kovinske žice in velja-

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Marka Modica, z naslovom: »Krasmosis«. / Je na ogled slikarska regionalna razstava JSKD z naslovom: »Porretti«.

KOPER

Pretorska palača: je na ogled razstava: »100 let - prva Istrska pokrajinska razstava«.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehol po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Puter), 0038665-6725028.

LOKEV

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ODBOJKA - Svetovno prvenstvo v Italiji

Italija čez najresnejo oviro druge faze

Nemčijo odpravili po štiri setih - Danes proti Portoriku

Skupina G (Catania)

Včeraj: Nemčija - Italija 1:3 (25:21, 18:25, 21:25, 18:25), 30.9. Portoriko - Nemčija 0:3 (22:25, 22:25, 18:25). Danes ob 21.00 Italija - Portoriko.

Skupina I (Catania)

Včeraj: Španija - Rusija 3:2 (17:25, 22:25, 25:20, 15:13), 30.9. Rusija - Egipt 3:0 (25:21, 25:17, 25:18). Danes ob 17.00 Egipt - Španija.

Skupina H (Milan)

Včeraj: Mehika - Kuba 0:3 (17:25, 25:27, 15:25), 30.9. Kuba - Srbija 1:3 (25:16, 19:25, 22:25, 19:25). Danes ob 17.00 Srbija - Mehika.

Skupina M (Milan)

Včeraj: Japonska - Francija 0:3 (19:25, 22:25, 23:25), 30.9. Francija - Argentina 1:3 (25:16, 17:25, 23:25, 21:25). Danes ob 21.00 Argentina - Japonska.

Skupina L (Ancona)

Včeraj: Kamerun - ZDA 2:3 (25:23, 14:25, 27:25, 20:25, 7:15), 30.9. ZDA - Češka 0:3 (19:25, 22:25, 22:25). Danes ob 17.00 Češka - Kamerun.

Skupina N (Ancona)

Včeraj: Bolgarija - Poljska 3:0 (25:22, 25:18, 25:17), 30.9. Poljska - Brazilija 0:3 (16:25, 20:25, 20:25). Danes ob 21.00 Brazilija - Bolgarija.

Matej Černic med tekmo 1. faze proti Iranu je sinoč proti Nemčiji odigral le del prvega seta. Njegova soigralca na položaju krila Savani in Parodi sta bila še posebno dobro razpoložena

FIVB

Italija - Nemčija 3:1 (21:25, 25:18, 25:21, 25:18)

ITALIJA: Mastrangelo 8, Parodi 20, Vermiglio 2, Lasko 13, Savani 15, Fei 2, Biarelli 6, Marra (L);Travica, Sala, Černic 1, Zaytsev 1.

NEMČIJA: Schwarz, Tischer, Andrae 11, Kaliberda 0, Bohme 7, Schops 1, Tille (L), Dunnes 0, Kromm 16, Gunthor 7, Steuerwald 1, Grozer 11.

CATANIA - »Rekreacija« se je za italijansko odbojkarsko reprezentanco končala, v prvi resnejši tekmi svetovnega prvenstva pa so »azzurri« pokazali, da so dobro pripravljeni tudi na tekmovanje. Nemčija, ki so jo sinoči odpravili po štiri setih igre, je bila najnevarnejši nasprotnik Italije v drugi fazi, zato je pričakovati, da bo danes premagala tudi na Portoriku in se kot zmagovalka skupine uvrstila v 3. fazo, v kateri jo bosta v Rimu, kot kaže, čakali solidna Francija in letos vse prej kot nepremagljive ZDA.

Italija je začela odločno, Nemci pa so

zgrešili veliko servisov, toda so se kmalu pobrali in izkoristili živčnost in napake v italijanskem taboru. Posebno nerazpoložen je bil korektor Fei. Pri izidu 11:11 je na igrišče stopil tudi Černic, ki je zamenjal rahlo poškodovanega Savani, vendar menjava ni obrodila sadov in Italija je dokaj gladko in po slabigi izgubila uvodni set. V drugem setu se je na igrišče vrnil Savani, Lasko pa je zamenjal Feja. Italija si je opomogla, zrasli so vsi igralci, posebno učinkovita sta bila krilna tolkača Savani in mladi Parodi. Italija je izboljšala servis, posledično blok, Nemci pa so se zmedili in kljub ostremu odporu popustili v vsakem setu.

Glavna novost včerajnjega dne je vsekakor izločitev evropskega prvaka Poljske, zmagovalca skupine v Trstu, ki je po gladkem porazu proti Braziliji s 3:0 izgubila še proti Bolgarom. Odmeval je poraz Rusije proti Velasovi Španiji po vodstvu z 2:0, še bolj pa izjava trenerja Rusov, Italijana Bagnolija, ki je mimo priznal, ker so v skupini aje 2. kot prvi. Dokaz več, da je formula prvenstva dokaj sporna.

Messi osvojil tudi nagrado zlati čevelj

BARCELONA - Argentinski nogometni zveznik Lionel Messi je letosnji dobitnik nagrade zlati čevelj, ki jo podeljujejo najboljšemu strelcu domačih prvenstev v Evropi. Triindvajsetletni Messi je v minuli sezoni za Barcelono dosegel kar 34 golov. Najbljžja zasedovalca sta bila Didier Drogba (Chelsea) in Antonio di Natale (Udinese) s po 29 zadetki. Messi je po Brazilcu Ronaldu (1996/97) drugi nogometničar Barcelone s tem priznanjem, hkrati pa član elitne skupinice nogometarjev, ki se lahko pohvali takoj z latim čeveljem kot tudi z zlatom žogo (za najboljšega igralca v Evropi) in priznanjem za najboljšega igralca leta po izboru Mednarodne nogometne zveze. Ob Messiju se s tem dosežkom lahko pohvalijo še Nizozemec Marco van Basten, Ronaldo in Portugalec Cristiano Ronaldo.

KOŠARKA - AcegasAps jutri doma proti Castellettu Ticino

Proti enemu favoritov

Za goste igra tudi polbrat Mattea Marušiča Andrea - Za Tržačane bo debitiral Busca

V drugem kolu amaterske A lige bo tržaški AcegasAps gostil Castelletto Ticino. Ekipa z jezera Maggiore je po napovedih strokovnjakov med kandidati za prva mesta. Ekipa je zelo solidna: pod košem lahko računa na izkušena naturalizirana Argentinca Masiera (200 cm, krilo) in Prelazzija (205 cm, center), poleg njiju pa še na Raminelli (203 cm, krilo), ki je v prejšnjih dveh letih igral v višji ligi v Jesiju. Od zunanjih igralcev gre omeniti dvajsetletnega Danieleja Sandrija (krilo, 194 cm), ki je v prejšnjih petih (!) sezona nastopal za Benettom v najvišji ligi. Mladi temnopolti Daniele (mama je iz Dominikanske republike) je že pred dvema se-

zonama presenetil, ko je v Rimu nadomestil poškodovanega Domina Lorbecka in dosegel 10 točk. Dvakrat je bil z Benettonom državni mladinski prvak, že štiri leta pa je član mladinskih izbranih vrst. Iz istega okolja prihaja tudi organizator igre De Nicolao (180 cm), ki je prav tako igral v mladinskih reprezentancah. Nekaj izkušenj v A ligi pa ima tudi Andrea Marušič (198 cm, krilo), sin nekdanjega reprezentanta Jordana in polbrat Jadranovega centra Matteja. V sezona 2006/07 in 2007/08 je igral v Vareseju. Od mladinskih ekip tega društva prihaja tudi krilo Terzaghi (197 cm), medtem ko je talentiranji Di Graci (krilo, 190 cm) igral v mla-

dinskih vrstah piemontskega društva. Tržačana pa sta bek Giancarlo Palombita (188 cm), ki prihaja iz Scafati (Legadue), in trener Furio Steffe.

Pri Tržačanih pa bo debitiral organizator igre Leonardo Busca, ki je zadnjih 15 (!) let igral v A ligi in Lega Due, med drugim dve leti tudi v Vidmu. Izkušeni 38-letni košarkar bo prav gotovo razbremenil Lenardonja, predvsem pa bi lahko bil igralec, ki si prevzame odgovornost za met v ključnih trenutkih in ga tačas tržaško društvo nima.

Napoved za zmago: Castelletto Ticino 50%, AcegasAps 50%

Marko Oblak

NOGOMET - A-liga

Edy Reja caput mundi?

Prvo mesto delita trenutno Lazio in Inter, Rejevo moštvo pa ima jutri priložnost, da se (vsaj za nekaj ur) povzape na samotno prvo mesto. Spored šestega kroga je namreč ugodnejši za Rimljane, ki bodo na Olimpiku gostili Brescia, medtem ko bo Inter ravno tako igral pred domaćim občinstvom, a proti zahtevnejšemu nasprotniku, saj bo na San Siro na sporednu t.i. »derbi Italije« med črnodomridimi in Juventusom. V prvenstvu, kjer ni še prišla do izraza večja kakovost določenih ekip, se je Lazio kar dobro izmazal. Po porazu v prvem krogu so Zarate in soigralci ujeli pravi ritem, a proti Brescii se bodo morali belomodri še kako potruditi, saj ima moštvo iz Lombardije le točko manj in bi torej z zmago prehitelo Rimljane.

Jutrišnja večerna tekma med Interjem in Juventusom letos nekaj več pomeni, saj je Juventus na videz le prebolel najhujšo krizo zadnjih let in Delnerijevo roka je vse bolj vidna. Kljub temu je Inter nesporen favorit, saj Benitez lahko računa na nezadržno trojico Sneijder-Eto'o-Milito. Bi lahko obramba, ki je v prvih petih krogih prejela devet golov, zdržala proti takim igralcem? Delneri seveda upa, da se bodo Chiellini in celotna obrambna vrsta izkazali, v napadu pa bo najverjetneje potrdil dvojico Iaquinta-Del Piero, ki je v Manchesterju prepričala.

EDY REJA

ANSA

val izključno Ibra in Allegri pričakuje, da bo Milan v kratkem postal prava ekipa, saj drugače dolgoročno ne more biti konkurenčen najboljšim ekipam v Italiji in (zlasti) Evropi. Pasquale Marino bo v napadu zaupal bolj izkušenemu Crespu, medtem ko bo moral še za mesec dni igратi brez poškodovanega Giovincina.

Najpomembnejša jutrišnja poldanska tekma je dvoboje med Napolijem in Romom. Za Romo se je prvenstvo v bistvu začelo pred tednom dni z zmago proti Interju, Ranieri pa zahteva od svojih varovancev kontinuiteto. Napoli je v četrtek v evropskem pokalu nadoknadel tri gole zaostanka. Znova je zadel Cavani, ki je ravno tako uspešen v prvenstvu: v dosedanjih petih krogih je bil prav tolkokrat uspešen.

FANTANOGLOMET – Vratar Cataigne Andujar bi lahko tekmo v Lecciju zaključil brez prejetih golov. Za obrambo je četverica kandidatov sledenča: Nesta (Milan), Zapata (Udinese), Sardo (Chievo) in Biava (Lazio). Za zvezno vrsto raje izbrati igralce, ki so nevarni pred nasprotnikovimi vrati: Sneijder (Inter), Palacio (Genoa) in Ricchetti (Catania). V napadu se želijo Barreto (Bari), Di Natale (Udinese) in Floccari (Lazio) ponoviti.

NAŠA NAPOVED – Danes (ob 18.00) Udinese – Cesena 3:1 (1 - 50%, X - 30%, 2 - 20%), (ob 20.45) Parma – Milan 1:1 (30%, 30%, 40%); jutri (ob 12.30) Lecce – Catania 0:0 (30%, 40%, 30%), (ob 15.00) Bologna – Sampdoria 1:1 (35%, 35%, 30%), Chievo – Cagliari 2:1 (40%, 35%, 25%), Fiorentina – Palermo 2:1 (35%, 40%, 25%), Genoa – Bari 3:2 (40%, 35%, 25%), Lazio – Brescia 3:1 (45%, 35%, 20%), Napoli – Roma 2:2 (30%, 45%, 25%), (ob 20.45) Inter – Juventus 2:1 (45%, 30%, 25%). (I.F. B-LIGA – Ascoli – Livorno 1:5.

NOGOMET

Kek izbral igralce za kvalifikacije

LJUBLJANA - Selektor slovenske nogometne reprezentance Matjaž Kek je obelodanil seznam nogometnika, na katere bo računal na prihodnjih dveh kvalifikacijskih tekma za Euro 2012 proti Ferskim otokom 8. oktobra v Stožicah in 12. oktobra v Tallinnu proti Estoniji. Na seznamu so trije novinci: Jan Kopivec, Matjaž Škarabot in Haris Vučkić. Po poškodbi se v kader ponovno vrača Nejc Pečnik.

Seznam reprezentantov, vratarji: S. Handanovič (Udinese), J. Handanovič (Mantova), Kopivec (Udinese); - branilci: Brečko (Köln), Šuler (Gent), Mavrič Rožič (Superfund), Cesar (Chievo), Jokić (Chievo), Ilić (Lokomotiva Moskva), Škarabot (Gent); - vezisti: Bačinovič (Palermo), Iličić (Palermo), Kirm (Wisla Krakov), Radosavljević (Den Haag), Koren (Hull City), Vučkić (Newcastle), Birsa (Auxerre), Stevanović (Vitesse); - napadnici: Pečnik (Nacional), Mataž (Groningen), Ljubijankić (Gent), Novakovič (Köln), Dedić (Bochum).

POŠKODBA - Možnosti španskega motociklista Danija Pedrose za osvojitev naslova svetovnega prvaka v razredu motoGP so se bržčas razblinile. Voznik Honde, trenutno drugi v skupni razvrstitvi, si je namreč na prostem treningu pred južnjo VN Japonske v Motegiju pri pacu zlomil ključnico.

KOLESARSKO SP - Avstraliski kolesar Michael Matthews je zmagovalc cerne dirke svetovnega prvenstva mlajših članov v Geelongu. Srebrno odličje si je na 159 kilometrov dolgi krožni preizkušnji priboril Nemec John Degenkolb, bronasto pa Američan Taylor Phinney. Od Slovencev je bil najboljši Blaž Jarc, ki je v času zmagovalca zasedel 13. mesto.

NA TRDEM - V finalu Davišovega pokala od 3. do 5. decembra se bosta pomerili teniški reprezentanci Srbije in Francije, gostitelji finala so se odločili, da bo dvoboje potekal na trdi podlagi v beograjski Areni.

ŠAH - V desetem, predzadnjem krogu 39. šahovske olimpijade, ki se bo jutri končala v ruskem Hanti Mansiku, sta z 2,5:1,5 drugič zapored zmagali obe slovenski ekipi. Moška vrsta je premagala Nemčijo in napredovala na 26. mesto, ženske pa so odpravile Uzbekistan in so zdaj 20.

KOŠARKA - 2. krog državne C-lige

Jadran jutri v Vidmu z jasnim načrtom

Vprašljiv nastop Boruta Bana - Pri Vidmu tudi P. Sosič in S. Ferfoglia

Peter Franco (na sliki) in Matteo Marusić bosta pod košem merila moči z 205 cm visokim Davidom Vecchietom

KROMA,

ODBOJKA

Prvačina boljša od Olympie

Olympia - Prvačina 1:3 (22:25, 25:19, 17:25, 14:25)

OLYMPIA: Valentincič 18, Komjanc 20, Teričič 4, Hlede 6, Pavlovič 2, Sancin 3, Capparleli (L), Vizini 1, Polesel 0, Brotto 0. Trener Jerončič.

PRVAČINA: Karel 5, Vidmar 15, Jerončič 9, Furlan 16, Martič 9, Pegan 12, Filippetti, Kavčič, Močnik, Gregorič. Trener Miklavc.

Goriški četrtoligaš se je v tekmi čezmnejega Jadranskega pokala drugi ekipe Prvačine (2. slovenska liga) uspešno upiral dva seta, nato pa popustil. Goričani so največ pokazali v drugem setu, v katerem so goste presenetili z dobrimi servisi, odtlej pa niso bili več tako učinkoviti, kar so gostje iz Prvačine izkoristili in predvsem z dobrim napadom gladko osvojili naslednja dva niza. Dobro se je pri gostiteljih odrezal Komjanc, ki je imel ob 20 točkah le 4 napake.

HOKEJ NA ROLERJAH

Jutri Memorial Agnul

SD Polet bo jutri na Pikelcu organiziralo tradicionalni memorial Agnul v hokeju na rollerjih za članske ekipe. Poleg Poleta bodo nastopila tri moštva iz Slovenije. Spored: 11.00 Tolmin - Lukovica; 12.15 Polet - Agro Bar; 13.45 Agro Bar - Tolmin; 15.00 Polet - Lukovica; 16.30 Ago Bar - Lukovica; 17.45 Polet - Tolmin.

ATLETIKA

Ruzzier v Avstriji

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier bo danes v kraju Holenburg am Kreis nastopil na odprttem prvenstvu Avstrije v hitri hoji na razdalji 50 km.

ORIENTACIJSKI TEK

V organizaciji Gaje

V parku pri Svetem Ivanu v Trstu bo danes prva preizkušnja državnega prvenstva v orientacijskem teku trail O, ki je obenem dejavnost kot zadnja tekma prvenstva Treh dežel. Na tekmi, ki jo organizira gospa-padriška Gaja, bodo nastopili tekmovalci iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Češke.

KOŠARKA

Deželna C-liga: oboji v gosteh

V prvem krogu deželne C-lige bo Breg igral nočjo v Červinjanu, Bor Radenska pa jutri v Romjanu. Brežani so imeli zadnje čase precej težav pri treningu, saj so v z novim črtovjem opremljeno dolinsko telovadnico spet vstopili šele v četrtek, prej so si pomagali s prijateljskimi tekmmami na tujem in celo nekaj vadbenimi termini v Sezani ter Dutovljah. Na gostovanju (začetek ob 20.30, sodnika Goričana Fabris in Bean) bo vsekakor trener Tomo Krašovec predvidoma računal na vse igralce z izjemo Richterja, za katerega še niso uredili registracije, in Ciacchia, ki je lažje poškodovan. Imel pa bo na razpolago vse tri po pravilu predpisane mladince.

Nasprotnik se je lani rešil po play-outu, letos pa je precej spremenil postavo. Odšli so izkušeni Luppino, Musiello in Mazzoli, Cervignanove vrste pa sta okrepila Goričan Coco – zadnja leta pri Jadranu – in mladi tržški play-maker Rossmann. Med ostalimi nosilci velja omeniti Snaiderovega mladince Bacchina (play in bek), postava pa je dokaj šibka predvsem pod košema, kjer Di Justu, Mazzoli in Costi v primerjavi s Samcem, Viscianom in Zerialijem nedvomno primanjkuje centimetrov in kilogramov. To bodo morali gostje skušati izkoristiti, naloge je torej na papirju povsem v njihovem dometu, nasprotnika pa vsekakor ne smejo podcenjevati.

Jutri ob 18.30 pa se bodo Borovi košarkarji v gosteh spoprijeli s peterkom iz Ronk, ki je lani izpadla po play-outu (obsodil jo je ravno Cervignano), a jo je zveza poleti naknadno spet povabila med tretjeligaše. Postava je letos povsem spremenjena, saj so odšli večletni nosilci Varesano, Carlin, Dreas in Grimaldi (k Bregu). Več odgovornosti imajo tako potrenjeni Tropea (center), Piras (krilo), Bossi (branilec) in senator Pellizzon (krilni center), prišlo pa je nekaj obetavnih mladih iz vrst Falconstara, najbolj nadaren med temi je branilec Faccini. Tako kot borovci tudi ronška ekipa cilja v prvi vrsti na obstanek v ligi.

Na že zelo pomembno srečanje se bodo Popovičevi varovanci podali v nepopolni zasedbi, saj bo za Zaninija, ki si je poškodoval zapestje, šele sredi prihodnjega tedna znano, koliko časa bo moral mirovati. Devčič počiva ves mesec po prestani operaciji, Pertot pa mora odsedeti dva kroga kazni še iz lanskega play-outa. Sodnika na tekmi bosta Videmčana Andretta in Forner.

Obvestila

PLESNA ŠOLA LUNA LUNCA v organizaciji AŠZ Dom in Dijaškega doma Simon Gregorčič prireja plesne tečaje (jazz, jazz balet, pop, hip-hop in osnove break dance) za otroke, mlade in odrasle v Kulturnem domu v Gorici. Začetek plesnih vaj bo v ponedeljek, 4. oktobra; informacije v Kulturnem domu v popoldanskih urah (tel. 0481-33288).

AŠZ DOM GORICA prireja športno dejavnost za leto 2010-11: športni vrtec (s 4. oktobrom), motorika, košarka ter za fante in deklekt »cheerleading« in »pom-pon« ples; informacije po tel. 0481-33288 od ponedeljka do petka med 17. in 19.30.

SKD VIGRED, VAŠKA SKUPNOST TUBLJE, JAMARSKO DRUŠTVO GRMADA, PLANINSKI ODSEK SK DEVIN IN RAZVOJNI DRUŠTVO PLISKA vabijo v nedeljo, 10. oktobra na 15. pohod Na Krasu je krasno. Zbirališče med 9. in 9.45 v Praproto. Start ob 10.10 v Tubljah. Informacije na tel. št. 380-3584580 in www.skdvigred.org.

SPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL sporoča urnike treningov: Motorika (letniki 2005-06) sreda, 16.15-17.15 (občinska telovadnica v Repnu). Mikrobasket (letniki 2002-03-04) ponедeljek, 16.15-17.15 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 17.00-18.00 (občinska telovadnica v Repnu). Minibasket (telovadnica na Rouni pri Briščkih) letniki 2001 torek in četrtek 16.15-17.30, petek 16.15-17.15; letniki 2000 torek 16.15-17.30, četrtek 17.15-18.30, petek 16.15-17.15. Under12 (letniki 1999) ponedeljek 17.00-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih), sreda, 18.00-19.30 (občinska telovadnica v Repnu), petek 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih). Info: 338-5889958, marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340-4685153, picerik@hotmail.it (Erik Piccini).

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Druga izmena od sobote 17. oz. nedelje 18. oktobra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skevin.it ali na 040 298105 - 348 1334086.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.00.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da se bo v torek, 5. oktobra, začela vadba namiznega tenisa za rekreativce v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: torek in četrtek od 20.15 do 22.00. Vpis in dodatne informacije na prvi treningu.

OK VAL sporoča, da so se v telovadnici v Dobrodobu začeli treningi minivolleya (letniki 2002/2003/2004) in treningi under 12 dečki in deklekt (letniki 1999/2000/2001). Otroška telovadba za predšolske otroke od 3. do 5. leta se bo začela v sredo, 6. oktobra. Treningi minivolleya bodo potekali ob ponedeljkih in četrtekih od 15. ure do 16.30, treningi under 12 dečki ob torkih in petkih od 15. ure do 16.30, under 12 dečki ob torkih in petkih od 16.30 do 18. ure, otroška telovadba ob sredah od 16. do 17. ure; vpisovanje in informacije po tel. 328-11463 (Ingrid) ali okval@virgilio.it.

PLESNA SEZONA pri AŠD Cheerdance Millennium se je začela! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobijo pri nas. Treningi so ob torkih in četrtekih od 19.00 do 20.30 v prostorijah dušstva Skala v Gropadi. Namenjeni so deklektom od 15. leta dalje. Pridruži se nam: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali info@cheerdancemillennium.com.

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilatesa za deklekt in gospe. Vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v telovadnici športnega centra v Bazovici. Prva vadba ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebne informacije poklicite na tel. št. 339-2447832.

AŠZ OLYMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmika, orodna telovadba, minivolley, odbojka in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

TENIŠKA ŠOLA za osnovnošolce pri AŠZ Gaja na Padričah se bo pričela v torek, 12. oktobra. Za prijave in informacije poklicite na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

AŠD BREG - Odbojkarska sekcija sporoča, da bodo potekali treningi mladinskih ekip po sledenem urniku: letniki 1995/1996/1997 (U16) ob ponedeljkih in sredah od 18.00 do 19.30 v Dolini, letniki 1997/1998/1999/2000 (U12-U13-U14) ob sredah od 16.30 do 18.00 in ob četrtekih od 18.00 do 19.30 v Dolini.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo za PREDŠOLSCHE otroke od 1. do 6. leta starosti v sobotah na Stadionu 1. maj v Trstu. Prva vadba bo danes, 2. oktobra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

JADRANJE - V sklopu Barcolane

Prvi bodo na vrsti najmlajši

Danes in jutri Barcolina, ki privablja vsako leto na stotine mladih jadralcev iz Italije in drugih držav

Ena lanskih izvedb

KROMA

Čupini jadralci na ekipnem DP Slovenije

Prejšnji konec tedna sta na državnem ekipnem prvenstvu Slovenije na Velenjskem jezeru nastopili dve ekipe sesljanskega kluba Čupa. Zaradi šolskih obveznosti v petek niso nastopili, v soboto so regate odpadle zaradi močnih nalinov, v nedeljo pa so mladi jadralci zaključili pet plovov. Ekipa, ki so jo sestavljali Luca Carciotti, Samuele Ferletti, Sebastian Cettul in Giorgia Sinigoi, je zmagala v nedeljo štiri regate na pet in med 10 ekipami osvojila končno 6. mesto, mlajša ekipa (Alessandro Deluise, Nina Benedetti, Mattia Costantin in Giulio Michelus) pa je ostala brez zmage in zaključila na zadnjem mestu.

NOGOMET - Kras Koimpex v jutrišnjem 5. krogu D-lige v Repnu

Proti SandonàJesolu končno tudi Rok Božič

Favorizirani gostje z okrnjeno postavo brez napadalcev

V Repen bo jutri (ob 15.00) prišel drugouvrščeni SandonàJesolo. Ekipa iz Veneta je luč sveta zagledala v letošnji novi sezoni, potem ko sta se med poletjem združili San Donà, lani v elitni ligi, in Jesolo (D-liga), ki je v sezoni 2005-06 igral tudi v C2-ligi. Belo-modri, take so društvene barve moštva iz Veneta, so v zadnjem krogu kar s 4:2 premagali Venezio, proti kateri je Kras izgubil 5:2. Skratka: ni dvoma, kdo bo jutri favorit. SandonàJesolo bo sicer igral brez najboljšega napadalca Gaetana Gambina, ki je diskvalificiran. Giovanni Amodeo (tudi on je pod vprašajem) in Sandro Andreolla pa nista od muh. Prvi je lani zbral 25 golov, drugi pa 19. Glavni režiser je Giovanni Migliorini (letnik 1972), ki je igral pri Cittadelli v B-ligi.

Pri Krasu bo jutri končno na razpolago tudi Rok Božič, ki so ga pri repenskem klubu zaradi birokratskih zapletov registrirali šele ta teden. Trener Alessandro Musolino še ne ve, ali bo Rok začel jutrišnjo tekmo: »Prav gotovo bo igral, ne vem pa še, če od začetka. Odvisno pač od mladih igralcev, ki jih bom poslal na igrišče. Mogoče bo od začetka igral zvezni igralec D'Agnolo, ki je okreval po poškodbi in je v četrtek igral na prijateljski tekmi proti našim mladincem,« je dejal Musolino.

Trener venetskega moštva Bruno Tedino, doma iz Pordenona, je bil bolj redkobesen. »Ne bom vam razkril naše postave ter šibkih in močnejših točk moštva (smeh),« je dejal Tedino, ki je povedal, da ne bo igral Gambino in da so še nekateri igralci med ted-

Vratar Michele Contento se vrača na svoje mesto. Na sliki zgoraj Rok Božič

KROMA

nom slabo trenirali zaradi lažjih poškodb. »Pravzaprav bomo v Repnu igrali z okrnjeno postavo. Kras je dobra ekipa. Kar nekaj posameznikov je zelo izkušenih. Pa še igrišče, kot so mi povedali, je ožje in bi nam lahko povzročalo kako težavo,« je še dodal Tedino, ki je potrdil, da so društvene ambicije kar visoke: »V letošnji sezoni želimo igrati pomembno vlogo.«

BUCOVAZ ZA REPREZENTANTICO - Krasov branilec Lorenzo Bucovaz (letnik 1991) se bo v torek, 5. oktobra, odpeljal v kraj Castelfranco v

Emiliji, kjer ga čaka preizkusni trening za državno mladinsko reprezentanco D-lige, ki bo februarja nastopila na turnirju in Viareggiju. Reprezentanco bo vodil selektor Giancarlo Magrini. Na enodnevni staž bo odpotoval tudi igralec SandonàJesolo Tommaso Gattone (letnik 1993), ki bo jutri igral proti Krasu.

PO TV - Danes bo satelitski televizijski kanal RaiSport 1 neposredno prenašal tekmo skupine C D-lige med Rovigom in Trevisom. Začetek ob 14. uri.

OBLETNICA - V Štandrežu

25 let s tremi srci

Srebrna poroka med Juventino in glavnim pokroviteljem

Petindvajset let v znamenju »treh src«. To ni kratko obdobje. Srebrno poroko med Juventino in glavnim pokroviteljem Radensko so v četrtek zvečer praznovali prav v halu podjetja Marzoli&Nanut v Štandrežu, ob nogometnem igrišču. Pokojni Rudi Nanut, oče Danieleja in Andree Nanute, je s štandreškim društvom začel sodelovati leta 1986. »Rudi, kot sta zdaj tudi oba sinova Daniele in Andrea, je bil tudi navijač Juventine in prav zaradi ljubezni do štandreškega društva je postal tudi glavni pokrovitelj,« je uvodoma dejal Juventinin predsednik Marco Kerpan, ki je še dodal: »Družini Nanut smo izredno hvaležni, saj nas še naprej podpirajo, tudi v času hude gospodarske krize.« Daniele in Andrea sta v eni senci povedala, da sta kot Štandrežca zelo navezana na Juventino. »Še posebno zato, ker Juventina zgledno skrbti in goji mladinski sektor,« sta dejala. Še posebno ganjena sta

bila, ko jima je podpredsednik Bruno Pavlo podaril Juventinina dresa s številko 25 in z natisnjeniimi tremi srci (na sliki spodaj).

Uradni del slovesnosti so dopolnili še pozdravi predstavnikov javnih in športnih ustanov. Še posebno zanimiva je bil polemična puščica Juventininega predsednika. Namenil jo je goriškemu županu Ettoreju Romoliju, češ da Občina zamuja z gradnjo pokrite tribune ob štandreškem pravokotniku. Pravzaprav - je dejal Kerpan - doslej goriška občina ni držala obljube. Romolij je odgovoril, da doslej niso imeli na razpolago dovolj finančnih sredstev in obljudili, da se bodo v prihodnje potrudili in skušali dokončati tribuno. Poleg Romolija so pozdravili še predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, pokrajinska odboronica za šport Sara Vito, Franco Tommasini (CONI) in Marjan Brescchia (predsednik rajonskega sveta iz Štandreža). (jng)

NOGOMET - Mladinska prvenstva

Merijo visoko

Naraščajniki in najmlajši Krasa Repen s solidnimi vrstami

KROMA

KROMA

Jutri se bodo začela nogometna pokrajinska mladinska prvenstva, starostni kategoriji naraščajnikov in najmlajših, na Tržaškem. Barve slovenskih društev bodo letos zastopale združene ekipe Krasa Repen, ki je v novi sezoni pod svoje okrilje prevzel mladinski sektor Pomlad. Aktivni partnerji združenega mladinskega projekta so Breg, Primorec, Vesna in Zarja Gaja, medtem ko Primorja ni zamenjen. Prav v dogovoru z vsemi društviti in želji, da bi nadaljevali skupni projekt, bodo vse mladinske ekipe imeli na dresih natisnjeni logotip Pomladi.

Naraščajniki bodo v prvem krogu igrali v gosteh proti Opicini. Medtem ko bodo najmlajši na domaćem igrišču v dolinskom športnem centru Silvano Klabian gostili CGS. Obe ekipe naj bi v pokrajinskem prvenstvu igrali pomembno vlogo. Naraščajnike, ki trenirajo in bodo domače tekme igrali v Bazovici, vodi letos izkušeni Rajko Žeželj, najmlajše pa perspektivni trener Andrej Kos.

»Z ekipo naraščajnikov želimo odigrati čim boljšo sezono. Upam, da se bomo borili za mesta v zgornji sredini lestvice. Letos smo precej spremenili ekipo, tako da mora trener Žeželj še uigrati fanfe,« meni spremjevalec Marco Arduini.

Tudi trener najmlajših Andrej Kos je optimist: »Ekipa je solidna in tudi mi se bomo borili za zgornji del lestvice. Fantje so med seboj dobri prijatelji in so res odlična klapa. Vsi so medtem veliko napredovali,

NOGOMET - Deželna liga, 4. krog

Sovodnje in Vesna že danes

Čakajoč na reakcijo Juventine, Brega in Primorja

PROMOCIJSKA LIGA - V promocijski ligi bo Vesna že danes (ob 15.30) igrala proti Trieste Calciju, ki ima kot ekipa kriškega društva le eno točko na lestvici. V zadnjem krogu je tržaška ekipa izgubila proti San Danieleju (0:1). Trener Novica Nikčević ne bo imel težav s postavo, saj bo imel na razpolago vse igralce. Športni vodja Žarko Arandelović upa, da bo ekipa igrala kot v drugem polčasu proti Capriaccu. »Treba bo najti kontinuiteto,« je dejal Vesniški športni vodja. Sodil bo Pordenončan De Paoli. Juventina bo gostovala v Beneški Sloveniji. V Špetru Slovenovem bo igrala proti Valnatisoneju, ki ima štiri točke na lestvici. Športni vodja Gino Vinti je napovedal boj za tri točke: »Dosej smo po cesti že izgubili nekaj pik. Zdaj jih bo treba cimprej nadoknadi, četudi bomo igrali z okrnjeno postavo. Odsotni bodo kaznovani Mainardis, Secli in Sellan. V vratih bo igral Furios, v obrambi pa Morus. Catanzaro je po poškodbi začel trenerati, ampak še ni nared. Na razpolago, čeprav bo bržkone tekmo začel na klopi, pa je znova Mario Pantuso. Sodil bo Ča-retonuto iz Tržiča.«

2. AMATERSKA LIGA - Vse tri ekipe naših društev bodo igrale v gosteh. Za Brežane so točke proti Mossi obvezne, saj imajo na lestvici še ničlo. Trener Macor še ne ve, ali bo lahko na igrišče poslat Cermelja in Degrassi. Sodil bo Videmčan Mitri. Reakcijo pričakujejo tudi v taboru Primorja. »V terek smo se sestali in pogovorili z ekipo. Upam, da se bodo fantje tokrat potrudili,« je dejal predsednik Roberto Zuppin. Trener Bojan Gulič tokrat ne bo računal le na diskvalificiranega Ravalica. Sodil bo Krmnec Coluccia. Zarja Gaja bo igrala v Vižovljah. Trener Lačalmita ne bo imel težav s postavo. Le vratar Jaš Grgić in Franco sta med tednom zaračni prehlađa manj trenirala. Sodil bo Đurđević iz Trsta.

3. AMATERSKA LIGA - Mladost je za jutrišnjo tekmo in Ločniku registrirala novega igralca. To je 28-letni Sabato Ruggiero. Trener Cristofaro bo tokrat imel na razpolago vse igralce.

Poraz najmlajših Juventine Pro Romans - Juventina 5:0 (4:0)

JUVENTINA: Barone, Bolteri (Flaga), Visintin (S. Antonini), Milanese, Clancis, Bernardinis (Cosani), Furlan, Tomadin, M. Antonini, Cadeddu, Barbiero. Trener: Ledri.

V 1. krogu pokrajinskega prvenstva je Juventina visoko izgubila proti bolj izkušenemu Pro Romansu.

Domači šport

DANES

Sobota, 2. oktobra 2010

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A1-LIGA - 20.00 v Novari: Regaldi Novara - Kras ZKB

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Zgoniku: Kras - Rangers

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Červinjanu: Cervignano - Breg

ODBOJKA

JADRANSKI POKAL MOŠKI - 20.00 v Tržiču: Monfalcone - Sloga

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Trstu, Sv. Sergij: Trieste Calcio - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Azzurra

DRŽAVNI MLADINCI - 15.30 v Lido de Jesolo: SandonaJesolo - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Štandrežu: Juventina - Fincantieri; 18.30 v Križu: Vesna - Ponzianna

JUTRI

Nedelja, 3. oktobra 2010

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Repen Koimpex - SandonaJesolo

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Špetru Slovenovem: Valnatisone - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trstu, pri Sv. Ivanu: San Giovanni - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Marianu: Mariano - Primorje; 15.30 v Mošu: Mossa - Breg; 15.30 v Vižovljah: Sistiana - Zarja Gaja

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Ločniku: Lucinicno - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 12.00 na Opčinah: Opicina - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 v Dolini: Kras - CGS; 10.30 v Podgori: Juventina - Aquileia

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 v Vidmu: NBU - Jadran Qubik

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Romjanu: Ronchi - Bor Radenska

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - 10.00 v Traminu: skupina A, 1. faza, nastopa tudi Kras

ŽENSKA B-LIGA - 10.00 v Zgoniku: nastopa tudi Kras

ODBOJKA

JADRANSKI POKAL ŽENSKE - 17.30 v Majanu: nastopa Sloga; 19.00 pri Brščikih: Millenium - Kontovel

MEMORIAL LAURE MAVER - 10.30 v Trstu, 1. maj: Bor - Altura, sledi Kontovel - Polisportiva Emilia; ob 15.30 za 3. mesto, sledi finale

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

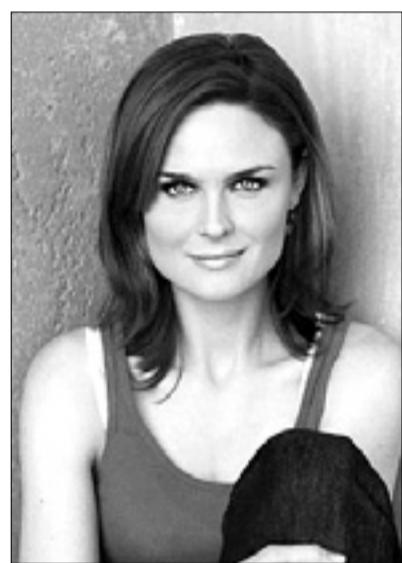
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Goriške razglednice: V Getu
20.30 Deželni TV dnevnik: Utrip Evangeija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
- 6.10** Dok. odd.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
- 6.30** Aktualno: Mattina in famiglia, vmes dnevnik in dnevnik L.I.S.
- 10.00** Aktualno: Settegiorni
- 10.55** Aktualno: Nagrada San Michele Arcangelo - Praznik policije 2010
- 11.00** Vremenska napoved
- 12.00** Variete: La prova del cuoco
- 13.30** Dnevnik
- 14.00** Aktualno: Easy driver
- 14.30** Aktualno: Lineablu
- 16.15** Dok.: Dreams road 2010
- 17.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 17.15** Aktualno: A Sua immagine
- 17.45** Dok. odd.: Passaggio a Nord Ovest
- 18.50** Kviz: L'eredità
- 20.30** Dnevnik in športne vesti
- 20.35** Kviz: Soliti ignoti
- 21.25** Game show: Soliti ignoti Speciale (v. F. Frizzi)
- 23.35** Dok.: Memorie dal Bianco e Nero
- 0.15** Aktualno: Cinematografo (v. G. Marzullo)
- 1.15** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Canale 5

- 6.00** 18.05, 1.55 Talent: Extra Factor
- 6.20** Nan.: Girlfriends
- 6.40** Nan.: 8 semplici regole
- 7.00** Risanke: Cartoon flakes
- 7.35** Variete: Art attack
- 8.25** Nan.: Tutti odiano Chris
- 9.00** Nan.: Karkù
- 9.30** Nan.: Unfabulous
- 9.55** Nan.: The naked brothers band
- 10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco
- 10.45** Aktualno: Aprirai
- 11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia
- 13.00** Dnevnik
- 13.25** Šport: Dribbling, sledi Pit Lane
- 14.00** Glasb.: Top of the pops 2010
- 15.30** Nan.: Life unexpected
- 17.30** Variete: Serena variabile
- 18.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.30** Nan.: Squadra speciale Cobra 11
- 20.25** Aktualno: Žrebanje lota
- 20.30** Dnevnik
- 21.05** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti
- 21.50** Nan.: Criminil Minds
- 22.40** Šport: Sabato sprint
- 23.25** Aktualno: Tg2 Notizie
- 23.35** Aktualno: Tg2 Dossier
- 0.20** Aktualno: Tg2 Storie
- 1.00** Aktualno: Tg2 Mizar
- 1.25** Aktualno: Tg2 Si viaggiare
- 1.45** Aktualno: Tg2 Eat parade

Rai Tre

- 7.00** Nan.: La grande vallata
- 8.00** Film: Il vecchio e il mare (dram., ZDA, '58, i. S. Tracy)
- 9.30** Nan.: L'ispettore Derrick
- 10.20** Glasb.: Il Gran Concerto
- 11.00** Aktualno: Tgr Salone Nautico di Genova
- 12.00** Dnevnik, športne vesti, Speciale Tg3 Festival del Cinema a Venezia
- 12.25** Aktualno: Tgr - L'Italia de Il settimanale
- 14.00** 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 14.20** Dnevnik - Tg3 Pixel
- 14.55** Aktualno: Tv Talk
- 16.05** Aktualno: Art News
- 16.35** Dnevnik - kratke vesti L.I.S.
- 16.40** Proza: Il mondo deve sapere
- 17.40** Šport: Magazine Champions League
- 18.10** Šport: 90° Minuto Serie B
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Variete: Che tempo che fa
- 21.30** Aktualno: Speciale SuperQuark
- 23.10** Dnevnik in Deželni dnevnik
- 23.30** Dok.: Un giorno in pretura
- 0.30** Aktualno: Tg3 Agenda del mondo
- 0.55** Aktualno: Tg3 Sabato notte

Italia 1

- 5.55** Motociklizem: VN Japonske, vaje
- 9.00** Risanke
- 10.45** Aktualno: Cotto e mangiato
- 11.05** Aktualno: Tv Moda
- 11.55** Nan.: Samantha chi?
- 12.25** Dnevnik, športne in kratke vesti
- 13.40** Nan.: 'Til death - Per tutta la vita
- 14.10** Film: Superman (fant., ZDA, '78, r. R. Donner, i. C. Reeve)
- 15.05** Dnevnik - kratke vesti in
- 16.50** Film: Dennis colpisce ancora (kom., ZDA '98, r. C. Kangani, i. D. Ricketts)
- 18.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.00** Risanke: Simpsonovi
- 19.30** Film: Giù per il tubo (ris., ZDA, '06, r. D. Bowers)
- 20.30** Dnevnik - kratke vesti in morske informacije
- 21.10** Film: Shrek terzo (ris., ZDA, '07, r. C. Miller)
- 22.10** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 22.55** Film: Monster House (ris., ZDA '06, r. G. Kenan)
- 0.45** Šport: Studio Sport

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.00 Dnevnik
- 8.05** Pregled tiska
- 9.00** Klasična glasba
- 10.05** Nan.: Daniel Boone
- 12.00** 16.00 Dnevnik - kratke vesti
- 12.35** Dokumentarci o naravi
- 13.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

Rete 4

- 1.10** Aktualno: Il cartellone di Palco e Retropalco
- 1.30** Aktualno: Fuori orario
- 7.00** Nan.: Kojak
- 8.05** Nan.: Tequila & Bonetti
- 9.00** Nan.: Io e mamma
- 11.00** Aktualno: Ricette di famiglia
- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
- 12.55** Nan.: Un detective in corsia
- 13.50** Aktualno: Popoldanski Forum
- 15.15** Film: Perry Mason: Il bacio che uccide (polici., ZDA '93, i. R. Burr)
- 15.50** 1.05 Dnevnik - kratke in morske vesti
- 17.00** Nan.: Monk
- 18.00** Aktualno: Pianeta mare
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Nad.: Tempesta d'amore
- 20.40** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.30** Film: Lie to me
- 22.20** Nan.: Bones (i. Emily Deschanel)

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
- 7.00** Aktualno: Omnibus
- 7.30** Dnevnik
- 10.00** Dok.: La7 Doc
- 10.35** 15.00 Šport: Superbike, VN Francije
- 11.35** Film: Totò nella fossa (kom., 'It., 43, i. Totò)
- 13.30** Dnevnik
- 14.00** Nan.: Cuore e batticuore
- 16.00** Nan.: I Magnifici sette
- 17.00** Film: Ace Ventura - L'acchiappanimali (kom., ZDA, '94)
- 19.00** Resničnostni show: Chef per un

Slovenija 1

- 6.10** Kultura
- 6.20** Odmevi
- 7.00** Zgodbe iz školjke
- 7.20** Otr. nad.: Križ Kraž (pon.)
- 9.15** Film: Kino Kekec (pon.)
- 10.40** Polnočni klub (pon.)
- 11.55** Tednik (pon.)
- 13.00** 17.00, 22.35 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.15** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
- 14.20** Film: Zvezde nad ledom
- 15.55** Sobotno popoldne
- 16.15** Zdravje, Usoda
- 17.15** Ozare
- 17.20** Sobotno popoldne
- 17.25** Na vrtu - Oddaja Tv Maribor
- 17.50** 18.25 Podjetniki
- 18.00** Z Damijanom
- 18.35** Risanka
- 18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Utrip in športne vesti
- 19.55** Napovedniki
- 20.05** Film: Paparaci
- 21.30** Hri-Bar
- 23.05** Nad.: Usodna nesreča
- 0.00** Kratki igralni film: Dedek mraz
- 0.40** Dnevnik Slovencev in Italiji
- 1.00** Infokanal

Slovenija 2

- 6.30** 1.30 Zabavni infokanal
- 8.55** Skozi čas
- 9.05** Pogledi Slovenije (pon.)
- 10.55** Circom Regional - oddaja Tv Maribor (pon.)
- 11.25** Primorski mozaik (pon.)
- 11.55** Dok. serija: Japonska
- 13.20** Dok. odd.: Kaj pa gospod Bach (pon.)
- 14.15** Biti to, kar si, oddaja Tv Koper
- 14.50** Španski večer, veliki koncert gimnazije Kranj (pon.)
- 16.30** Film: Lažna grofica (pon.)
- 18.00** Dok. odd.: Zakaj demokracija?
- 18.50** Dok. odd.: Neapeljski psi

- 14.00** Kviz: Ufo di sera
- 14.55** Aktualno: Hard Trek
- 15.45** Aktualno: Tractor Pulling
- 16.15** Aktualno: Dai nostri archivi
- 17.00** Risanke
- 19.00** Rotocalco Adnkronos
- 20.00** Športne vesti
- 20.05** Campagna amica
- 20.30** Deželni dnevnik
- 21.00** Film: Il bene oscuro (r. E. Pasciulli)
- 22.35** Aktualno: Musica, che passione!
- 22.50** Aktualno: Antiche ville del FVG
- 23.35** Koncert: Solarolo festival 2010

- 19.55** Rokomet: Celje Pivovarna Laško - Rhein Neckar Lowen
- 22.00** Bleščica, oddaja o modi
- 22.30** Alpe - Donava - Jadran (pon.)
- 23.00** Film: Michael Clayton (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - deželne vesti
- 14.20** Euronews
- 14.30** Glasbena oddaja
- 15.00** Potopisi
- 15.30** Arhivski posnetki
- 16.50** Lokalne volitve - Italijanska skupnost Piran
- 18.00** Brez meje
- 18.35** Vremenska napoved
- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25** Šport
- 19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja
- 19.40** Biker Explorer
- 20.10** Rokomet: Liga prvakov
- 21.40** Avtomobilizem
- 22.15** Zgodovina ZDA
- 22.45** »Q« - Transdovska oddaja
- 23.30** City Folk
- 0.15** Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 11.30** Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved in kultura (pon.)
- 12.00** 23.00 Videostrandi
- 17.00** Hrana in vino, izbrani recepti (pon.)
- 18.00** Lokalne volitve 2010
- 18.45** Kultura: Srečanje pri Kosmaču, 1. del
- 19.00** Tedenski pregled
- 20.00** Lokalne volitve 2010
- 20.00** Duhovna misel
- 22.00** Klapa Kumpanji, 1. del (pon.)

RADIO

RADIO TRST A

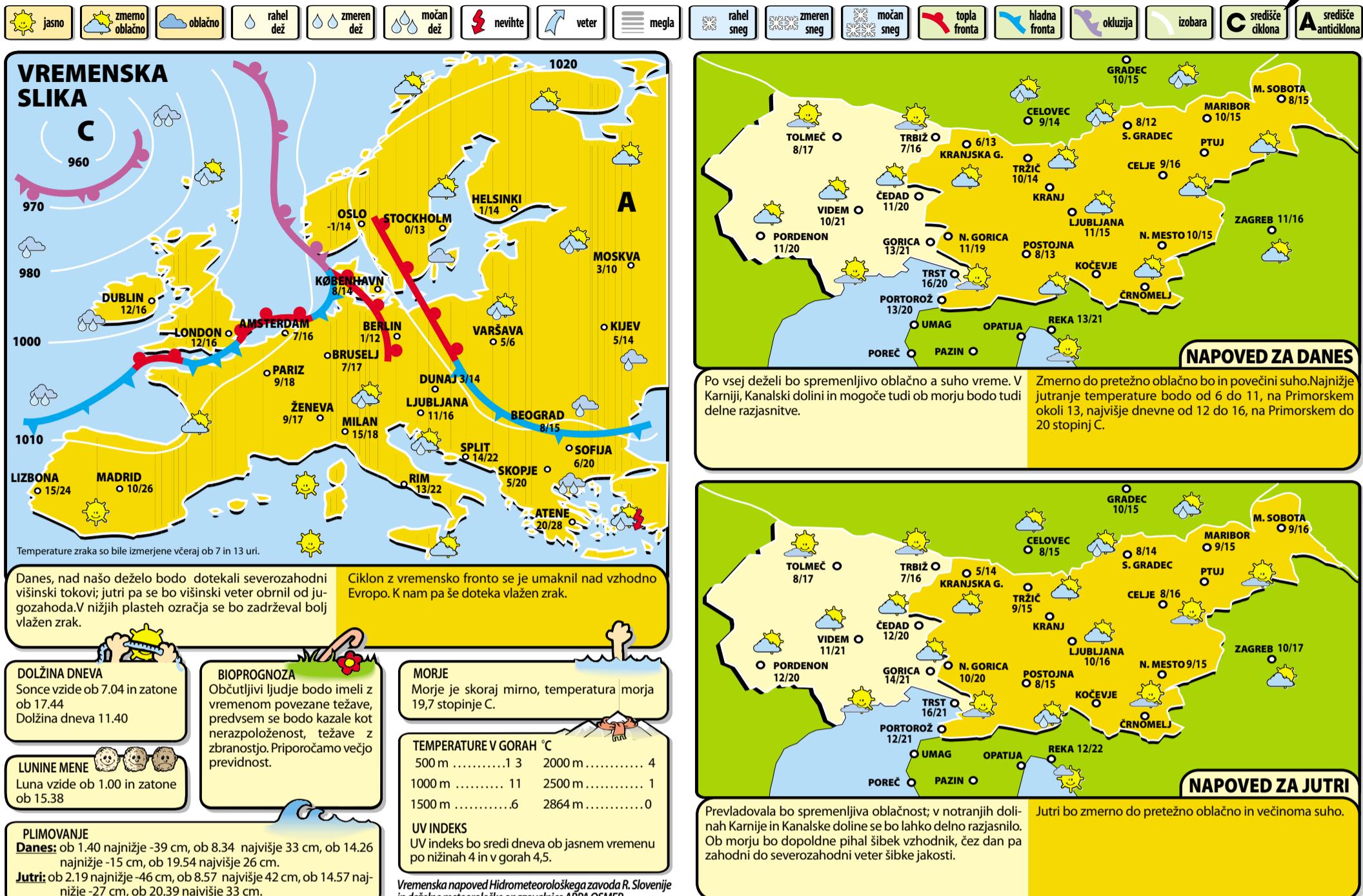
- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro: Koledar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Radio Paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert: Peneca klasic; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci; 17.40 Music Box; 18.00 Mala scena; 19.35 Zakljueček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.50 Radijska kronika; 7.00 Jurtranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Soba v pol; 9.10 Pregled prireditev; 10.45 Nedeljski izlet; 11.00 Osebnost Primorske; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevin in osmrtnice; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Torklja; 14.45 Du jes?; 15.30 DIO; 16.20-19.00 »SMS z žogo ali brez«; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Podzemlje.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dobrer dan RC; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine;

ŽIVALI - Preostanek življenja bo preživel v ujetništvu

Slovensko medvedko Jurko so iz Italije prepeljali v Nemčijo

LJUBLJANA - Medvedka Jurka se je pred 15 leti rodila v Sloveniji. Pri petih letih je bila prodana Italiji, ki je v okviru projekta za reševanje ogroženih živalskih vrst ponovno naseljevala medvede. Avgusta letos pa so jo prepeljali v Nemčijo, kjer bo preostanek življenja preživel v ujetništvu, so sporocili iz Društva za osvoboditev živali in njihove pravice.

Po podatkih italijanskega društva proti lovu No alla caccia so v Italiji medvedko hranili, da bi se navadila na bližino človeka in da bi jo turisti lahko fotografirali pri hrjanju.

Jurka je sicer v Italiji živila na svobodi, vendar pa je bil način življenja Jurke in njenih sinov neznačilen za medvede vrsto, ki se sicer prehranjuje predvsem s plodovi narave. Delno so se namreč hranili s pripravljenim hrano ob smučarskih hotelih ali v lovskih krmičih, delno pa so se hranili tudi z ovcam, jagenjčki in košmi. Tako so sčasoma povzročili jezo

prebivalcev, ki so se pritožili lokalnim oblastem v Trentinu in zahtevali, da medvede odstranijo iz narave. Oblasti so Jurko ulovile in zaprle v majhen vrt nekoga srednjeveškega samostana.

V samostanu je Jurka po navedbah Društva za osvoboditev živali in njihove pravice živila v neprimernih razmerah, z nestrokovno nego, ob poskusu pobega pa je pri dotiku vrtne električne ograje stresel električni šok.

Društvo No alla caccia, ki se je trudilo, da bi Jurki prisrbelo boljše življenjske pogoje, je navezalo stik s skladom Alternativen Wolf-und Bärenparks (Alternativni parki za medvede in volkove) v nemškem mestu Bad Rippoldsau-Schapbach. Ta je z veliko truda prostovoljev in finančno pomočjo občine uspel zagotoviti sedem hektarjev gozdov za Jurko. Zemljische je ograjeno z dva in pol metra visoko električno ograjo, za Jurko in druge živali pa tu med drugim skrbijo biolo-

ginja, živalska pedagoginja in veterinar.

Po večmesečnih in zapletenih pogovorih z državnimi oblastmi Italije in Nemčije je društvo No alla caccia in skladu Alternativen Wolf-und Bärenparks Jurko 25. avgusta končno uspelo prepeljati v njeno novo prebivališče. Prevoz je dobro prestala in se je prihodu v svoj novi dom takoj začela gibati, jesti in vzpenjati po drevju, kar naj bi bil znak, da se v novem okolju dobro počuti.

Društvo No alla caccia in njihove pravice pa ob tem opozarja, da bo Jurka klub vsem dobrim novicam preostanek svoje življenje preživel v ujetništvu. "Za nekdano svobodno gozdro medvedko je to posebno težko, kajti večino svojega življenja je preživila v svobodnem kraljestvu narave, kjer je iskala hrano, srečevala druge medvede, se parila, rojevala in vzgajala svoje mladične. To je sedaj zanje preteklost," so že zapisali v sporocilu. (STA)

RUSIJA - V Reviji Ruski Pionir

Putin se bo poskusil tudi kot kolumnist

MOSKVA - Ruski premier Vladimir Putin se bo poleg druge leta pred predsedniškimi volitvami v Rusiji poskusil še kot kolumnist. Putin bo tako vsako četrteletje za revijo Ruski Pionir prispeval besedilo, zanj pa bo prejel okoli 430 evrov honorarja.

Revija Ruski Pionir, ki izhaja vsaka dva meseca, bo nekdanjemu šefu Kremlja za njegov prispevek plačala 18.700 rubljev (435 evrov). Putin sicer kot premier zasluži mesečno okoli 385.000 rubljev (9230 evrov). V svojem prvem prispevku za omenjeno revijo je nekdanji agent ruske obveščevalne službe KGB živo opisal, kako je konec avgusta pred polotokom Kamčatka na ruskem Daljnem vzhodu v raziskovalne namene s samostrelom omamil sivega kita.

57-letni premier si zelo prizadeva, da bi ga mediji prikazovali kot pravega moškega. Tako so mediji poleti objavili posnetke s Putinom kot kopilotom letala za gašenje požarov. Poznavalci menijo, da Putin pripravlja teren za vrnitev v Kremlj. Doslej se niti Putin niti sedanji šef Kremlja, predsednik Dmitrij Medvedjev, nista javno izrekla, kdo od njiju se bo potegoval za položaj predsednika na naslednjih volitvah leta 2012.

Kitajska uspešno izstrelila svoj drugi lunarni satelit

PEKING - Kitajska je včeraj ob 11.59 po srednjeevropskem času v misiji, ki naj bi bila priprava za prvi kitajski pristanek na Luni leta 2013, uspešno izstrelila svoj drugi lunarni satelit Chang'e II, poročajo kitajski državni mediji. Turisti, ki so za to plačali 73 ameriških dolarjev, so izstrelitve lahko spremljali z oddaljenosti štirih kilometrov.

Zaradi preventivnih ukrepov so pred izstrelitvijo iz okolice evakuirali okrog 2000 ljudi. Med svojo šestmesečno misijo bo satelit testiral ključne tehnologije in zbiral podatke za načrtovani pristanek na Luni.

Svoj prvi lunarni satelit Chang'e I je Kitajska izstrelila leta 2007, v vesolju pa je ostal 16 mesecev. Kitajska je sondi Chang'e poimenovala po kitajski boginji, ki je v mitologiji poletela na Luno.

V ZDA sprejemajo zakon proti preglasnim reklamam

WASHINGTON - Ameriški senat je v sredo soglasno potrdil predlog zakona, ki Zvezni komisiji za komunikacije (FCC) nalaga, naj regulira glasnost televizijskih reklam. FCC bo moral doseči, da bo stopnja glasnosti reklam ista, kot je glasnost programa, ki ga reklame prekinja.

Zdaj so namreč reklame običajno precej glasnejše kot preostali programi in so pogosto primerljive z glasbenim koncertom v živo. To početje oglaševalcev je šlo Američanom dolga leta pošteno na živce, vendar nihče ni ukrepal. FCC je leta 1984 ugotovila, da menda ni nobenega načina, da bi regulirala glasnost reklam. Zdaj pa je predlagatelj zakona, newyorški senator Charles Schumer dejal, da je skrajni čas, da se preneha strašiti gledalcev.

"Gledalci bi morali imeti pravico, da spremljajo televizijske programe, ne da bi se bali izgube sluha," je dejal Schumer. Podoben predlog so potrdili tudi v predstavnikiškem domu in zdaj bo treba obe različici uskladiti. Če bo šlo vse po sreči, bo sicer "vojnega stanja" v času reklam konec šele čez leto dni.

Ameriškemu zgledu bodo mogoče sledile še druge države, saj se problem preglasnih reklam postavlja tudi drugod. (STA)